

7

SO FIE GÅR DEN

591763911

101 KØBENHAVNS
KOMMUNES
BIBLIOTEKER

Mag. 09.3395 TI

RHB

TILFÆLDET SOFIEGÅRDEN

En tak retter vi til fotoaraferne:

Ebbe Andersen
 Claus Bangsholm
 Peter Bergh
 Erik Christensen
 Claus og Lone Franck
 Jens Glargård
 Niels Hammerich
 Erik Holmberg
 Sisse Jarner
 Steen Monson
 Mikkel Scharff

EH

Følgende forkortelser forekommer i teksten:

D.A.L. = Danske Andelslejligheder
 (Sofiegårdshusenes ejere)

D.S.F. = Danske Studerendes Fællesråd

E. S. = Edel Saunte, borgmester for Magistratens 2.afdl. København.

F. U. = Faglig Ungdom.

TILFÆLDET SOFIEGÅRDEN

Redigeret af
DORRIT KAMPMANN
NO WIDDING

Skrevet især af nuværende og
tidligere Sofiegårds-beboere

SOFIEGÅRDEN OKTOBER 1969

nr. 2

Overskud ved salget af denne bog
går til Sofiegårdens bødefond

"TILFÆLDET SOFIEGÅRDEN"

er sat på et hakkebrædt-
af en skrivemaskine.

Ombrydning og hovedbrud ved de ansvarshavende.

1. oplag: 2000 eksemplarer.

Trykt hos "Dansk Tidsskrifttryk"

Copyright: © 1969 sofiegården

Printed in Denmark

Ekspedition og distribution:

ARENA "Sub-Pub"

12.1/70

De fleste af teksterne i denne bog er aldrig skrevet med offentliggørelse for øje, men stammer fra Sofiegårdens interne husavis ("Bedat" kaldet). Vi har ved at plukke i dette materiale prøvet at give en fremstilling af vore problemer indadtil og udadtil i de små 5 år vi har eksisteret i vor nuværende form.

Om få måneder fraflytter vi de gamle huse, der kommer til at vige pladsen for en ny Sofiegård bygget med statsstøtte under kollegieloven. - Men det er fremtiden -

De næste 140 sider beskæftiger sig med forspillet på godt og ondt. Der er ingen direkte kronologi i teksten. Hvert indlæg må stå for sig, - ligesom billederne taler sit eget sprog uden direkte at følge teksten.

Og så springer vi tilbage til 1965, hvor vi begyndte vor illegale beboelse af de kondemnerede rønner på Christianshavn - med mørklægningsgardiner og al det der - -

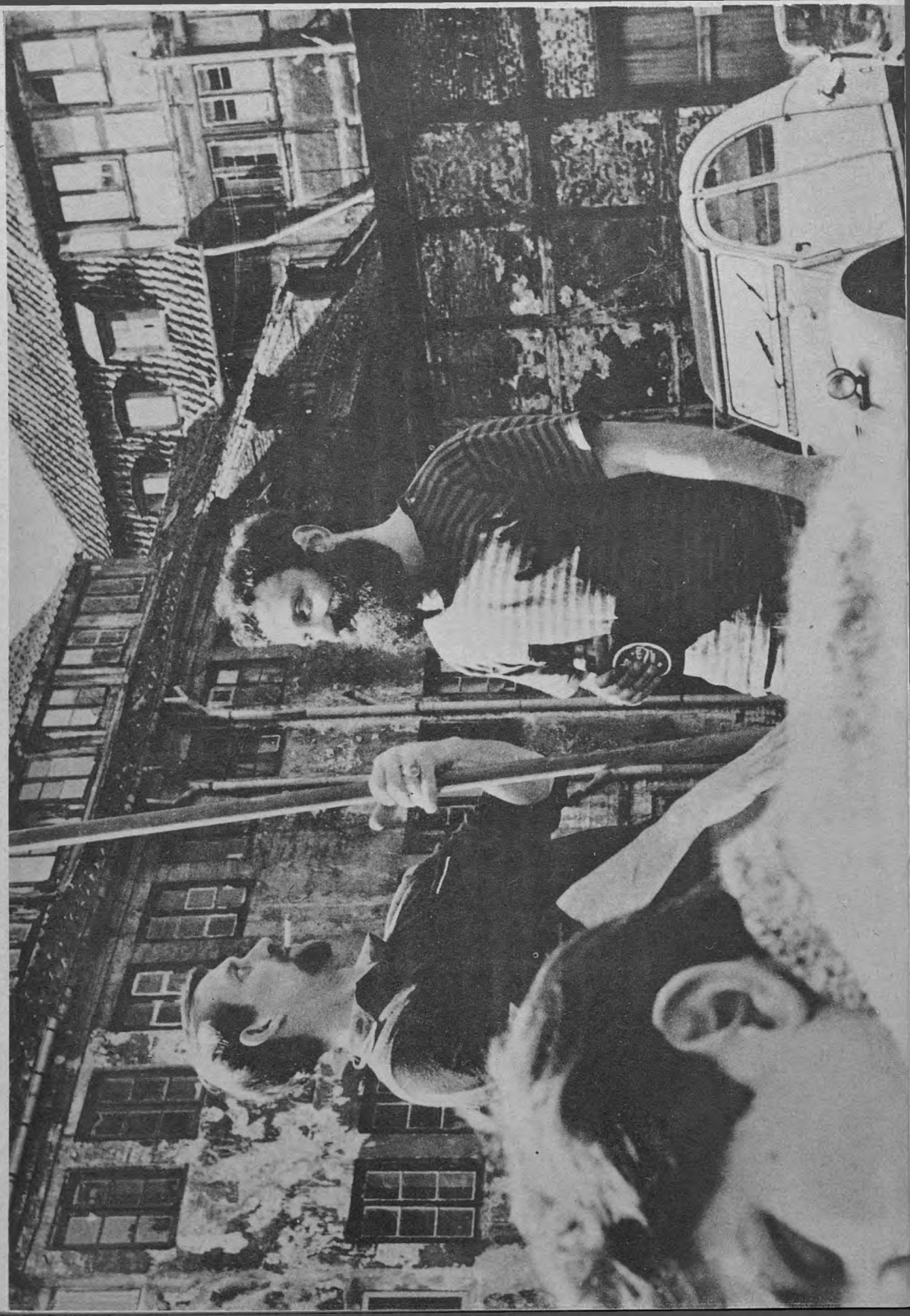

Spørgsmålet om Sofiegårdens beståen contra nedrivning eksisterer ganske rigtig ikke længer. Selvfølgelig skal husene rives ned. Jeg ser heller ikke med glæde mine surt sammenspærde penge blive benyttet til husenes istandsættelse og forbedring. Fra min tid i arbejdsudvalget husker jeg, vi regnede ud, at det ville blive 40.000 kr for istandgøringen. Hvad forslår nu disse penge så? De betyder blöt en forlænget levetid på husene i maksimalt fem år. Så står de lige så faldefærdige som nu, for vi gør jo ikke andet end at smøre ny maling over den gamle, mens forrådnelsen fortsætter indefra.

Den anden mulighed, at husene blev restaureret fra grunden fx. alt råddent træværk udskiftet dvs. samtlige tagkonstruktioner osv. interiører ført tilbage til oprindelig udseende, indlæggelse af centralvarme, toilet og badeværelse til hver lejlighed dvs. hver etage, ellers bliver lejlighederne ikke store nok. Bliver husene så værd at bevare?

Gå ned i gården, snart med græsplæne, små træer, springvand med ouldfisk. Fremtræder huse-
ne som en arkitektonisk helhed, eller hopper
og danser de stadigvæk mellem hinanden i en
pærevælling? Kommer der mere lys i alle væ-
relser, de der er buldermørke året rundt
fordi der ingen vinduer er? Næ, end ikke med
stokroser og arkitektens trøst helt op til
taaskægget bliver det til en æstetisk nydel-
se at se på disse huse. Så for miljøets skyld?
Men miljøet bliver et andet, når husene bli-
ver restaurerede, for de folk, der kommer til
at bo der, bliver folk med penge, hvilket tur-
de være en radikal ændring af miljøet.
En anden ting er, om det overhovedet er rime-
ligt i en så boligbetrængt tid, at lade et så
forholdsvis stort areal være bebygget med hu-
se med kun 3 eller 4 lejligheder. Næ, lad en
god arkitekt få opgaven, og lad det oprinde-
lige projekt blive udført, og lad os være med
til at støtte en boligpolitik, vi alle kan
glæde os over, nemlig flere boliger.

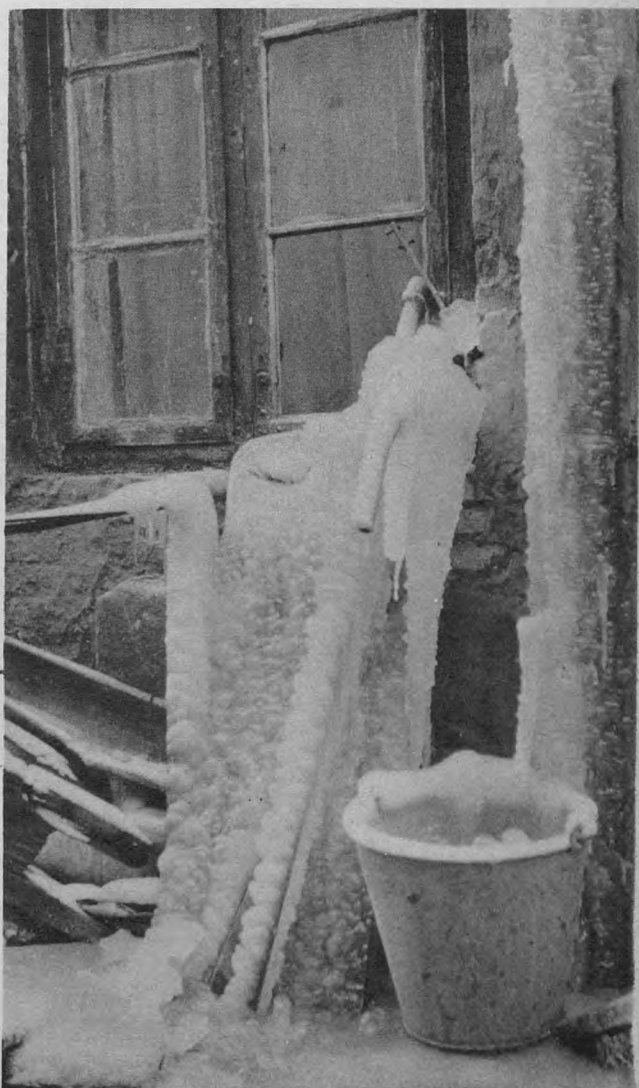

At prøve at stikke en kæp i hjulet på dette vil være absurd, hyklerisk og kattersk, selv om man prøver at forsvare det med blåøjede idealer om studerendes romantiske tilværelse blandt spritterne i slummen på Christianshavn.

Hvad skal vi med Sofiegården? Skal det blot være et sted, hvor vi kan bo og drive samvær på gængs borgerlig vis? Eller skal vi lægge noget mere og videre i foretagendet Sofiegården, jeg spør bare?

Indtil i dag har vi kun bevæget os hen ad en rent materiel linie. Vi har revet huse ned, skabt luft, vi har sat vinduer i, viceværterne gør rent, og vi skal i gang med nye toiletter. Indtil da er alting godt. Børnet ånder og lever.

Men va mø kulturen? Hvad med Sofiegårdens åndelige tarv, set udfra det fælleskabssyn, som gjorde sig gældende på det materielle plan?

Kommunikationen beboerne imellem indskrænker sig til kaffe- the- og ølfester (selv her står det sløjt til) lidt gryn eller almindeligt sludder og sladder.

Lad os dog komme ud af vor pubertetsalder og gå i krig med noget virkeligt godt. Lad os få de kræfter frem, som vil noget (der er ved jeg flere talenter herude) - eller skal vi bare forsumpe videre i åndelig sløvhed, borgerlig indskrænkethed og overlegen selvtilstrækkelighed?

Hun havde gennem længere tid ventet, at en håndværker skulle komme og slibe det gamle skæve og nedslidte stuegulv af. Flere gange havde han i telefonen sagt, at han kom, og lisså mange gange havde hun ventet forgæves. Så en dag hun kommer hjem ved frokosttid, for atter en gang at vente på slibemanden, møder hun i opgangen en håndværker med tommestok og det hele, der spør - Nå, hvor bor du så min lille pige? - Han er mig lidt frimodig, den slibemand - tænker hun "oppe på kvisten"! --- senere fortalte hun: "Han kommer så med op og sætter sig ned og tar en smøg, - byder mig en, vi sidder så der overfor hinanden og ryger. - Ja, ja, tænker jeg, selv slibemænd kan vel trænge til en pause og en smøg en gang imellem. Vi sludrer så lidt om vejr og vind, - så ser han på mig - og så siger han: "Hvad med en 50'er?" - Den er mægtig, siger jeg! - Vi havde i telefonen aftalt 56 kr., men nu kunne han vel nok selv se, at gulvet ikke var så stort. Jeg spekulerede på om han ikke snart skulle ned i vognen efter sine redskaber (nu må jeg lige indskyde, at da alt var ryddet op inde i stuen, sad vi inde i kammeret jeg på sengen og han på en stol i hjørnet) Skal du ikke se at komme igang, sagde jeg så. Endelig rejser han sig så. Men istedet for at gå ned, går han hen og sætter sig ved siden af mig, og vuu--up, begynder han at kramme mig. - Jeg blir hundeanst, det hele snører sig sammen - kan hverken skribe eller lade være! - Da jeg så har bakset med ham det meste af en halv time, får jeg endelig råbt til ham "hvis De ikke ser at få skrubbet af nu, skal jeg nok få meldt det til Deres firma. - Mit firma, snøfter han foragtligt, jeg har squ frokostpause nu, og lov til at gøre hvad helvede, der passer mig. Først da går den pinagtige fejltagelse op for hende, og hun får "slibemanden" bakset ud på trappen, døren slået i slå, hvorefter hun synker rystet sammen på en stol, og kan hverken le eller græde.

Dette indlæg bedes tydet derhen, som værende et kejtet forsøg på at starte en teoretisk debat om vore foreninger.

For det første synes jeg ikke vi kan overvurdere vor indsats for at skaffe boliger til unge under uddannelse. - Vi har 40 lejligheder her, og er i gang med at bide hul på 331 på Nørrebro. Til eks. kan nævnes at Egmont har ca 400 værelser.

For det andet, og for mig det vigtigste, kan vi bortadoptere et system og en struktur, der har vist sig bæredygtig gennem et års prøvelser her på Christianshavn. Intet andet kollegium i Danmark har fuldstændig selvstyre. Herude tages alle afgørelser, fra de mindste til de største, af lejerne selv.

Den eneste fare, der truer dette system, og vort med, er FREMMEDGØRELSEN overfor magten. Jeg synes vi nogenlunde har kunnet holde os fri af bureaukratiet, men på den anden side, tror jeg heller ikke, at det vil kunne lade sig gøre, at samle større enklaver end vores

40 lejligheder, uden at magtstrukturen bliver diffus.

En forudsætning for at dette ikke sker er, at grupperne aldrig bliver større end enkelt medlemmerne hele tiden føler, at de er med, der hvor afgørelserne tages.

Efterhånden som vi er kommet i gang på Nørrebro, må beboerne der slutte sig sammen opgangsvis, husvis o.lign. - alle bygget op efter Sofiegårdsprincippet.

Det er her, tror jeg, vor styrke ligger - ikke at vi kan skaffe nogle lusede lejligheder efter de forhåndenværende søms princip, i en boligløs tid.

Jeg er bange for, at det var derfor DSF ikke ville være med. De var bange for, at de kanaler, studerende skaffer sig værelser af, ville blive forstyrrede, og at de måtte opgive den monopolstilling DSF indtager i repræsentationen af de studerendes krav.

Sammen med FU kunne vi arbejde på en bevægelse, der støtter oprettelsen af små bolig-

kollektiver, lovlige eller ikke lovlige, med eller uden økonomisk støtte fra stat eller kommune.

Vi kan sælge et system, en metode, og et eksempel, der alt i alt viser, at det er muligt og at man ved at slutte sig sammen, kan få indflydelse på sin egen situation.

Jeg er sikker på, at der over hele København findes i tusindvis af muligheder for beboelse, som ikke udnyttes. Vi kan ikke støve disse muligheder frem, og selv om vi kunne, vil vi ikke kunne organisere uden at ituslå gruppernes selvstyre.

Sammenslutningen af disse boligkollektiver skal indskrænke sin virksomhed til koordination og vejledning—Kollektivernes styrke overfor institutionen skal være deres ret og mulighed til at melde sig ud—vi skal ikke holde på nogen, der ikke ønsker at være med.

Derfor tror jeg, det er farligt—teoretisk og pædagogisk—at institutionen sidder på kontrakterne med ejerne. Jeg kunne godt tænke mig, at vi kunne reformere vor struktur således at grupperne kommer tættest muligt på ejerne, udlejerne.

Magtstrukturen må stå klart frem, ellers gider folk sgu ikke male deres opgang, feje gaden osv, uden betaling. Der er stor fare for at holdningen: "Det kan bestyrelsen jo ordne" kunne brede sig.

Det er ikke ukendt, ja alle og enhver ved, at der indtages hash i et af vore huse i to bestemte lejligheder (hvoraf den ene står tom nu, da de hashrygende beboere er bortrejst, så at denne lejlighed vel kunne udlejes til andre og bedre boligsøgende personer). - Hvor længe vil bestyrelsen her i Sofiegården tolerere, at der således ganske åbenlyst handles kriminelt? Eller er det kun bestyrelsen, der er uvidende om disse ting? -(svar udbedes) -

Jeg har ikke personligt noget imod at folk ødelægger sig selv både legemligt og åndeligt med slige stoffer - de kunne for min skyld gerne både spise søm eller drikke bladan, - det forkastelige ved denne hashrygning herude er netop blot at det foregår herude. I forvejen bor vi jo illegalt, men skal vi også have narkotikapolitiet løbende herude i tide og utide, så skal det nok ende galt. Vi vil komme i søgelyset, og en dag vil hele mølevitten så blive ryddet, og så kan vi stå i Dronningensgade nok så nydeligt uden tag over hovedet-

Jeg synes hashrygerne herude driver deres spil et nummer for vidt. Det kan ikke være meningen at en lille gruppe, der tillige handler kriminelt mod lovens ånd og bogstav, skal kunne i den grad hyppø deres egne kartofler, at de er til gene for os andre, der bor her, fordi vi kan lide at bo her (selvom jeg stadig er modstander af for megen tvungen fællesskab) og fordi vi ellers ikke ville have noget sted at bo til en rimelig husleje. Jeg håber bestyrelsen vil tage hånd i hanke og enten sørge for, at disse holder op med at ryge hash eller osse sige dem op. Bestyrelsen burde i hvert fald indskærpe det forbudte og for os andre farlige i, at der i det hele taget ryges hash.

Når vi nu rigtigt skal til at have demokrati herude i Sofiegården må vi også oprette et hemmeligt politi, der varetager beboernes almenne interesser og med hård hånd afslører de elementer, der måtte være til skade for demokratiet. Bedat er altid på pletten, og for at folk ikke skal gå helt uvidende ind i den nye tidsalder, har vi på egen opfordring dannet et hemmeligt korps "THE SECRET EYE", der ser alt, hører alt, og ikke mindst offentligt afslører alt, idet korpset arbejder under devisen : Pas på Jeres nabo, måske er øt en forrædder.

Der påstås at eksistere en ide bag Sofiegården - noget i retning af en kollektiv ide. Vi har aldrig søgt at konkretisere, hvad vi eller man mente var inkluderet i den ide. Det har været en masse praktiske problemer, der skulle løses, og det er blevet gjort med alle eller de flestes medvirken.

Nu hvor disse ting er blevet klaret, står vi tilbage med idden - skal vi søge at bestrebe et mere kollektivt boligmiljø, eller skal vi nu lade foretagendet køre som et almindeligt boligkompleks?

For at det hele ikke skal ende som alm. venstreorienterede bevægelser normalt gør, må vi konkretisere: Skal vi have fælles opholdsrum? - Hvor meget fælles skal der sættes på? - Skal vi lave fælles køkken? - Leje en feriegård i Sverige? Lave værksteder, filmklub, studiekredse, arbejdsgrupper, diskussionsklubber, fælles bogsamling, hvide cykler, fælles petroleumsindkøb, almindelig indkøbsforening, fælles vask, billard, fælles fester etc.

Kort sagt: HVAD SKAL VI HA FÆLLES?

Hvis foretagenet ikke skal gå i retning af alm boligkompleks, må vi tage stilling til alt det te. Og det skal sgu gøres rent konkret, ellers bliver det kun til:"... Jamen...

ALLE skal ud af busken og give deres mening til kende. — ALLE vil blive berørt af, hvad vi eller man gør, for at sparke eller ikke sparke Sofiegården ud af dødvandet —

Pas på den røde hånd.....

Vi kunne tænke os en mere udbredt politisk aktivitet — også udenfor VS—. Denne aktivitet kunne så udfolde sig på forskellig vis. Ved diskussioner i grupper, ved aktioner på områder, der på en eller anden måde berører os, mest nærliggende bolig og kollegieområdet. Det kunne foregå ved demonstrationer, ved henvendelse til myndigheder og presse, ved oplysningskampagner, og måske ved at være med til at danne et lokalråd for Christianshavn.

Sofiegården er næppe inde i nogen krise for tiden. Det ser ud til at vi fungerer så nogenlunde, hvis man begrænser sig til det materielle og fysiske miljø. Den nødvendige administration foregår, tilsyneladende ret smertefrit, beboerne lever under forholdsvis menneskeværdige forhold.

Men overlever vi? - Trives vi?

Udvikles der således mere lykkelige, tolerante, morsomme, åbne, humane etc. mennesker ud af disse ret så gunstige rammer. Eller er det nærmere sådan, at vi upåvirket lever her en årrække, uden at vores holdning til os selv og til verden ændres i en grad og retning, der er væsensforskellig fra den påvirkning enhver udsættes for fx på et ganske almindeligt kollegium.

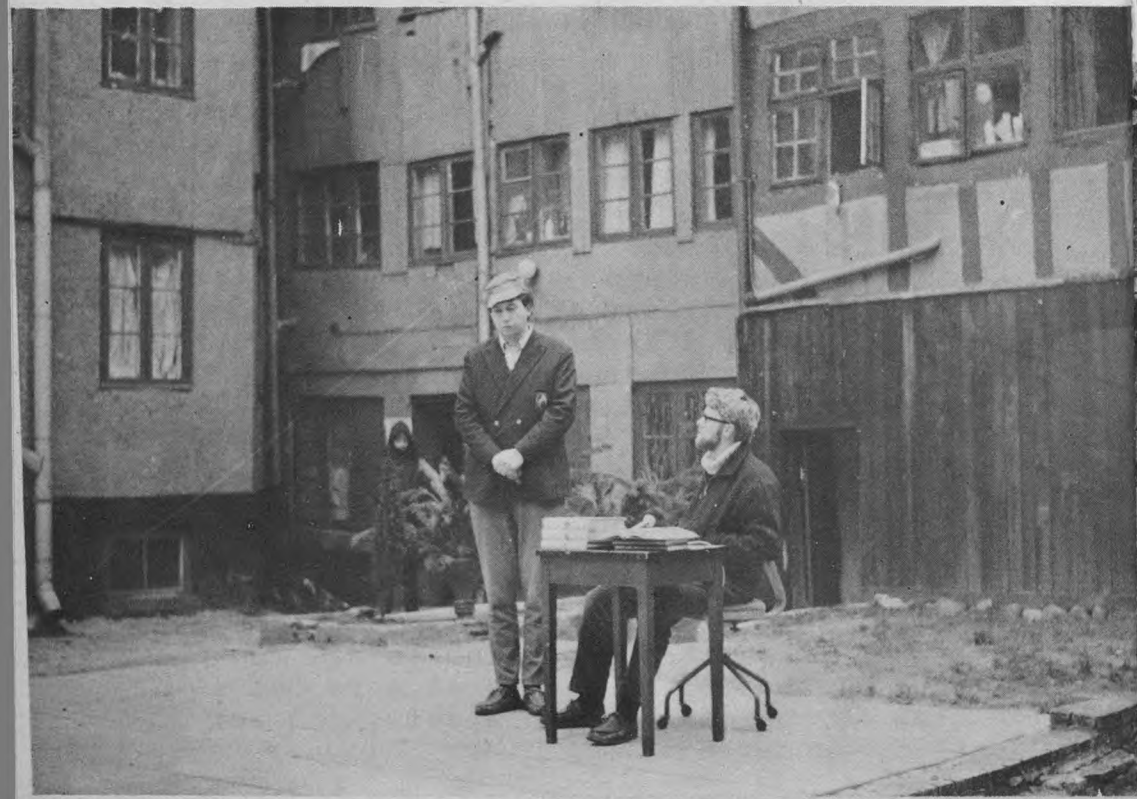
Den kroniske trussel om dag-til-dag-udsmidning præger jo vores indstilling til forbedringer, og til stedet som sådan.

Men vi der efterhånden har boet her nogle år, er langsomt gået hen og blevet uforbederlige tykhudede optimister, der ikke en gang bliver blege af skræk, når ordene sanering og Christianshavn parres i dagspressen. - Det vi (du ælv med) har været med til at skabe på stedet her strider jo mod alle fornuftens love og de vise fædres med. Men det accepteres - det er i realiteten det eneste håb man har at leve videre på. Og lad os så gøre det så praktisk og behageligt for os selv, som vel muligt - undervejs.

Jule-BEDAT var jo ikke andet end en samling VS-bekendelser. I 6-7 forskellige indlæg pristest VS som det eneste særiggørende. Denne propaganda betaler alle herude i rede penge gennem deres kontigent. Er denne uforskamthed heller ikke i stand til at skabe nogen reaktion?

Jeg ved der findes yderligtgående højreelementer blandt beboerne herude (jeg sagde ikke reaktionære) - Er de også villige til at betale venstreorienteret propaganda? - Man må også gerne føle sig krænk~~et~~, selvom man skjuler sig som god socialdemokrat.....

PS. Der må også være nogle, der føler sig krænk~~et~~ over at blive påduttet den glade fællesskabsidyl, der gjalder fra bladet.

Hvis vi beslutter os til at Sofiegården skal være andet og mere end et boligkompleks, nemlig et fællesskab udover det vi har i dag, må vi senere nedfælde denne beslutning i en lov under devisen : Lov følge eller land fly. Sagt hårdt og brutalt: Hvis vi skal have fællesskab, må de, der ikke vil dette, forlade skuden. Det lyder væmmeligt og inhumant med en udsmidningsparagraf, men på den anden side er det komplet umuligt at gennemføre revolutioner herude (intet mindre kan gøre det, end en handlings- og tankegangsrevolution) uden at der kommer til at flyde blod - Det er klart, at det er umuligt at "tvinge" folk til fællesskab, men lige så klart må det være, at hvis vi VIL have fællesskab, må stedet herude KUN være for folk, der vil dette fællesskab. Ellers vil Sofiegården fortsætte som en rodebutik, uden at der sker en skid. Det kunne jo også være, at man beslutter sig til det..... OK, men lad så i fremtiden være med at kæfte op om FÆLLESSKAB.

EN SAMTALE
Palle, Jesper NO.

P: Så var der gutten der engang i løbet af nat-
ten blev vist over i fællesrummet, for at han
kunne sove der sammen med de to sprittere,
Axel og Ove, der sover der fast. Så havde han
haft sprøjte og skidt med derover, og så havde
han siddet og pisset i en kop. Han havde so-
vet derovre, fordi der havde været varme oppe
ved kakkellovnen. Det ka godt være det ikke var
rigtigt a mig å handle på den måde å smide man
den ud, men manden han er åbenbart sindssyg,
ikke? - Jeg gider ikke å ha ham rendende. Nan-
cy hun var skræmt til døde, du, - det er rig-
tigt - Så jeg kørte lige lukket ned af trapper-
ne og ud på gaden.

N: Jamen gik han deroppe hele aftenen og prø-
vede at flytte ind?

P: Ja, og prøvede at brække ind gennem mine
døre - - der skal altså sættes en lås på der-
oppe nu idag. Jeg kom til at røre ved hans hår
— Ascch en ulækker langhåret stodder, bvadr.

J: Der kom to stoddere ind til mig igår. Det
har jeg nu aldrig oplevet før - langt ind i
stuen for at spørge om de måtte komme inden-
for og sætte sig ned.

P: Jamen sådan gør provoKnud også, jeg havde
da hjeller aldrig set ham før. -

J: Så sagde jeg osse til dem at de kunne skrup
pe langt ud af vagten.

N: Jamen det er noget de er begyndt på.

P: Ja, dem kommer der masser af oppe hos mig,
det kommer der kraft edme mange af det der.
Jeg fatter ikke at det ikke er rygtedes, at
jeg kører dem ned af trapperne, det er sgu
mærkeligt du.

J: ProvoKnud ham har jeg lidt forkærlighed
for, ham kender jeg så meget, det er en ulyk-
kelig sjæl.

P: Det er jeg sgu også.

J: Du drikker som et svin efterhånden .

P: Det gjorde jeg kraftedme igår, mand - Og
så ved jeg ikke hvorfor jeg partout skulle op
og sove hos L¹s, men det skulle jeg altså. Og

så da jeg vågnede i morges, var hun flyttet ind i den anden stue. Så sagde jeg: Hva faen i helvede? Ja, jeg havde ligget og snorket som en hest, du ved - og så havde hun skubbet til mig tre gange og så var jeg blevet pissefornærmet.

J: Du ville nok køre hende ned af trappen?

N: Ja, jeg hørte dig tale med store bogstaver til ham narkomanen hernede: KA DU KOMME UD

P: Det bliver man jo nødt til i vore dage -

J: Det er ikke helt løgn. Det eneste sprog de næsten forstår, er at få nogen på kajen.

N: Sådan nogen narko-mennesker?

J: Ja, nogen af dem. Der er nogle af dem, der er sådan, fuldstændig hinsides al kommunikation - du kan ikke tale med dem -

N: Er den eneste måde de kan forstå dig, ved fysisk smerte, mener du?

J: Næ, ikke sådan -

N: Det gør sgu da ondt at få en på lampen.

J: Nå, jo, jeg har nu ikke givet nogen af dem nogle på lampen, men jeg råber meget højt, og sådan noget, ikke? det er det eneste de forstår. Jeg kender også en hel del underlige mennesker ikke? de stjæler fra hinanden og hyler og skriger—

P: Kender du det, at man er helt opkogt i hovedet efter sådan en druktur, -

N: Næ, jeg kender det ikke - men man kan jo bare se på dig -

P: og så kommer der sådan en original og vækker mig, og siger han hedder Tony, og vil have en kost - nej - øv - narkovrag.

Da de første rygter om, at to af husene skulle rives ned, dukkede op, kunne vi slet ikke tro det, men fremskyndede istandsættelsen af netop disse to ejendomme, de to mindste af Sofiegårdens i alt ni ejendomme. Ikke desto mindre kunne man i april 1968 læse i Aktuelt, at Boligkommissionen nu ville gå til politiet, for at få ejerne til at fjerne de to huse. Samtidig lovede ejerne os, at de ville gøre alt, hvad der stod i deres magt for at bevare husene. I hvert tilfælde så lang tid som var lovet os i vores kontrakt med dem, nemlig til 1. September 1971.

I Urban Hansens sommerferie (-68) er Edel Saunte konstitueret Overborgmester. Hun finder da den ansøgning frem, som vi sendte ind til rådhuset i januar 1966, og som de lovede at "sylte" indtil sommeren 1971, hvorefter hun svarer med et afslag på vores anmodning om at måtte benytte husene, som vi rent faktisk gjorde!

D.v.s. at den kommunale holdning til pro-

blemet nu ganske klart bliver denne: "I må ikke bo i husene - I skal ikke flytte. Husene må ikke stå der - de skal ikke rives ned"!

Endelig i August måned får vi et møde med Urban Hansen, hvor han tager bladet fra munden og dikterer os, at de to omtalte huse skal rives ned senest 1. november 1968 og at vi alle skal rømme husene senest 1. februar 1969.

Det var en besk en at sluge fra "den hr Hansen, der havde hjulpet os en gang, og som nok skulle hjælpe os igen" (U.H. juli 1967). Vi havde klaget til Boligtilsynsrådet og Ombudsmanden over den kommunale handlemåde i denne mærkværdige sag. Og sandelig om Urban Hansen ikke foreslog os, at hvis vi trak klagerne tilbage, ville han lade politisagen mod ejerne falde, for ulovlig udlejning. Dette foreslog han august 1968, vel vidende, at politisagen, på foranledning af kontorchef P.S. Mathiasen Boligkommissionen, var stillet i bero indtil 15 februar 1969. Selv Ombudsmanden blev holdt hen med tågesnak fra de kommunale myndigheder, hvilket fremgår af, at han meddelte os, at han ikke kunne behandle sagen, da kommunen havde anlagt sag mod ejerne, og at sagen således ville komme for en domstol.

Så henvendte vi os til politiet, som part i sagen, og bad så mindeligt om, der måtte blive rejst anklage mod os, så vi kunne komme i retten, og med afhøringer af os, af ejerne, af borgmestre og råd og af kommissioner, få afgjort, hvem der havde ret. Dette vil der nu aldrig blive kastet lys over. Politiet afslog underligt nok henvendelsen.

Derefter skrev vi et langt brev til Edel Saunte, hvor vi trak sagen op og konkluderede, at vi blev nødt til at have et møde, for at tale os tilrette om tingene. Brevet blev aldrig besvaret. Eller var svaret de 217 be-tjente og 23 falckmænd?

I oktober 1968 steg aktiviteterne. Vi fik eksperter til at undersøge om husene virkelig var

sammenstyrtningsfarlige, som kommunen påstod. Svaret var NEJ. Vi henvendte os til rådhuset, og bad om at måtte få de tekniske erklæringer at se, der beviste sammenstyrtningsfaren, men NEJ. Vi påberåbte os partsoffentlighedsloven, men NEJ - Boligtilsynsrådet afgjorde, at vi ikke var part i sagen. En besynderlig fremgangsmåde, at den instans, man klager over, skal afgøre om man er berettiget til at klage. Da indenrigsministeriet, som vi også havde spurgt, meddelte os det, var vi på forhånd klar over, at svaret ville blive NEJ.

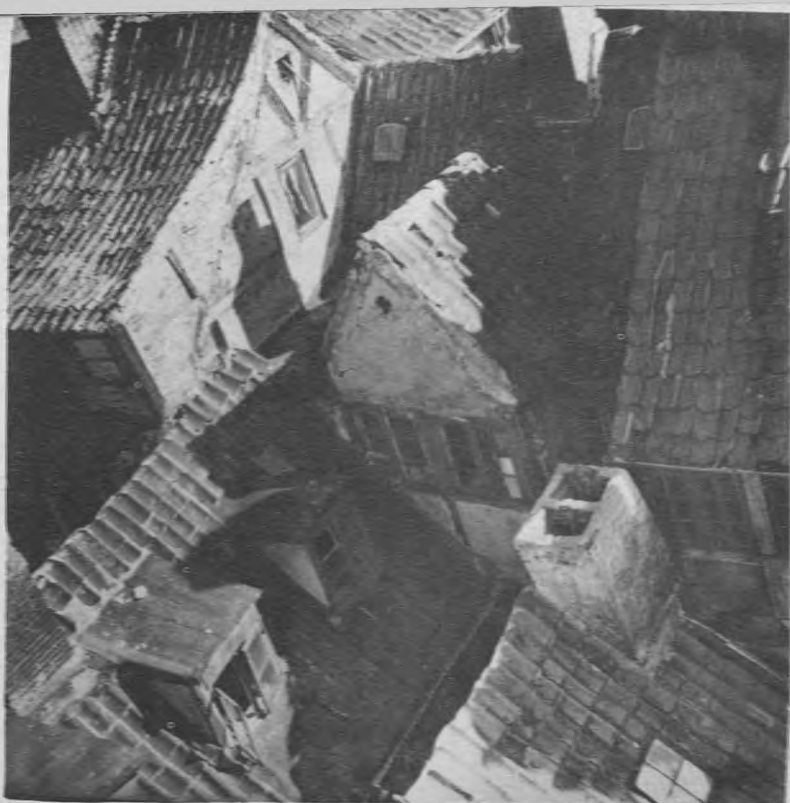
På den ordinære generalforsamling i Sofiegården d.23 oktober vedtog vi nedenstående erklæring:

Ved at bebo husene frem til der skal bygges på grundene opnåes to store fordele. Dels op: tager vi ikke plads for andre et andet sted, og dels dækker vi, ved at bo der, over den skandale, det ville have været for myndighederne, hvis husene skulle have stået tomme og forfalde i 5 til 10 år, ja, op til 20 år, før der kunne bygges. (at af husene blev kondemneret i 1948 og stod tomt til vi overtog ruinen i 1965, og lavede et hus ud af den) Denne erklæring tilsendte vi rådhuset og sagde, at dersom de fastholdt at ville rive ned 1. november 1968, uden at kunne bygge på grunden, og uden at ville vise os omtalte tekniske erklæringer, ville vi henvende os til offentligheden om støtte. - Det havde indtil da været en stiltiende overenskomst mellem os og rådhuset, at vi ikke udtalte os til pressen om vores "ulovlige" beboelse, mod at blive fredet af rådhuset i den periode vi havde fået mundtlig lovning på. Det havde ikke skortet på tilbud fra journalister, der her øjnede chancen for alle tiders historie, men vi sagde hver gang NEJ! Indtil torsdag d.31.oktober 1968. Da havde vi indkaldt til pressemøde, og samtlige københavnske dagblade mødte op. Det lærte vi en masse af.

Chef-dommeren og chef-assesoren arbejder hårdt, mens anklagen med ækvilibristisk snilde og megen latinisering køres frem mod os - færøig. Dommeren siger tak, kaster blikket på forsvareren, der stadig ser søvndrukken og tømmermandshærget ud, han liver op, og begynder en lang tale om det offentliges ulovligheder, og vore dyder - dog, retfærdigvis, mest det første! Anklageren fortsætter sin skygeboksning, og argumenterer mod det oplæg, han i dagene forud, har givet forsvareren i munden, for til sidst at bøje sig for sine egne argumenter fra modpartens side!! Dommeren, med usikre smil, lettere forvirret. Hele scenen grotesk fra vor side: Bordene tæt besat med arkitektlamper, jeg ser dommerens ansigt skåret i stykker af disse lampearme, og hele scenen som et puslespil med levende brikker. Snart en arm, snart en hånd, en knap i en jakke - øret halsen skulderen - eller ingenting. Der er ikke lys i en eneste lampe - armene stritter til ingen nytte op og ned - ledningerne der skulle give dem liv er bundet om lampearmene. Det er en splinterny retssal, så det er kun lys i loftet over os - Og pludselig er det forbi, ingen votering eller kendelse, bare et: Vi ringer til jer, når vi ved hvad vi vil sige.

Dette var i virkeligheden revolutionens aller-sidste øjeblik! Nu er det ikke os længere. Nogle få mennesker skal nu bestemme over det, vi har stridt og stræbt for at nå frem til.

April 1965 optages den første kontakt med Danske Andelslejligheder, hvor ideen, om at benytte de tomme ejendomme (Dronningensgade-Sofiegade) til beboelse for uddannelsessøgende forelægges den administrerende direktør.

Denne er meget positiv overfor tanken, men vil ikke leje ud til direkte beboelse, da dette ikke er lovligt, i stedet oprettes en lager-lejekontrakt på alle ejendommene. Derefter flytter i april-december ca 60 studerende ind og gør samtlige lejemål beboelige. Imidlertid dukker Sundhedspolitiet op i august samme år med en sag, om ulovlig anvendelse af lejlighederne. Samme måned optages de første kontakter med de kommunale myndigheder. Den første der kontaktes er Overborgmester Urban Hansen, til hvem der medbringes et brev, skrevet af Fhv. Statsminister V. Kampmann, der stærkt anbefaler den planlagte udnyttelse af ejendommene til boligsøgende unge under uddannelse. På samme møde frem-

lægges tegninger over beboelsen planlagt til kollegium, med baghusene nedrevet. Samtidig fremlægges den skriftlige ansøgning om benyttelsen af husene til kollegieformål. Overborgmesteren er positiv overfor planerne, men udtrykker betænkelighed for, at embedsmændene og Boligkommissionens medlemmer skal stille sig negativt. På Urban Hansens anbefaling kontaktes fhv. Stadsarkitekt Troels-Smith, dette sker i november 1965. På dette møde udtrykker Troels-Smith meget stor skepsis og vil under ingen omstændigheder anbefale projektet. 14 dage senere aflægges besøg hos Edel Saunte, som får forelagt præcis det samme materiale som Overborgmesteren. Edel Saantes reaktion er meget lig Urban Hansens, hun er meget positiv og venlig stemt. Kort tid efter afholdes et nyt møde med Edel Saunte, hvor hun beretter, at hun har omtalt sagen for de andre boligkommissionsmedlemmer. Disse er uhyre negative. (Mens disse forhandlinger foregår, arbejder politiet ihærdigt med at stable en holdbar sag på benene. Det lykkes dog imidlertid at forvirre politiet i en sådan grad, at sagen bliver trukket meget i langdrag). Umiddelbart efter det sidste møde med Edel Saunte kontaktes de øvrige boligkommissionsmedlemmer bl.a. Fl. Grut, Ella Kristensen, disse er meget positive, dog mest Ella Kristensen, der bl.a. foreslår at vi overtager politistationer som kollegier. Dernæst aflægges audiens hos Wassard Jørgensen, som er vældig interesseret. Årsagen til vores besøg, er ønsket om at få nedrevet kommunens to ejendomme, baghusene til ejendommen Overgaden o. Vandet 32. På et senere møde i begyndelsen af december 1965 får vi forevist borgerrepræsentationens godkendelse af nedrivningen (bevillingssum 30.000 kr) Nogle få dage senere aflægges besøg hos Københavns Brandinspektør, der erklærer planen for realiserbar, hvis baghusene nedrives, så slukningskøretøjerne kan komme til

I begyndelsen af januar 1966 aflægges besøg hos Stadslæge Knipschild, tilstede er desuden Kontorchef Mathiasen og Troels-Smith. Det

medbragte materiale er de i forvejen omtalte skriftlige ansøgninger og planer. Stadslægen er meget positiv og venlig, hvorimod de to sidstnævnte er stærkt negative. Imidlertid lykkes det at få aftalt, at de tre herrer aflægger besøg i Sofiegården. Dette finder sted midt i januar 66. Stadslægen udtrykker fuld tilfredshed med de forbedringer, der på det tidspunkt allerede er foretaget, og mener at de hygiejniske forhold er fuldt forsvarlige så snart de påtænkte moderne toiletter er realiserede. Kort tid efter afholdes yderligere et møde med Urban Hansen, hvor det besluttet at indsende de endelige ansøgninger ledsaget af planer. I to efter ansøgningernes indsendelse høres intet fra Kommunen.

juli -66 baghusene fjernes

SOFIEGÅRDEN OG DENS UDVIKLING INDTIL IDAG.
Christianshavn juli 1968

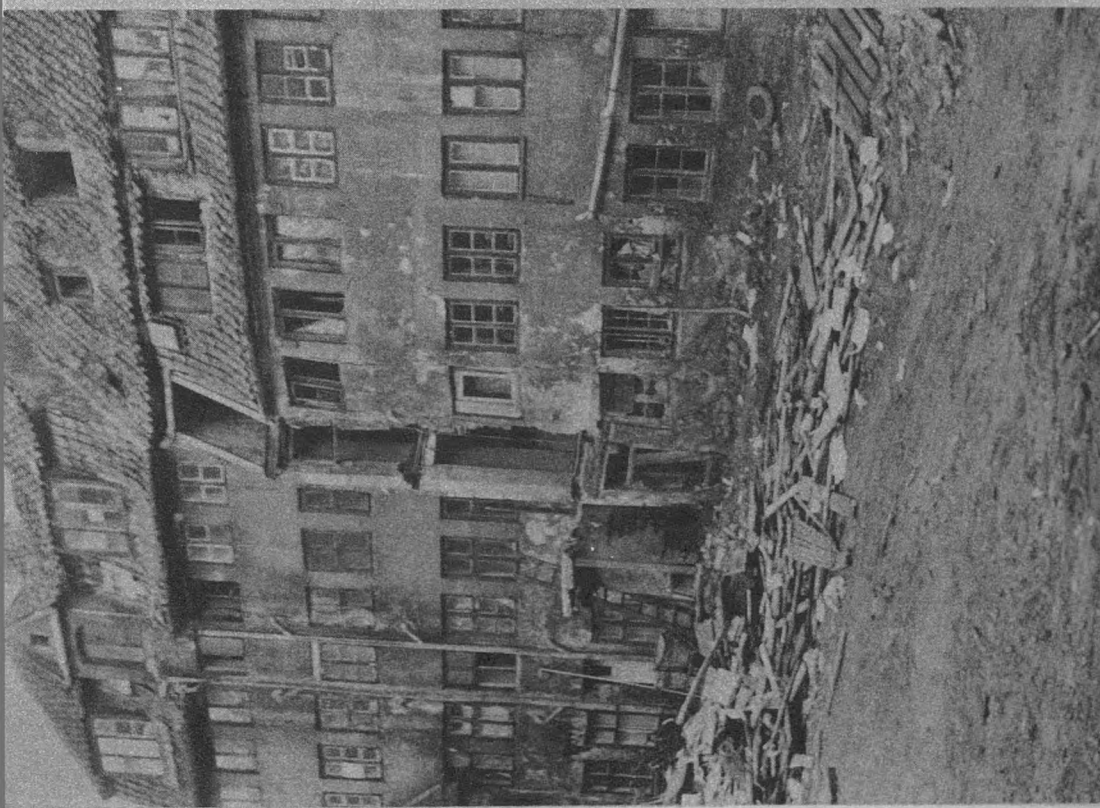
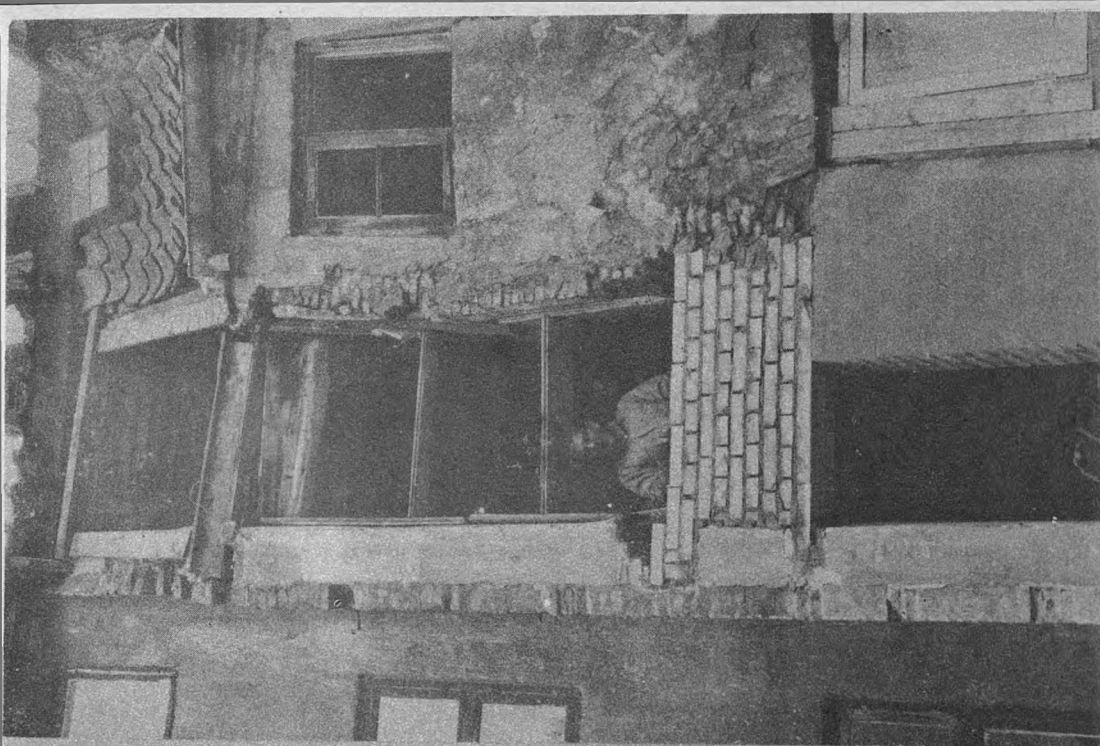
I årsberetningen for Københavns Kommunes Boligkommission for året 1963 vil man finde en omtale af karreen, Overgaden o/Vandet-Torvet-Dronningensgade-Sofiegade, den såkaldte biografkarre. Det fremgår heraf, at de bygninger der i dag udgør Sofiegården, skulle fraflyttes senest 1/4 1965, da kondemneringskendelse forelå for samtlige ejendomme. Tidligt i foråret 1965 overtog en yngre mand, "hr Hansen" i forståelse med ejerne administrationen af ejendommene med det formål at fremleje de enkelte lejligheder til unge boligsøgende.

Hvordan der så ud!

Her vil det være på sin plads at komme med en kort beskrivelse af hvordan husene så ud på daværende tidspunkt. Til ethvert gadehus hørte et baghus, forbundet til gadehuset med en mellembygning. Bygningernes tilstand var mildest talt noget af det elendigste man kunne opdrive i Københavns Kommune. Murværket afskallet og tilsodet gennem århundreder, konstant fugtigt til anden sals højde, uden mulighed for en dråbe sol, da denne ikke kunne nå ned i de snævre sorte baggårds-skakter. På det areal, der i dag udgør gårdspladsen, (20 x 30 m) lå dengang 8 baghuse - flere af anseelige dimensioner. Det yderst beskedne areal der blev levnet til baggård, var opfyldt af lokummer og skraldespande. Dette havde man udsigt til fra lejlighederne, der bar præg af generationers misrøgt.

Således begyndte det.

Dette lejede hr.hansen nu ud, og tog en relativ høj husleje under påberåbelse af de forbedringer huslejen skulle dække. Da der imidlertid intet skete desangående, voksede utilfredsheden blandt de unge beboere, og i august 1966 nægtede de yderligere huslejeindbetaling til hr Hansen, - nedsatte et arbejdsudvalg, der udarbejdede love for beboelsens fortsatte eksistens som kollegium for unge under uddannelse. Den 1.september 1966 vedtoges det at oprette

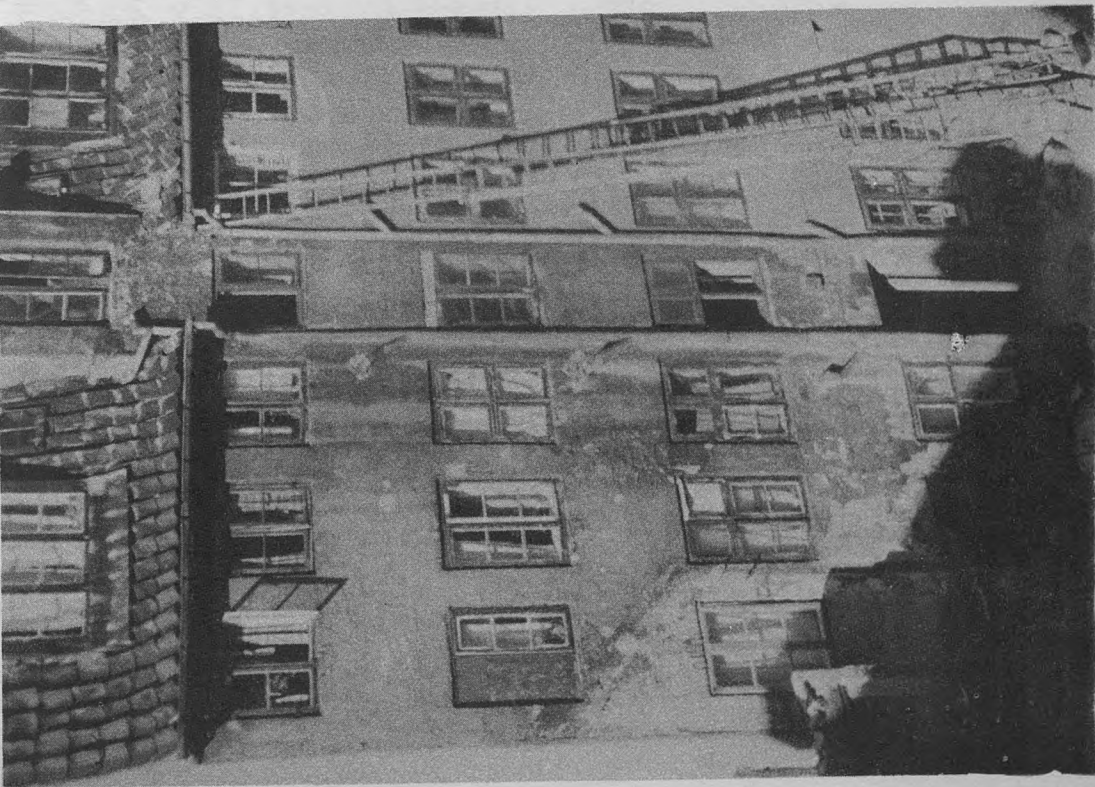
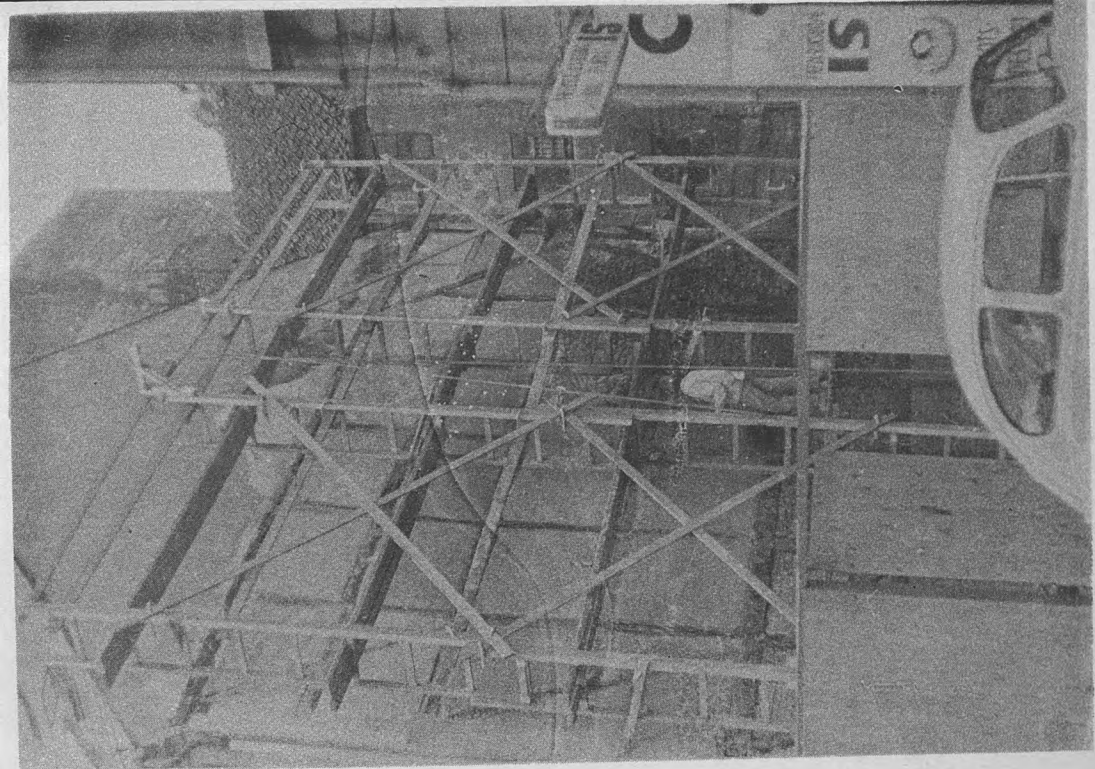

kollegiet Sofiegården. Inden da, var der indgivet ansøgning til Københavns Kommune om midlertidigt at måtte benytte bebyggelsen til dette formål, indtil bygningerne under eet enten skulle rives ned eller restaureres.

Restaureringsarbejdet.

Samtidig med dette blev baghusene revet ned. De gav et kollegium på 46 lejepartier fordelt på 7 opgange. Efter nedrivningen forestod et større oprydnings- og istandsættelsesarbejde, som alle 60 beboere har taget aktivt del i. Først og fremmest har hver især sat sin egen lejlighed i stand. - Lofterne blev ryddet for bjerge af skrammel. - Tagene blev udbedret og understrøgne, - og i et enkelt tilfælde var det nødvendigt at lægge et helt nyt tag på huset. En snedker fremstillede og opsatte den første snes nye vinduer, hvor disse manglede eller var i for elendig forfatning. - En muremester lukkede de huller der var opstået i gadehusenes gårdfacader, da mellembygningerne blev revet ned. Elektricitet, gas og vand blev nyinstalleret i tre af ejendommene. - Gårdsplads anlagt med parkeringsområde, gangområde, græs og træer. - Gårdfacaderne pudset og malet, - møderne toiletter og brusebad indlagt. Opgangene blev sat i stand og malet. Og endelig bekostede vi plankeværk og port. Herudover er vi i gang med at indrette lokaler til forskellige fællesaktiviteter: mørkekammer, værksted, TV-stue og læsestue, der vil blive løbende forsynet med tidsskrifter og aviser. Ved de forbedringer der herer foretaget, har vi udaf et regulært slum-miljø skabt en lys, åben og menneskevenlig bebyggelse og kollegiegård, - hvor de forhold, der blev anket over i boligkommissionens kondemneringskendelse i 1963, et for et er blevet fjernet.

Hvorledes vi økonomisk har kunnet overkomme det
Den eneste indtægt Sofiegården har er huslejen, vi er og bliver et forbrugerkollektiv, og som sådan er Sofiegårdens administration bygget op. Den enkelte betaler husleje efter lejlighedens størrelse, beregnet på følgende måde:

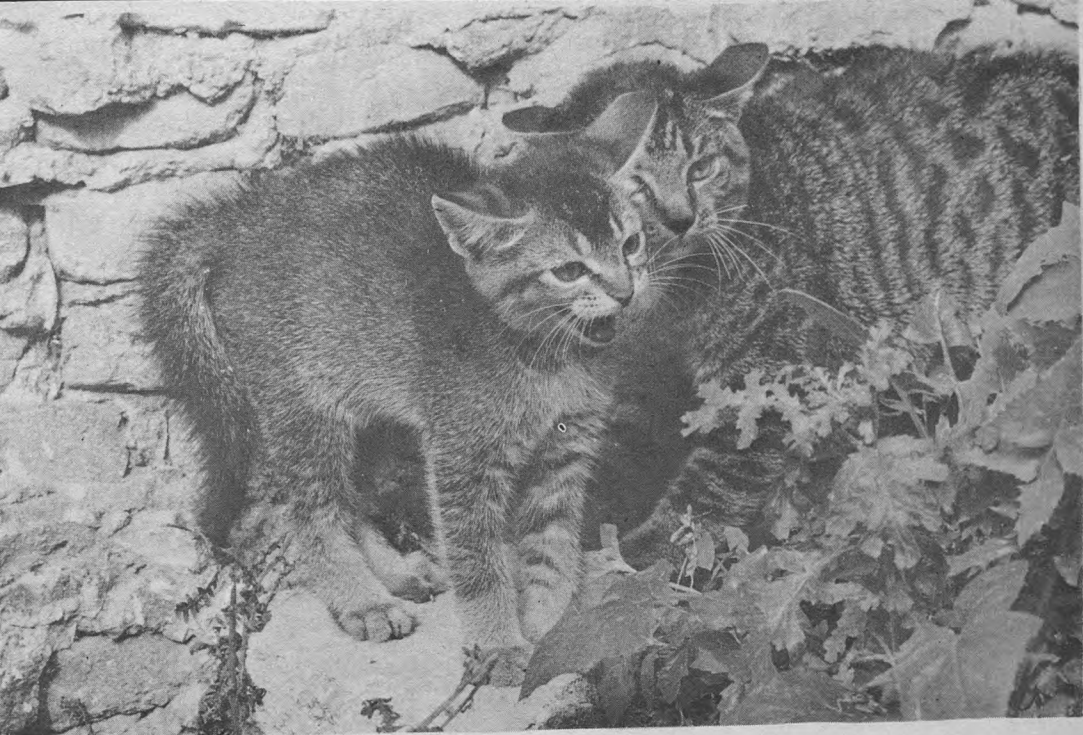
Samtlige lejerpartier blev målt op, så vi fandt frem til det samlede beboelsesareal. Derefter opstillede vi et årsbudget, og regnede på grundlag af disse to tal ud, hvor meget den enkelte kollegianer skulle betale i månedlig husleje pr. m² lejlighedsareal for at budgettet kunne holde, hvilket blev til 5,75. Dvs. en lejlighed på 25 m² har en månedlig husleje på 134 kr - heri inkluderet det senere omtalte månedlige kontingent på 30 kr. - Og det er små lejligheder, netop velegnede til kollegiebrug. Sofiegårdens organisatoriske opbygning.

Straks efter at beboerne i august 1966 havde meddelt det selskab, der ejer ejendommene, at de ikke længere ville foretage huslejeindbetalinger til, den af selskabet, udpegede bestyrer, nedsatte man - som tidligere omtalt, på et lejermøde et 8 mands udvalg, der udarbejdede love for bygningernes fortsatte eksistens som kollegium. Disse love indeholder i meget korte træk følgende: Man dannede en lejerforening med en halvårlig generalforsamling, der har øverste myndighed. På generalforsamlingen vælges en bestyrelse bestående af 4 medlemmer til foreståelse af kollegiets daglige drift. Man kan afgive en stemme pr. lejemål. Bestyrelsen konstituerer sig selv, den varetager foreningens interesser, og uddelegerer i størst muligt omfang (evt. mod symbolsk betaling) opgaver til de af beboerne, der måtte være kompetente på området. Endvidere vælger man en revisor.

Kollegielejerforeningens arbejdsområde.

Spørgsmål om udelukkelse af foreningen (dvs. tab af lejlighed p.gr.a. overtrædelse af lovene) - om arbejdsopgavernes prioritering - om kontrol med listen over lejlighedssøgende - om kontingentets størrelse etc. afgøres ligeledes på et lejermøde.

Lejerforeningens kontingent er for tiden 30 kr om måneden pr. lejlighed. Det giver et årsregnskab, der balancerer på omkring 14.000 kr. Pengene bliver brugt til lønninger - 12 beboere modtager tilsammen ca 700 kr om måneden i løn, - til vedligeholdelse af indvendige in-

stallationer, - til opvarmning og betaling af lys og gas i de lokaler der er fælles, - og endelig til køb af fælles ting som redskaber, værktøj, høvlbænk, fjernsyn etc. Det skal for fuldstændighedens skyld nævnes, at lønninger udbetales for rengøring af trapper, W.C'er, baderum og fællesrum. Bestyrelsesmedlemmer modtager 50 kr om måneden i honorar. Regnskabet er til enhver tid tilgængeligt for alle, der måtte være interesserede.

Institutionen Boliger for Unge.

Allerede fra starten havde vi en ide om, at det ud af dette "fællesskab", med alle former for uddannelsessøgende under samme tag, og fuldstændigt selvstyre, skulle skabes en noget anden og mere varig organisation, der kunne varetage kommende uddannelsessøgendes boligmæssige interesser. Disse ideer manifesterede sig i oprettelsen af den selvejende institution "Boliger for Unge" i november 1966. Den har i sin bestyrelse repræsentanter fra Faglig Ungdom, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Andelslejligheder, lejerforeningen Sofiegården og den senere - under institutionen oprettede - lejerforening Stengården. Bestyrelsen mødes mindst 4 gange om året og vælges i hvert års november måned for en et-årig periode. Bestyrelsen er ulønnet, dog modtager hovedkassereren 100 kr månedlig for sit arbejde.

Boliger for Unges arbejdsområde.

Bestyrelsen træffer afgørelser vedrørende leje, køb eller nyopførelse af ejendomme til opfyldelse af formålsparagraffen. Endvidere skal den sørge for den ydre vedligeholdelse og restaurering af allerede lejede ejendomme - sørge for listeføring for de boligsøgende (for tiden står ca 110 på ekspektanceliste), - genudlejning af de lejede lokaliteter til de enkelte beboere er også bestyrelsens arbejde, ligesom inddrivelse af den egentlige husleje også sorteres under hovedkassereren. Boliger for Unge betaler så den leje, ejerne skal have for ejendommene, og der betales kun det i leje, ejeren skal betale i skatter og afgifter. Det er også her forhandlingsretten overfor stat og kommune ligger.

RESOLUTION VEDTAGET AF SAMTLIGE BEBOERE I
SOFIEGÅRDEN d.25 oktober 1968.

Resolutionen vedrører:

1- Boligkommisionens kendelse om at ejendommene Dronningensgade 33 og 35 er i fare for at styrte sammen og derfor skal nedrives øjeblikkelig.

Denne kendelse kan vi imidlertid ikke acceptere af følgende grunde:

A: Kendelsen er ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold.

B: Boligkommisionen fandt ved en besigtigelse af ejendommene i 1962 og i 1966 ikke at det var nødvendigt at nedrive husene. Det er derfor uforståeligt, at kommisionen nu forlanger husene nedrevet, efter at vi har ofret 20.000 kr plus arbejdskraft på istandsættelsen

2- Boligkommisionens kendelse om at de øvrige ejendomme i Sofiegården skal fraflyttes senest 1.februar 1969. Denne kendelse kan imidlertid heller ikke accepteres af følgende grunde:

A: At de kommunale myndigheder fra 1.april 1965 har været bekendt med vor åbenlyse beboelse af ejendommene.

B: At Urban Hansen og Edel Saunte personligt sørgede for, at vor ansøgning til Boligkommisionen om ombygning af ejendommene til midlertidig beboelse blev henlagt uden hverken afslag eller godkendelse.

C: At Urban Hansen personligt fik bilagt den af sundhedspolitiet rejste sag mod os.

D: At ingen i kommunen kunne være i tvivl, om at vi gennemførte planen i tilltro til, at nybyggeriet først kunne komme i gang tidligst i 1971 (hvilket den kommende bygherre "Danske Andelslejligheder" vil kunne bekræfte stadig er gældende).

E: At Urban Hansen - senest ved et møde på rådhuset i maj 1967 med tre lejerrepræsentanter - har ladet forstå, at kommunen ikke vil le hindre beboelse sålænge nybyggeri ikke var umiddelbart forestående.

Det står som en gåde for os, at kommunen nu pludselig kræver nogle huse tømt og andre nedrevet, når man igennem 3 1/2 år har set os ofre mere end 100.000 kr (på hele kollegiet) og megen arbejdskraft i tiltro til ovennævnte stiltiende godkendelse.

Det må stå klart for enhver, at vi ikke har villet ofre så mange penge på istandsættelse, uden at vi har følt os sikre på, at vi kunne benytte husene indtil nybebyggelse skulle påbegyndes.

Det er vort håb, at Boligkommissionen vil tage skridt til ændring af omtalte kendelser. I modsat fald vil vi forbeholde os ret til at appellere til offentligheden om støtte.

I betragtning af den hast, hvormed sagerne i den seneste tid har udviklet sig, kræver vi et svar senest onsdag d.30 oktober.

Hører vi intet må vi betragte svaret som negativt-

Ærbødigst
Kollegie-lejerforeningen SOFIEGÅRDEN
v/ No Widding
formand

Følgende er vedtaget på kollegie-lejerforeningen Sofiegårdens 5.ordinære generalforsamling

DA vi gennem kontorchef Mathiasen og formand for Københavns Boligkommission fru Edel Saunte, har erfaret, at man fra Københavns Kommunes side ønsker gennemført en nedrivning påbegyndt senest 1.november 1968 af ejendommene Dronningensgade 33 og 35, -

DA vi fra ejerne af Dronningensgade 33 har modtaget besked, om at man har indvilget i at følge Boligkommissionens påbud, og

DA vi endvidere har modtaget opsigelse af lejemålene i Dronningensgade 37,37A, Sofiegade 3,5, og 7 gældende fra 1.februar 1969,

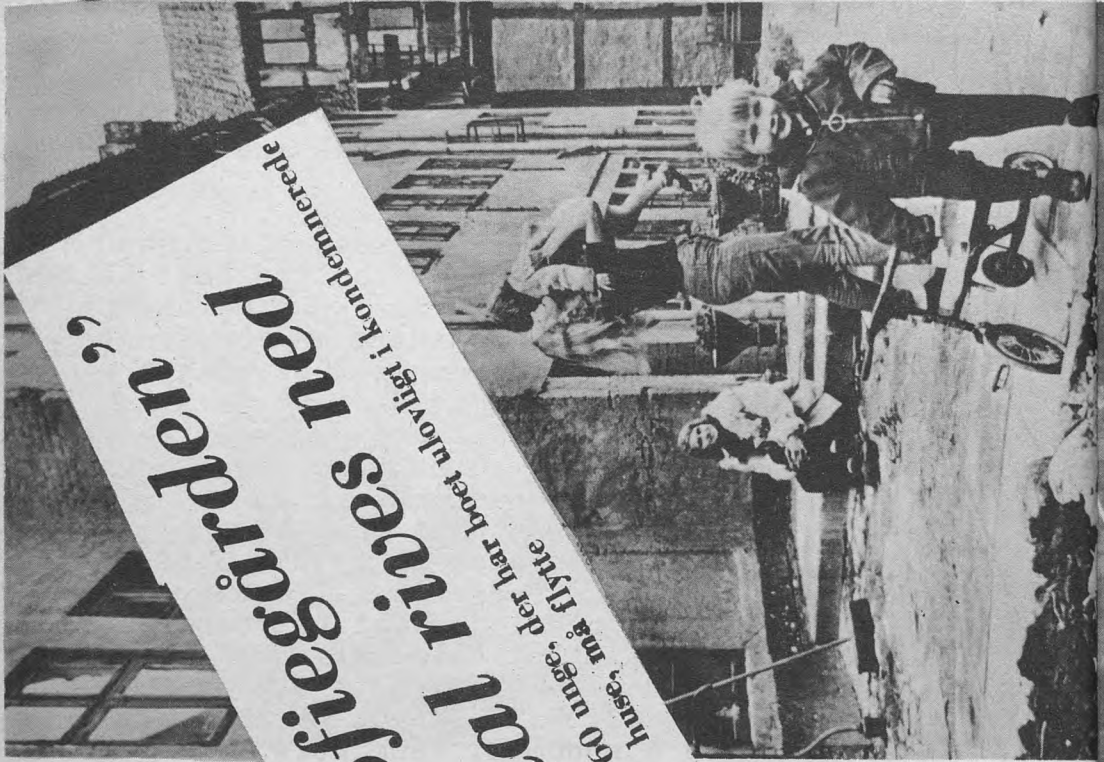
Har kollegielejerforeningen Sofiegårdens generalforsamling besluttet følgende:

Beboerne i ejendommene Sofiegade 3,5 og 7 og Dronningensgade 33,35,37,37A og 39 fraflytter ikke de nævnte ejendomme, medmindre de får sikkerhed for

AT en nedrivning af samtlige ejendomme - der i dag udgør Sofiegården - vil være tilendbragt senest 10 uger efter samtidig og endelig rømningsdato for hele kollegiet.

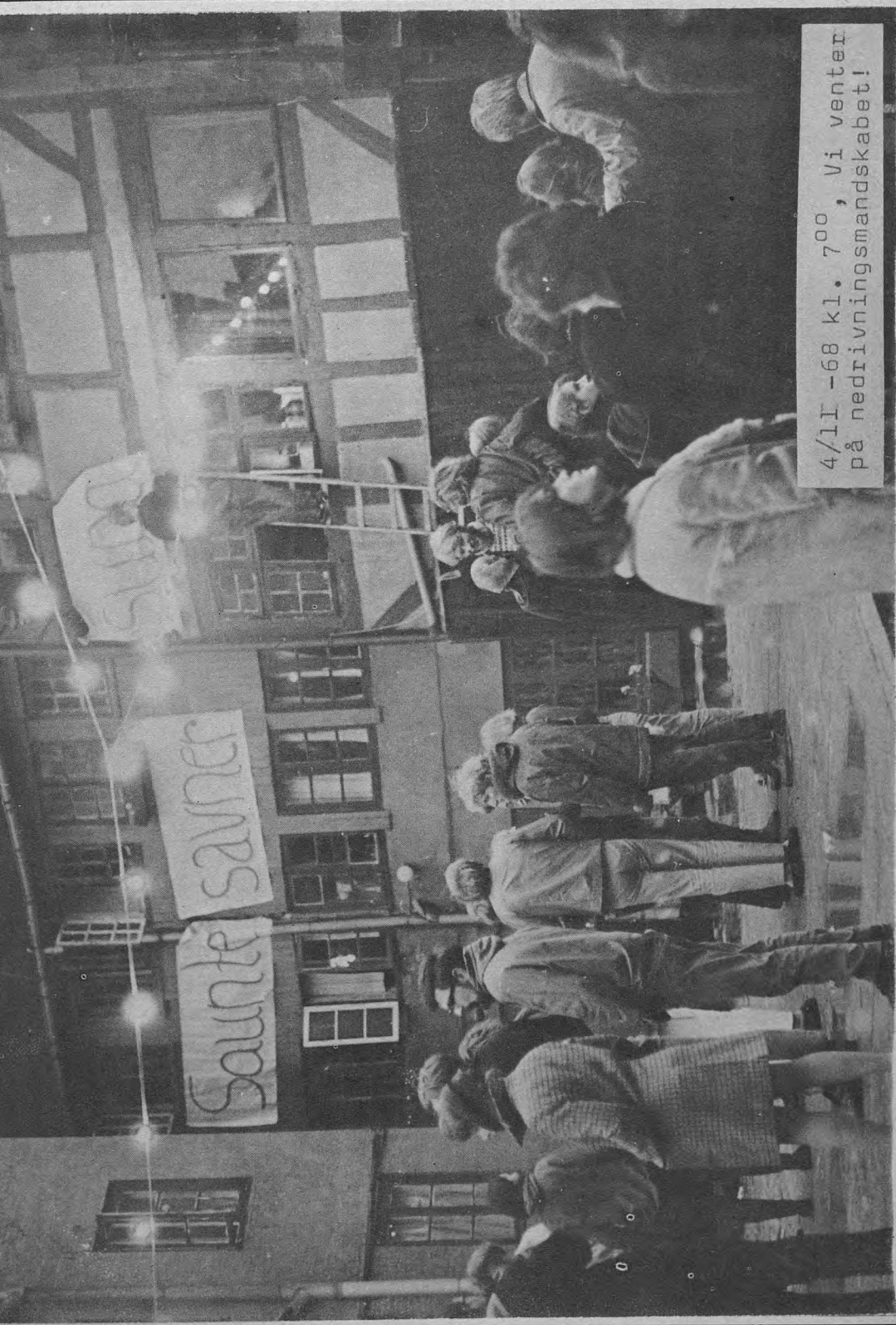
At nybyggeriet på det ryddede areal vil blive påbegyndt senest 14 uger efter den endelige rømningsdato.

Ved sikkerhed forstår beboerne, at der overfor kollegie-lejerforeningen Sofiegårdens bestyrelse er fremlagt endelige beviser for, at der foreligger et godkendt detailprojekt, - en byggetilladelse, samt at de finansielle muligheder er til stede for en omgående gennemførelse af byggeriet.

„Softegården“ shal rives ned

60 unge, der har boet ulovligt i kondemnerede
huse, må flytte

4/11 -68 kl. 7⁰⁰, Vi venter på nedrivningsmandskabet!

I radioens Orientering i den første uge i november 1968 sagde Edel Saunte i et interview:

Int: For nogle få dage siden opgjordes kollegi behovet til ca 80.000 værelser over de nærmeste år.- På den baggrund, synes de så, at det er rimeligt, at Københavns Kommune gennem nedrivningsordre, smider 60 studenter og lærlinge på gaden nu?

E.S: Det er jo meget beklageligt, at de unge mennesker skal ud, men de er jo flyttet ulovligt ind, og de har jo hele tiden vidst, at de skulle ud, når saneringssagen var færdigbehandlet.

Int: De unge mennesker holder sig selv til, at de har fået en stiltiende overenskomst med Københavns Kommune?

E.S: Det er ikke med mig. Jeg har ved enhver lejlighed, hvor jeg har talt med repræsentanter for de unge, sagt til dem, at der verserede en politisag mod ejeren, for di han havde lejet ud til dem, at jeg - så snart saneringssagen var i orden - ville gøre alt hvad der stod i min magt, for at få saneringen gennemført så hurtigt som muligt, og at de skulle ud.

Int: Men borgmester Saunte, der er gået 2 1/2 år siden de unge mennesker første gang henvendte sig til Dem -

E.S: Ja, og jeg fortalte dem øjeblikkeligt, at vi ville gøre alt for at presse sagen gennem Boligministeriet og gennem de forskellige instanser, for at få fremmet den ne saering, og at de måtte være klar over, at den dag saneringen var klar, og lå på bordet, ville jeg kræve at sagen blev gennemført.

Int: Det er altså andre instanser end kommunen, der har forsinket det? -

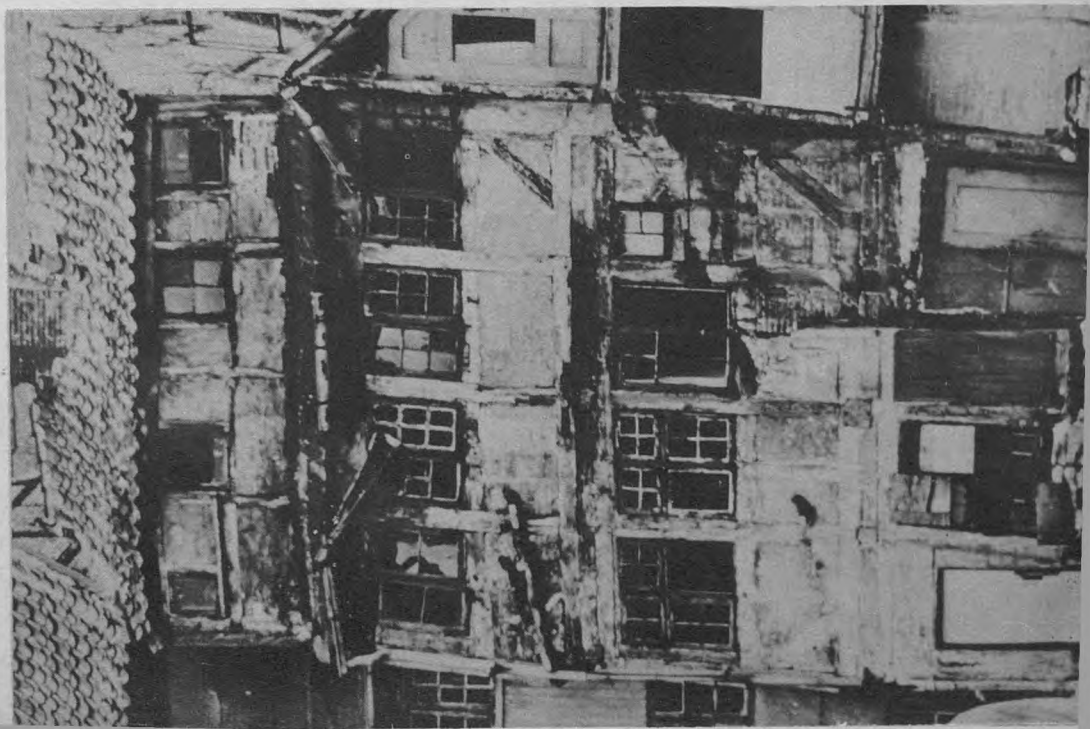
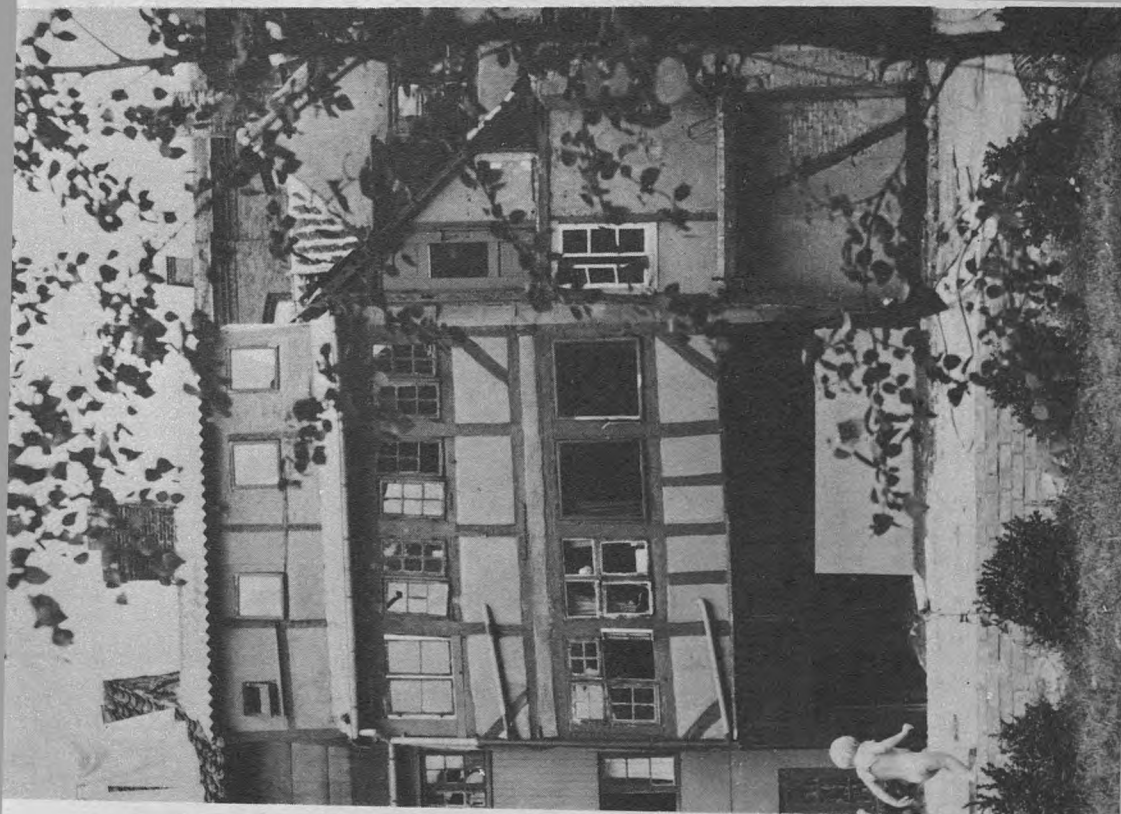
E.S: Det er alle mulige andre - det er også kommunen - - Men det er også andre - fordi der har været - - Saneringssagen er gået frem og tilbage fordi Boligministeriet har forlangt visse ændringer.

Int: Såvidt jeg husker, er politisagen blevet henlagt forlængst? -

E.S: Nej. Det er den ikke. Politisagen startede i 1965, og politisagen har været stillet i bero på Boligministeriets og Boligtilsynsrådets behandling af de unge menneskers klage, og det er jo klart at når der bliver klaget over en domstolskendelse, så må vi have ankenmyndighedens afgørelse i sagen, før vi kan gå i gang igen. - Så blev den stillet i bero på det, og det er nu i hvert tilfælde ... ja det er snart et halvt år siden vi meddelte politiet, - næ, det er halvandet år siden snart vi meddelte politiet, det var i 67 - sommeren 67 - at vi meddelte politiet, at sagen kunne genoptages, og at vi ville have den færdig. Og det er jo fordi politiet har presset på ejeren af nogle af ejendommene, at han er kommet herop for nylig, sammen med sin sagfører og en repræsentant til og spurgt om det ikke kunne blive liggende som det lå. Og jeg sagde til ham, at det kunne det ikke, dels var der altså nedrivningen af de to ejendomme, hvor han ejer den ene af disse ejendomme, hvor der bor nogle ganske få. Hvor vore teknikere og Boligtilsynsrådets teknikere har fastslået, at de er farlige at bo i. De harselv gjort det værre ved at belaste ejendommen med at lægge yderligere tag på.

Int: Har De selv været ude for at se - -

E.S: Jeg har været ude og se på det hele, og jeg har været ude og se på det fire gange tror jeg, og de to gange har jeg mødt en repræsentant for de unge derude og har sagt til dem, at så snart saneringen var færdig skulle de ud, for der skulle rives ned så snart saneringen var færdig. Vi kan dog ikke tage lejligheder fra folk, som bor i kvarteret og give dem lejligheder, når vi har så mange, der venter, og så lade nogle andre flytte

ind - for så er det hele håbløst - så kan man overhovedet ikke kondemnere og sænere i denne by.

Int: Men synes De ikke, der er forskel på unge mennesker og så familier med børn?

E.S: Ikke sådan som de ejendomme er!

Int: Men nu, jeg har jo selv været ude og se på dem..

E.S: Det har jeg osse.

Int: Og de ser jo ganske hyggelige ud..

E.S. J a, det gør det, men det er sminkede lig!

Int: Har De erklæringer på, fra kommunens side, at de er sundhedsfarlige?

E.S: Ja

Int: Og at de er i fare for at styrte sammen?

E.S: Ja- - Og det har altså været anket både til Boligtilsynsrådet og til Ombudsmanden, og ingen af stederne har man fået andet end det samme svar.

Int: Nu hævder de unge mennesker jo, at det der er i fare for at styrte sammen, i virkeligheden er en mur, som tilhører en helt anden ejendom, end den de unge bor i

E.S: Jeg er ikke så sikker på, at de unges udsagn kan regnes helt højtideligt, i betragtning af, at de også fortæller, at jeg har givet dem tilsagn, om at de kan få lov at bo - og det er i hvert fald forkert.

Int: Borgmester Saunte, nu har de altså givet afslag til de unge mennesker derude, men samtidig - - -

E.S: Jeg har ingen kontakt, altså ingen relation til de unge, jeg har kun til ejeren af ejendommen, og med ham har jeg truffet den aftale, om at de to ejendomme, som er i fare for at styrte ned, skal rives ned, og at de andre skal rives ned, når han kan begynde på saneringen, og det skal han begynde på i februar måned 69.

Int: Det jeg egentlig spurgte om her var:
Når nu det der sker på Christianshavn
på den måde, hvorfor får De Unges Bo-
ligaktion så lov at rykke ind i Lægefor-
eningens boliger, som også er kondemne-
rede?

E.S: Det kender jeg ikke. Jeg har ikke kon-
demneret Lægeforeningens Boliger, og mig
bekendt er de ikke kondemnøret.

Int: Men de skal dog snart rives ned?

E.S. Det er muligt, men de er ikke kondem-
neret!

Int: Må jeg have lov at spørge om en enkelt
ting så: når De hele tiden har givet af-
slag - hele tiden været indstillet på at
give afslag, hvorfor har De så fire gan-
ge været ude for at tale med de unge og
se husene?

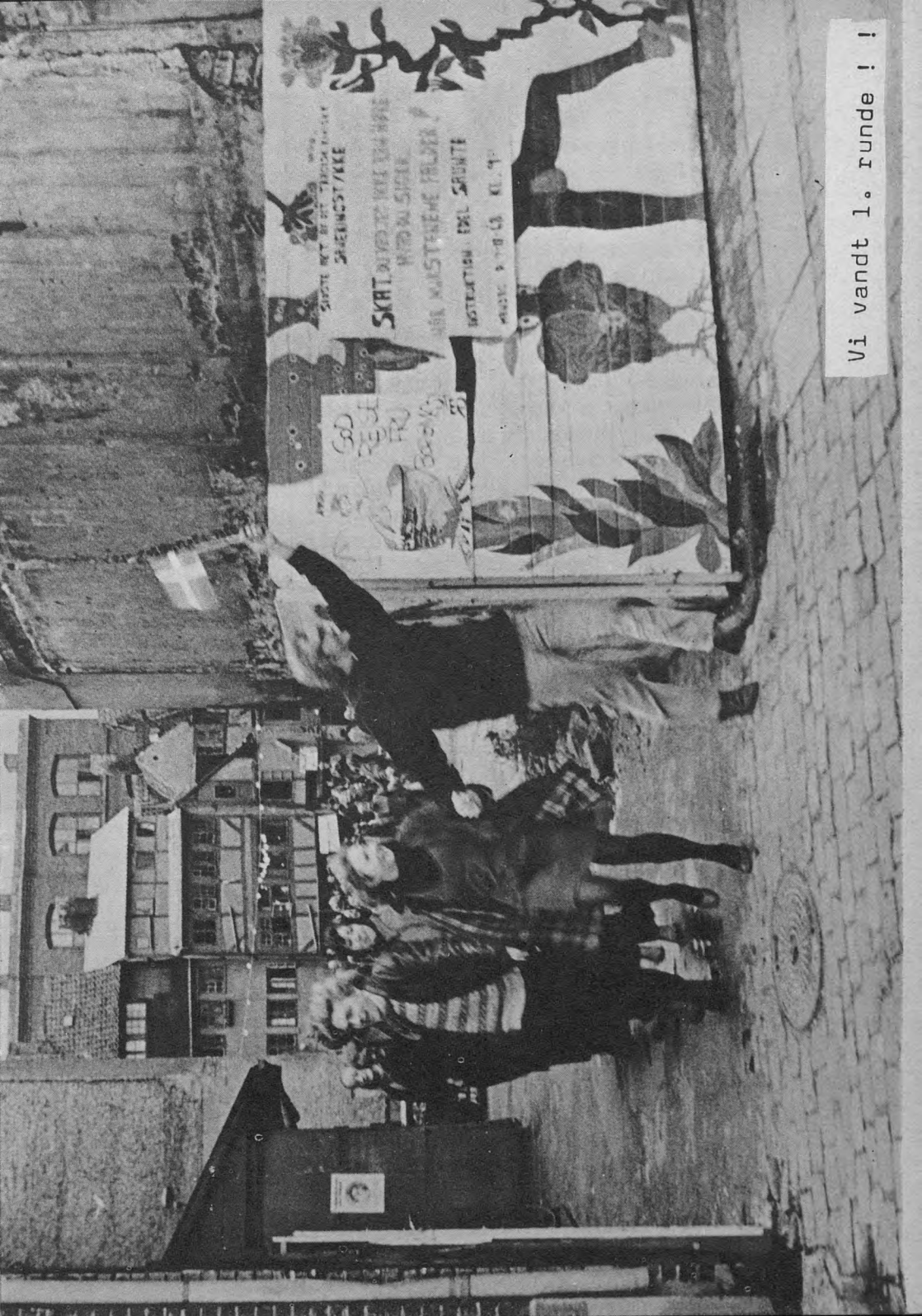
E.S: Jeg har ikke været ude for at tale med
de unge. Jeg har været ude for at se på
hvad det var, de gik og lavede derude,
og hvad det var for noget derude, og
hvordan vor egen ejendom så ud. Så kun-
ne jeg jo ikke undgå at møde de unge,
og så har jeg sagt til dem " det kan ik-
ke nytte noget, at I går og laver alle
disse ting, for det er ulovligt, og vi
kan ikke tolerere, at I bliver boende
længere end saneringssagen er færdigbe-
handlet, så skal I ud".

Int: Synes De ikke de unge skulle have haft
noget skriftligt at holde sig til?

E.S: Hvad skulle de have af skriftligt? De
ved jo at saneringen - - Det er jo ik-
kemig - - jeg har ingen kontakt med de
unge - Jeg kan ikke sige til de unge, de
skal ud, jeg kan sige til ejeren: "De må
sørge for at de unge skal ud" og det
har jeg gjort den ene gang efter den an-
den - - Skriftligt - og Mundtligt!

Int: De unge har sendt en ansøgning - -

E.S: Jamen det har, - De unge kan ikke søge
om noget som helst der. De ejer ikke de
ejendomme.

Vi vandt 1. runde ! !

Int: Jamen, de har dog sendt en ansøgning!

E.S: Ikke til mig.

Int: Ikke til Dem?

E.S: Nej!

Int: Til hvem så?

E.S: De har skrevet et brev til mig, der ikke var en ansøgning.

Int: I januar 67?

E.S.: I januar 67 ved jeg ikke hvem de har skrevet til. De har skrevet til Boligtilsynsrådet. Såvidt jeg ved i januar - den gang. Og da har Boligtilsynsrådet svaret dem, at det kunne ikke accepteres.

Int: Men nu er vi i dag i den situation.. -

E.S: Det er ikke os der svarer, når der skrives til en anden myndighed!

Int: Borgmester Saunte. I dag er vi jo i den situation, at de pågældende ejendomme derude - grundene der - ikke skal bruges før i 71-72. -

E.S.: Det kender jeg ikke noget som helst til. Jeg har udtrykkelig sagt til Ingeniør Waagensen, som står for det, - der står for det der og hans sagfører Jacobi, at enten måtte han gå i gang med at bygge derude eller også måtte vi overtage det hele efter saneringsloven og gennemføre saneringen. Man kan ikke have alle frister og alting overskredet i en sag om sanering, og så ejeren simpelthen sætter sig ned og ikke vil lave noget. - Og iøvrigt har han lavet noget. Han har indsendt tegninger til godkendelse i 4. afdeling såvidt jeg ved allerede o juni måned eller sådan noget.

Int: Men De er altså ikke indstillet på at lade ham vente til 72?

E.S: Nej!

Int: Og det vil sige at kommunen vil bygge selv?

E.S: Så må vi selv overtage den efter reglerne i saneringsloven.

Int: Hvad skal der så ske med det derude?

E.S: Så skal det rives ned, og så skal der

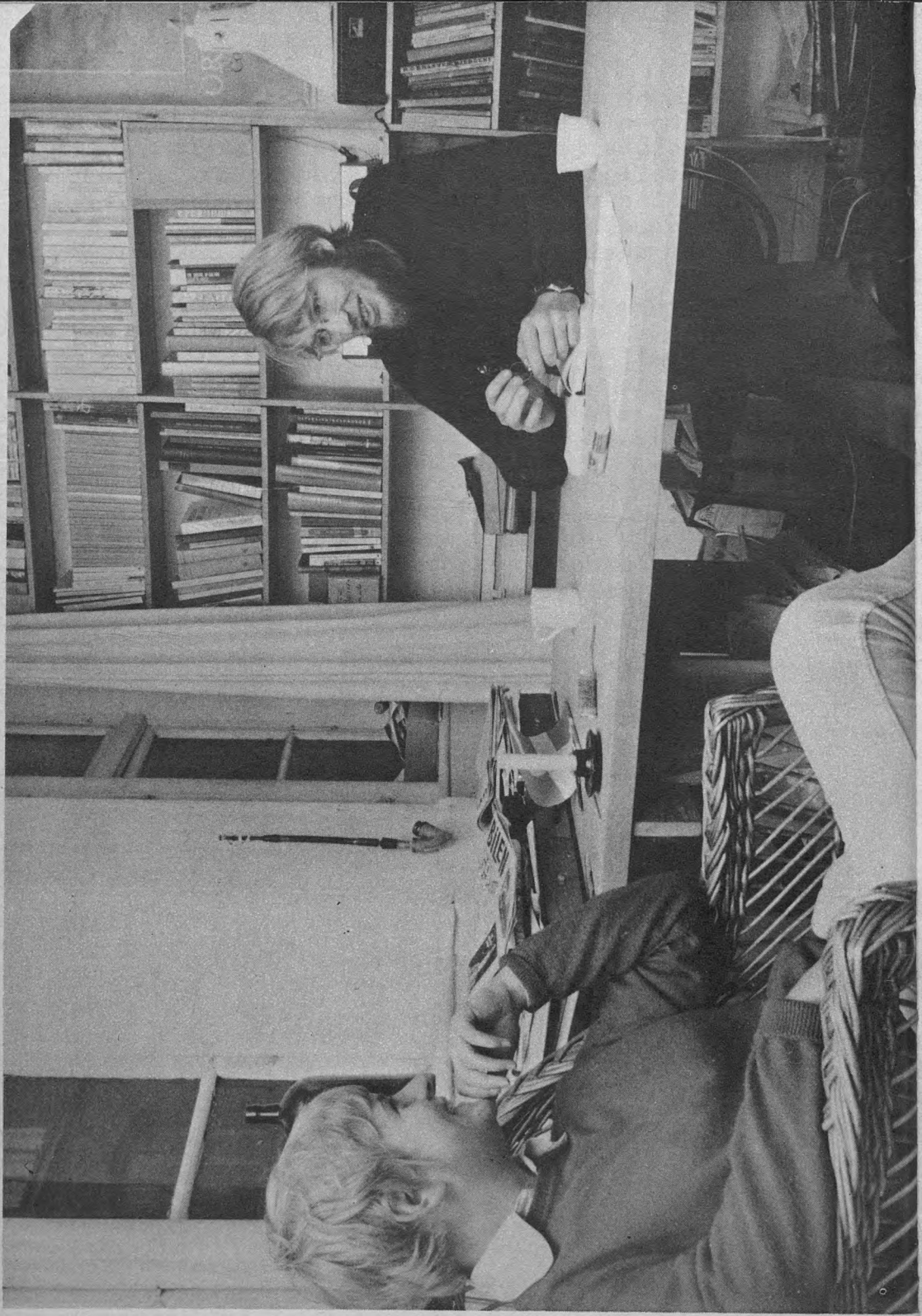
bygges nyt, med undtagelse af den ene
ejendom, som der er fredet. Der ligger
mod Overgaden o. Vandet som skal ombygges.
Der ligger en fast plan om det.

Int: Skal det så være lejligheder eller kol-
legium?

E.S.: Det skal være lejligheder.

Den fredede ejendom, hvor der nu skal
være kollegium - ligesom på resten af
Sofiegårdsgrundene.

Til Borgerrepræsentationens medlemmer og den samlede Magistrat.

Idet Christianshavns Lokalråd erfarer, at man fra kommunale instansers side insisterer på nedrivning pr. henholdsvis 1. november i år og 1. februar 1969 af de følgende ejendomme: Dronningensgade 33, 35, 37, 37A og Sofiegade 3, 5 og 7 tilstiller lokalrådet hermed borgerrepræsentationen og magistraten følgende fællesudtalelse:

1. Da samtlige her nævnte ejendomme på 4. år er i god brug som kollegium for 50 uddannelsessøgende unge.
2. Da samme ejendomme af lejerne for betydelige beløb er midlertidigt istandsat til forsvarlig husning af ovennævnte kollegium
3. Da Boligtilsynsrådets erklæring om sammenstyrtningsfare for ejendommene Dronningensgade 33 og 35 anfægtes fra anden side.
4. Da ejerne uanset heraf gerne omgående foretager afstivninger til imødegåelse af en mulig sammenstyrtningsfare.
5. Da intet nyt byggeri på de efter nedbrydningen ryddede tomter kan påbegyndes før tidligst i 1971
6. Da nedrivning på nuværende tidspunkt derfor synes uden praktisk formål

anser Christianshavns Lokalråd det som sin pligt at appellere indtrængende til alle gode kræfter om at foranledige:

de øjeblikkelige nedrivningsplaner standset,

Boligtilsynsrådets erklæring underkastet prøvelse ved fornyet syn på stedet med ejernes tilstedeværelse og under iagttagelse af ovennævnte pkt. 4,

Sikring af ejendommenes og dermed nødkollegiets fortsatte eksistens frem til en i forhold til det kommende byggeri mere aktuell dato.

Christianshavns Lokalråd betragter nærværende som en hastesag og anbefaler problemet yderligere onlvst ved henvendelse til:

Vi vil bare have et sted at bo

Overborgmesteren
Boligkommissionens formand
Boligtilsynsrådet

Sofiegårdens bestyrelse
Danske Andels-
lejligheder, samt til-
knyttede tekniske rådg.

Denne appel er således vedtaget på rådsmødet
onsdag d.30. oktober -68. Christiansh. Lokalr.

DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD

UNION NATIONALE DES ETUDIANTS DU DANEMARK · NATIONAL UNION OF DANISH STUDENTS

CHRISTIANSHAVNS LOKALRÅD

SEKRETARIATET

T W LEWALD
WOSDØL
PR. VANDEL

FAGLIG UNGDOM

KØBENHAVNS UNIVERSITET
UNIVERSITETETS REKTOR

STUDENTERRÅDET
VED
KØBENHAVNS UNIVERSITET

SYMPATI- TILKENDEGIVELSER

WOSDØL, 8-11-1968

TIL SØJEGÅRDENS BEBOERE

HERMED FREHSENDES CHECK

KR. 80,-

TIL EN KRASSE PILSNØRE TIL NÆSTE
HØDE HED ØNSKET OM HELD OG LYK-
KE I DEN FORTSATTE KAMP MOD
PAPIRVÆLDET.

VENLIG HILSEN

TWLewad

I. Analyse af vor situation.

Kommunens tilbud, om at vi kan få nr. 32 i stedet for 33 og 35 skal ikke ses som en kompromisløsning, idet de helt har ignoreret vore vægtigste og meget sagligt motiverede krav, nemlig: 1) at vi ikke ville fraflytte, før vi havde synlige beviser fra boligtilsynsrådet for at nedstyrtningsfaren er sandsynlig. 2) At vi ikke ville flytte førend nybyggeri kunne påbegyndes senest 3 mdr. efter vor fraflytning. Det må være klart for alle, at problemet vedr. 33 og 35 er blevet genstand for en privat prestige-politisk studehandel. Vi skal derfor ikke acceptere kommunens "kompromis", men stå fast på vore rimelige krav og stadig efterlyse en rimelighed i kommunens dispositioner. Jens mener at vi ikke alene står stærkt, men har vundet vor sag.

2. Målsætning.

Den overdimensionerede presse Sofiegården har været genstand for, skal ikke blot ses som et udtryk for romantisk medlidenhed med de 7 mennesker - snarere som et principielt angreb på det system, som de er ofre for.

Vor målsætning skulle/kunne da være, med Sofiegården som udgangspunkt, at give vore aktioner fremover et mere socialt og udadvendt perspektiv, dvs. f.ex. påpege kommunens helt urimelige saneringsfremgangsmåde, dels ved at huse og grunde står tomme i årevis, samtidig med at der vitterlig eksisterer et boligproblem, dels ved at vort lille problem herude går forud for betydeligt større problemer på Nørre- og Vesterbro. Et helt konkret forslag til vor målsætning kunne være, at vi lovligt får etableret en ordning som den, vi kender i Sverige, hvor unge under uddannelse kan flytte ind i allerede kondemnerede lejligheder mod istandsættelse for egen risiko, for så af en uvildig komite at blive boligberettigede et år ad gangen, forstået sådan, at man, hvis det findes forsvarligt, får sit lejemål fornyet hvert år.

Diskussion:

Vi skal forlade sensationspressen og tage sagen i vor egen hånd, derved kan vi kontrollere hvad der kommer ud. Dette kan gøres ved at vi selv benytter os af de medier, der står til vor rådighed - TV og pressen, f.ex. ved at så mange som muligt af beboerne skriver kronikker eller læserbreve til pressen. Dette skal køres på en saglig argumentation om saneringsproblemer i almindelighed.

I vor erklæring til kommunalbestyrelsen skal vi helt udelade spørgsmålet om Overgaden 0. Vandet 32, blot stadig stå fast på, at vi beholder 33 og 35, til vi får beviser for sammenstyrtningsfare, og at vi først fraflytter komplekset tidligst 3 mdr. før nybebyggelse kan påbegyndes. Denne erklæring fremlægges på generalforsamlingen førstkommande onsdag til almindelig vedtagelse. Dernæst afleveres vor erklæring samt kommunalbestyrelsens erklæring til hele borgerrepræsentationen, så de har dem torsdag morgen. Der er enighed om ikke at have offentlighed på generalforsamlingen. Senere når alt er stillet i bero, kan vi genoptage spørgsmålet vedr. 32.

Der var tale om at invitere hele borgerrepræsentationen herud for at kunne føre en saglig debat face to face. Der er kræfter i gang for at skaffe TV til dette møde, hvilket vil have større effekt. Desværre er medlemmerne af borgerrepræsentationen bundet af kommunalbestyrelsens erklæring.

Generalforsamling onsdag d.13 november

1. Valg af dirigent
2. Vort svar på råduserklæringen af 6/11
3. Vor juridiske stilling (søren søltoft m.)
4. Redegørelse ved no for tiden 23/10-13/11
5. Evt. + diskussion

Afholdes på Koføeds Skole 2.sal til venstre kl. 20. MEGET VIGTIGT ALLE MØDER.

Mania - Jesper - Lis
lejer mødet 8/11-68

En særdeles alvorlig stemning prægede årets sidste lejer møder.

Der blev indkaldt til en række ekstraordinære generalforsamlinger hvor den nuværende-og fremtidige situation blev taget op til debat.

Man regnede ganske rigtig med, at myndighederne ikke ville lade et nederlag, som det de netop havde været ude for, gå stille af.

Selv om der var forskellige opfattelser af, hvorledes man skulle gribe sagen an, var der dog almindelig enighed om, at stå sammen til den bitre ende.

Lars
lejer møde 8/11-68

EJER ca.1/10 1965

Under disse forhold har selskabet tilbudt de i oprettelsen af studenterboliger interesserede at der kan opnås et mindst 5-årigt lejemål til dette formål.

D.A.L. finder det ikke rimeligt at boligerne skal stå ubenyttede hen o et langt tidsrum, som der her kan blive tale om, og som følge af det ovenfor anførte, mener vi ej heller, at et leje mål på 5 år vil kunne virke forsinkende på nybyggeriets gennemførelse.

BOLIGKOMMISSIONEN 10/6 1968

Når forslaget til sanering af området går ud på fjernelsen af den eksisterende bebyggelse og opførelsen af nye bygninger, skyldes dette, at man har anset det for umuligt at sætte de eksisterende bygninger i en sådan stand, at det var forsvarligt fortsat at bruge dem til bolig for mennesker. Under henvisning hertil må man fraråde, at den ansøgte tilladelse til husenes midlertidige bebyggelse imødekommes.

OS (til E.S.) 30/8 1968

Herved skal vi tillade os at rette en henvendelse til Dem i anledning af, at Boligkommissionen nu ønsker anvendelsen af ejendommene til boliger for unge under uddannelse bragt til ophør. I tillid til de givne tilsagn har vi foretaget en bekostelig istandsættelse af de omhandlede bygninger, herunder installation af toilet tet og baderum, hvorfor et pludseligt ophør af beboelseslejemålene vil skabe et betydeligt tab

BOLIGBORGMESTEREN 15/10 1968

I anledning af Deres henvendelse til mig af 30. aug.d.å. skal jeg hermed blot fastslå, at Deres beboelse af ejendommene - hvad De heller ikke kan have været i tvivl om - stedse har været ulovlig. I øvrigt skal jeg bemærke, at de der nu er truffet aftaler med ejendommens ejere, aftaler der formentlig vil medføre, at den ulovlige benyttelse formentlig bringes til op

STADSBYGMESTERENS DIREKTORAT
RAADHUSET

psm/is
KØBENHAVNS BOLIGKOMMISSION

Tlf. 15 38 00
Stormgade 20, 3. sal

København V., den 4. november 19 68

PAPIR

BOLIGTILSYNSRÅDET
FOR ØSTRE LANDSRETSKREDS
ST. KONGENSGADE 1 TELF. 14 10 11 lok. 06

København K., den 3. juli 1968

KØBMAGERGADES POSTKONTOR

Postkonto nr. 21200

Nr. 2890

København K, d. 21. 9. 1966
Købmagergade 33

Københavns magistrat.

VÆLDET

Direktoratet for stadens faste ejendomme.

Rådhuset, telefon: (01) 15 38 00

København V., den 23. august 1968.
1599

DIREKTORATET
FOR
KØBENHAVNS KOMMUNES BEBOELSESEJENDOMME
STORMGADE 18
TLF. 15 38 00

KØBENHAVN, DEN 19. december 1966.

hør i løbet af kortere tid.

OS 23/10 1968

Da vi har erfaret, at man fra Københavns Kommunes side ønsker gennemført en nedrivning påbegyndt senest 1. november 1968 af ejendommene, har kollegiet Sofiegårdsens generalforsamling besluttet følgende:

Beboerne fraflytter ikke de nævnte 8 ejendomme medmindre de får sikkerhed for, at en nedrivning af samtlige de ejendomme, der i dag udgør Sofiegården, vil være tilendebragt senest 10 uger efter samtidig og endelig rømningsdato for hele kollegiet, og at nybyggeriet på det rydede areal vil blive påbegyndt senest 14 uger efter den endelige rømningsdato.

OS (til boligministeren) 27/10-68

Da vi erfarede at De mandag d.30.sept. ved selvsyn og i følgeskab med borgmester Fru Edel Saunte orienterede Dem om de bygningsmæssige forhold omkring vort kollegium, skal det her ved være os en glæde til yderligere oplysning om kollegiet Sofiegården at fremsende forskelligt materiale desangående.

Idet dette fremsendes til almindelig orientering, vil vi forespørge, hvorvidt ministeren af Københavns Kommunes Boligkommission er blevet gjort bekendt med den faktiske benyttelse og istandsættelse af de ejendomme, der nu fra kommunens side er forlangt rømmet og nedrevet?

BOLIGMINISTEREN 28/11 1968

Boligministeriet finder ikke på det foreliggende grundlag anledning til at fortage yderligere i sagen.

OS (til Overborgmesteren) 29/10 1968

Da vi synes at situationen omkring kollegiet Sofiegården i de seneste dage har tilspidset sig, ville vi være glade for, om det kunne være muligt at få et møde i stand. Tidspunktet for, hvornår og hvor dette møde findes mest belevligt for Dem, kan evt. aftales pr. telefon.

PAPIR OVER VÆLDET

ed

BOLIGMINISTERIET

SLOTSHOLMSGADE 12.

post/ls

KØBENHAVNS BOLIGKOMMISSION

Tlf. 1538 00

Stormgade 20, 3. sal

København V., den 10. juni 1968

OVERBORGMESTEREN
I KØBENHAVN

Sekretariatet

Rådhuset, 1599 København V.

Tlf. 1538 00

Den 20. august 1968.

STADSBYGMESTERENS DIREKTORAT *Bygningsinspektøren for 2. distrikt*
Telefon SU 2640 Ekspeditionstid 9⁰⁰-15 - torsdag dog til 16 Lørdag lukket

Ved henvendelse bedes opgivet	MATR. NR. 360 A Christianshavn
J. NR. S 7437	GADE Sofiegade 5

Afs.: Bygningsinspektoratet Overgaden o. v. 40 København K D. 14.8.1968

Kuv: Sofiegade 2, 1. th.

KØBENHAVNS BELYSNINGSVÆSEN

EKSPEDITIONSKONTORET

Ekspeditionstid: Kl. 8.30-16.00, torsdag kl. 8.30-16.30, lørdag lukket

VOGNMAGERGADE 8

1149 KØBENHAVN K. den 17. september 1968.

TELEFON: (01) 12 72

LOKAL NR. 165

J. nr. 531 5a

OVERBORGMESTEREN

Ubesvaret.

KØBENHAVNS KOMMUNALBESTYRELSE 6/11 1968

Følgende tilrådte på Københavns Kommunalbestyrelses vegne, idet bemærkes, at fraflytningstidspunktet herved er endeligt og uigenkaldeligt fastsat. Genopførelsen er forudsat pr. 1. oktober 1969:

Undertegnede beboere af ejendommene Sofiegade 3 - 5 - 7 og Dronningensgade 33 - 35 - 37 erklærer herved, at vi er klar over, at vort ophold i de nævnte hus ikke er i overensstemmelse med det vedrørende ejendommen nedlagte benyttelsesforbud, at de af os på egen hånd foretagne forskellige sanitære installationer ikke ophæver det nedlagte benyttelsesforbud, at vi er villige til uden påkrav at fraflytte de nævnte ejendomme til følgende tidspunkt: Dronningensgade 33 og 35 omgående, således at det pr. 1. august 1968 givne nedrivningspåbud nu kan effektueres. Dronningensgade 37 og Sofiegade 3 til 7 senest 30. juni 1969. At vi er klar over at kommunens tilbud om at de nuværende beboere af ejendommene Dronningensgade 33 og 35 kan få midlertidigt ophold i kommunens ejendom Overgaden o. Vandet 32 på egen bekostning og risiko, forudsætter, at også denne ejendom, for hvilken benyttelsesforbud er trådt i kraft, skal fraflyttes uden påkrav senest 30. juni 1969, hvilket vi erklærer os indforstået med.

OS

nej vi er ikke helt enige.

Julesne i gården -
og nytårsbål på gaden

-HA-HA JEG
HAR ET SØM
I LOMMEN!

(IK)

VI VIL GERNE VÆRE O FRED!

42 lejligheder stod tomme
Vi flyttede ind -
Kommunen gav os lov.
Vi ofrede over 100.000 kr.

Edel Saunte fortrød.
Vi forhandlede i månedsviis -
Edel Saunte forsøgte at skræmme os ud.
Det mislykkedes.

For at redde æren,
kastede hun sig over 2 af vore huse.
Hun tvang sine embedsmænd,
til at brygge falske erklæringer.
Eksperter tilbageviste disse!

Af frygt for afsløring tilbød man os
ubeboelige lejligheder.
De falskeerklæringer tav man ihjel. -
STUDEHANDEL!

Edel Saunte pudsede kommunens to topjurister
på os. De løb om hjørner med Kongens
foged og Østre Landsret.
Onsdag d.19/2 skal 7 af vore kammerater
sættes på gaden.
Det vil vi ikke finde os i!
Vi vil ikke se vore kammerater boligløse
for at redde Sauntes prestige.
Hvorfor nedrivning NU, når der først
skal bygges om mange måneder?
Vi barrikaderer Sofiegården!

-----0-----

Vi anklager Edel Saunte og Københavns
Kommune for fatal mangel på propor-
tionssans. - Det er tåbeligt at overfalde
os med dyre jurister, når Bolm, Bassan og
Sonning går løse! - Hvorfor vender Edel
Saunte ikke sine betjente og advokater
mod dem der lever højt på bolignøden??

-----0-----

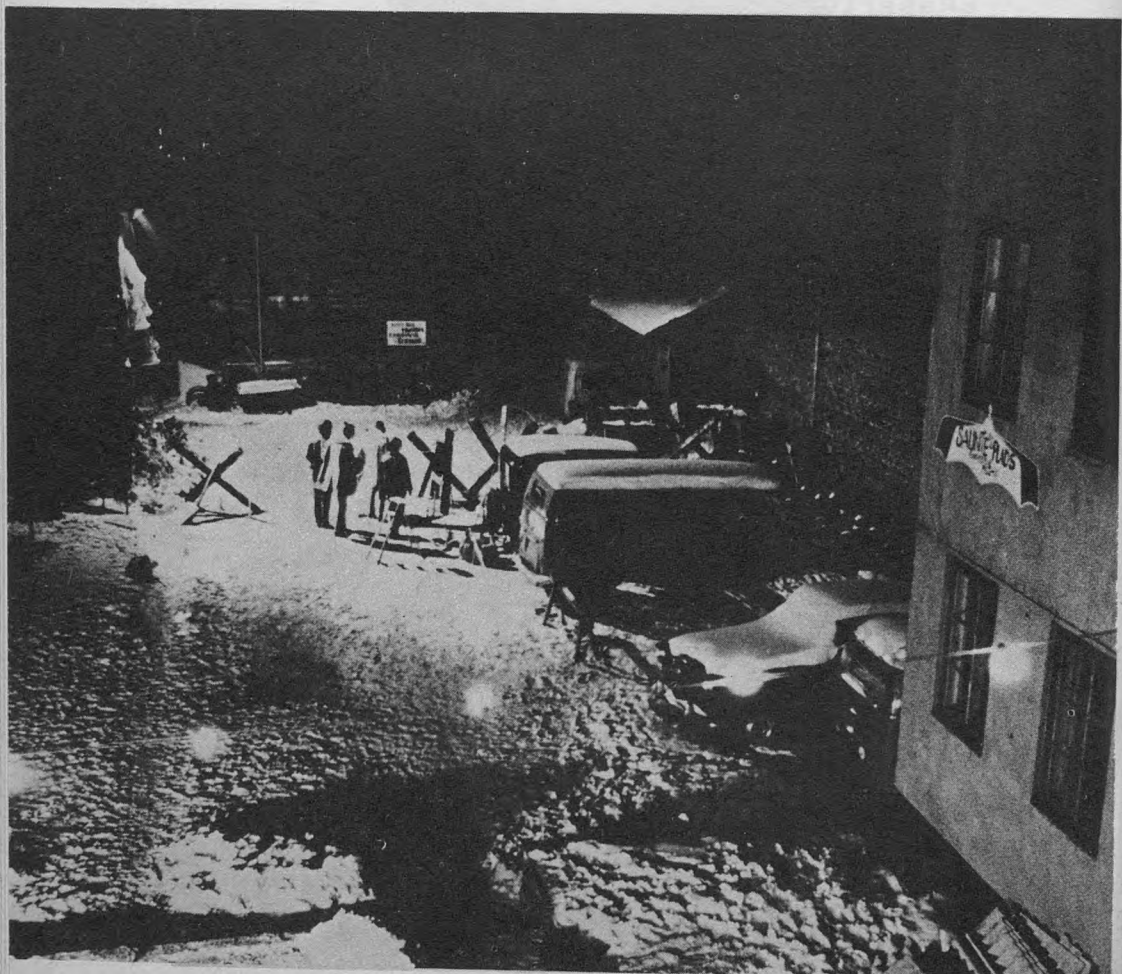
LAD OS VÆRE I FRED

Vi modsætter os magtudøvernes vilkårlige skalten og valten med borgerne

Lad os vise myndighedernes korrupsion og totale mangel på planlægning

Lad os mødes bag barrikaderne
Overgaden o/Vandet 32
ONSDAG D. 19.FEBRUAR fra tidlig morgen
og gøre fælles sag.

(Ta varmt tøj og en madpakke med,
vi gir kaffen).

BREV TIL VORE LIGESTILLEDE

I håb om at de vil støtte os, når fogeden og politiet vil sætte syv af vore kammerater på gaden onsdag den 19/2 kl 10.

BAGGRUNDEN:

Vi har med en masse energi - og en helvedes masse penge - lavet nogle rådne kondemnerede ejendomme om til et rart sted at bo, og vi vil ikke flytte herfra, før vi har garanti for, at der kan bygges nye huse umiddelbart efter nedrivningen.

Nu har Københavns Kommune i det sidste halve år forsøgt at smide os ud, og det er nu lykkedes den, at få politiet og fogeden til at sætte syv af vore kammerater på gaden på grundlag af nogle opdigtede tekniske erklæringer, for derigennem at få slået hul på vores lille samfund.

DET VIL VI IKKE FINDE OS I !

Vi har besluttet os til at barrikadere hele Sofiegården i solidaritet med vore kammerater for at forhindre politiet i at komme ind. VI går meget grundigt til værks:

VI opsætter pigtråd, stabler sandsække og sømmer døre og vinduer til.

VI er klar over, at vi ikke kan forhindre politiet i at komme ind, men VI er besluttet på at det skal blive helvedes vanskeligt for dem. VI er forberedte på at holde besættelsen og barrikaderne til vi får garanti for at der kan bygges.

Forudsætningen for at det hele kan lykkes er dog, at vi får aktiv støtte udefra - vi bor kun 60 her, og selv om vi har viljen, kan vi nok ikke holde "the establishment" stangen alene.

VI OPFORDRER DERFOR ALLE TIL AT KOMME OG
HJÆLPE!

Hjælpen består i at være her, når de kommer. Vi synes ikke, vi skal tæve nogen, men de kan få lov til at bære os væk, hvis de kommer igennem barrikaderne.

Vi har planlagt et sindrigt slusesystem, så I kan komme ind - de må blive udenfor.

Indenfor murene bor hyggen og kampånden med musik, taler, kaffe og øl.

KOM OG HJÆLP OS MED AT HOLDE DEM STANGEN -
DET SKAL NOK BLIVE SJOVT!

Fra soløpgang onsdag den 19/2.

Kærlig hilsen
REPUBLICKEN SOFIEGÅRDEN
SOFIEGADE 7
CHRISTIANSHAVN

Da fogeden, politiet og de kommunale myndigheder var i vildrede med, hvad de skulle gøre i en sådan situation, unlod de at storme barrikaderne (der blev givet ordre herom - og contraordre seks gange den første dag!!).

Men mennesker der gerne ville hjælpe os HVIS politiet skulle forsøge at bryde ind, skrev sig på alarmeringslister, så vi hurtigt kunne kalde hjælp til. .

mel. Kasper og Jesper og Jonathan.

Når fogeden kommer på besøg
med hilsen fra kommunen
når politiet står i kø
herfra og til fortune
så danser vi en lille en
på venstre og på højre ben
vi holder så meget af pigtråds
derfor har vi det godt i vor republik

Fra Saunte kommer damp og røg
for hun kan ikke li os
hun forårsager stor halløj
og tror at vi vil gi os
Men nej, vi rykker ikke ud
på kongers eller fogeders bud
for Edel benytter så ufine trick
og den slags er forbudt i vor republik

Vi synes bedst om fredelige
forhold i vort samfund
af os begyndes ingen krige
men nu har vi en baggrund
for barrikadebyggeri
det skyldes Edels nykkeri
Husk venner, når hun på Jer andre får kik
man er nødt til at lave en republik!

POST- OG TELEGRAFVÆSENET

Hovedtelegrafkontoret

Købmagergade 37¹

1150 København K.

Dato:

20/2/69

Sofiegården;

Sofiegade 7 København K

Vive la republique

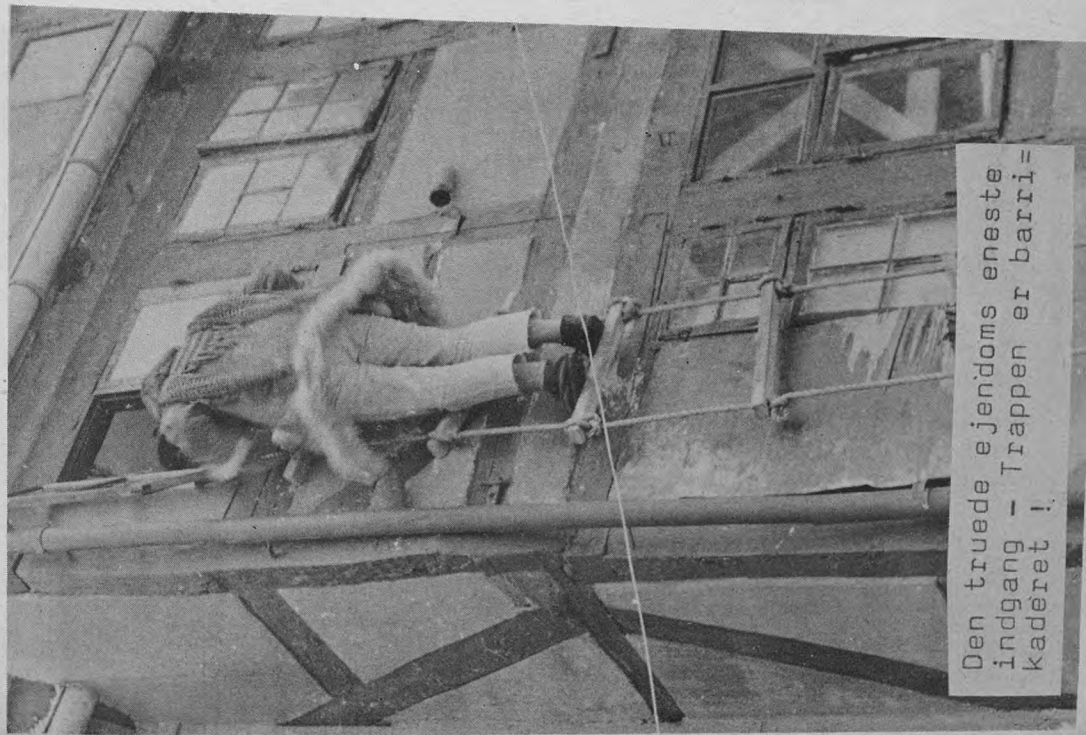
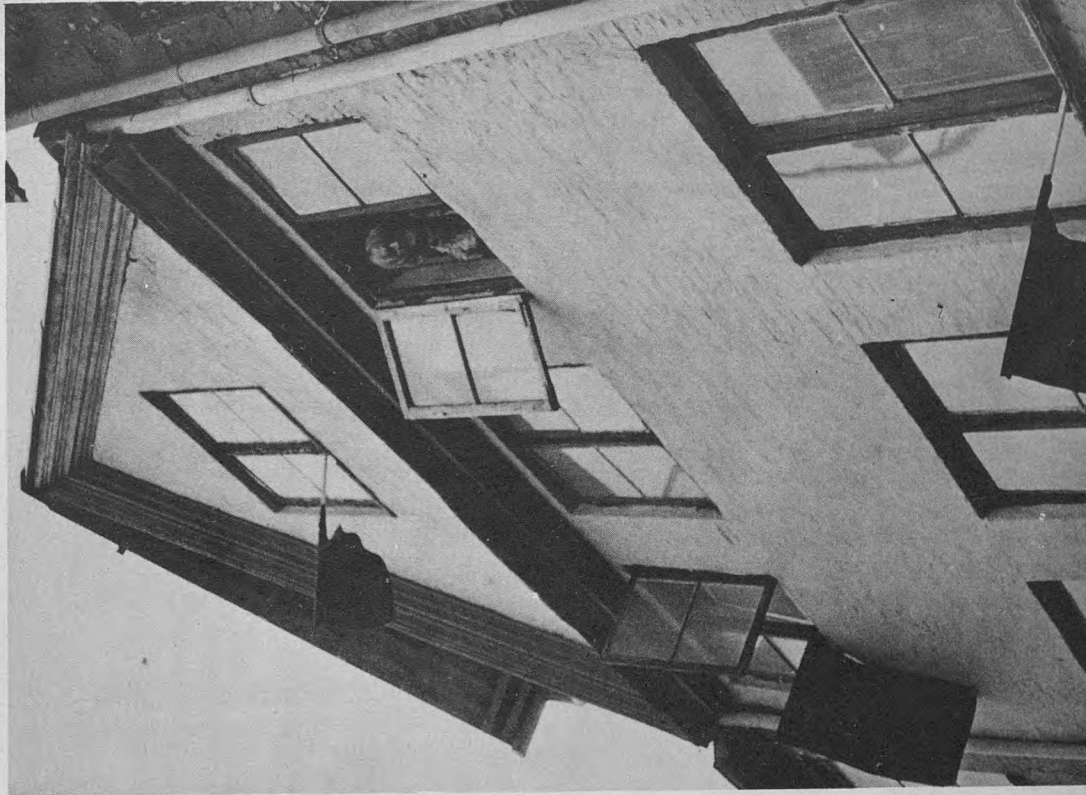
Charles

78

Kommunal nervekrig

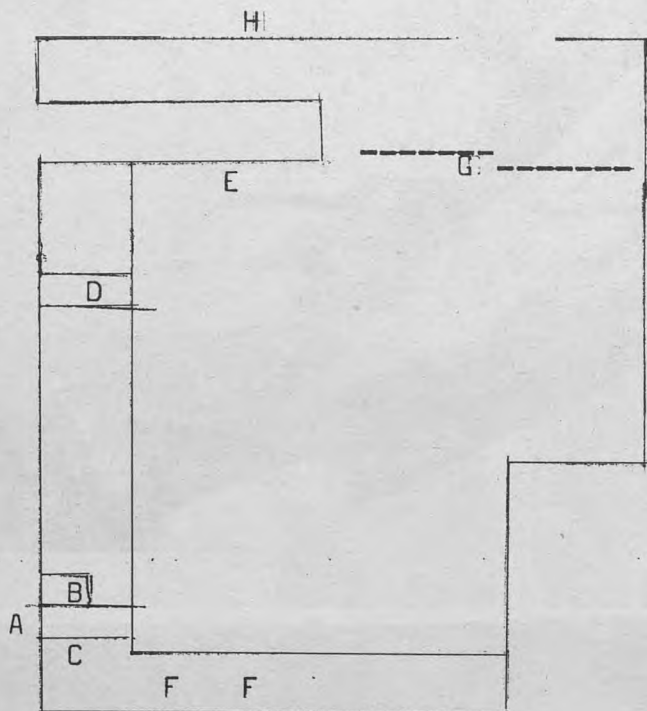
Københavns kommune afblæste i går fogedsagen mod kollegiet Sofiegården på Christianshavn og indlete i stedet en regulær nervekrig mod beboerne, der har barrikaderet sig effektivt. Eneste adgang er gennem en sluse, hvor man må kravle ind. Før man indlades, må man præsentere sig foran ruden til venstre, der er sikret af pigtråd! Læs om nervekrigen på side 5.

Den truede ejendoms eneste indgang - Trappen er barrieret !

Velkommen til REPUBLIKKEN Touristfører
S O F I E G Å R D E N

- A & B: ved tolden kan kun personligheden for
toldes.
- C: Så har de toiletterne bag døren til
højre, eventuelt personligt affald
kan afleveres med det samme.
- D: Her ved fællesrummet får De personlig-
heden re-evolutioneret.
- E: Vægavis - sidste nyt. Læs den før poli-
tiet kommer.
- F: Her har vi de omstridte huse, som har
kostet kommunen lige så meget at skæn-
des om, at beboerne for de samme penge
kunne have boet på d'Angleterre i 8 år.
- G: Her har De barrikaden, som er strengt
ulovlig.
- H: Her har De Sauntes Palæ. Det vil stå
tomt 3-4 år. Men det er fredet.

HUSK
MAGTEN VOKSER UD AF
ET GEVÆRLØB

PROGRAMERKLÆRING SOFIEGÅRDEN:

Onsdag den 19/2 1969 skulle syv af vore kammerater sættes på gaden af Kongens Foged. Vi ville ikke finde os i at se vore kammerater boligløse udelukkende for at redde Borgmester Saantes prestige. Fogedkendelsen savner al saglig begrundelse. Vi barrikaderede os. Barrikaden var en konkret aktion med et begrænset formål, en demonstration, der skulle hjælpe vore kammerater, en demonstration mod kommunens og statens vilkårlighed. Vi ville i en kort aktion afsløre det nuværende samfunds repressive karakter. Men fogeden kom ikke. Og politiet sendte kun sine civile opdagere fra efterretnings-tjenesten. Samfundet ville ikke afsløre sig selv. Fogedforretningen blev udsat, og fogeden kan nu komme når som helst. Men også fremover skal fogeden mødes med al den passive modstand vi kan yde. Og derfor bliver vi nødt til at blive ved med at barrikadere os. Vi er altså tvunget ud i et oprør, som vi dog ikke ser som en udløber af "studenter eller ungdomsoprøret". Vi er almindelige borgere, der er utilfredse med magtudøvernes daglige overgreb på de svagestillede grupper i samfundet. Derfor har vi også størstedelen af befolkningens sympati. Da vi nu er tvunget und i denne permanente revolution, vil vi udnytte de dage og uger, som vi skal tilbringe bag barrikaderne til en kritisk behandling af samfundet som helhed. Vi vil efter evne søge at analysere og kritisere alle de tilstande i vort samfund, som gør det folkets demokrati, som garanteres os i vor grundlov, til et betinget demokrati, der på alle måder begrænser den individuelle udfoldelse, og som placerer beslutningsprocesserne på et så højt plan, at manden på gaden - og det er vi jo alle - ingen virkelig indflydelse har på de beslutninger der tages. Truslen mod vore syv kammerater er et skoleeksempel herpå.

Vi vil analysere vort samfund og kritisere alle de steder, hvor dette kun er til for sig selv - og ikke for samfundets medlemmer - os - Vi vil analysere og kritisere dette samfund, som betragter sig selv som noget uforanderligt. For vi ved at alle samfund, deres love og strukturer, altid er under forandring. Vi vil angribe dette samfund på alle de steder, hvor det ikke er fulgt med tiden, og især vil vi angribe det på de punkter, hvor bestemmelserne er taget uden hensyn til de mennesker, som de går ud over og kun tjener meget begrænsede samfundsgruppers interesser.

Dette har vi planlagt at gøre ved at arrangere offentlige teach-ins, hvor alle relevante emner tages under debat, samt offentlige møder, hvor vi analyserer vor situation, og de erfaringer, som vi har gjort mm. Vi vil komme til nye resultater, og vi vil kunne tilbyde alternative løsninger på samfundsmæssige problemer. Og vi vil naturligvis forsøge at opbygge et alternativt samfund inden for barrikaderne, et samfund, hvor der ikke tages nogen beslutninger uden at alle dets medlemmer er blevet spurgt, hvor der kun findes et forum som alle uanset køn og alder har adgang til.

Vi er fattige, de fleste af os er under uddannelse, vi behøver befolkningens støtte og hjælp. Det er dyrt at afholde møder mm. Det er dyrt at udsende publikationer. Det er dyrt at huse og brødføde alle dem, som hjælper os med at holde stand på barrikaderne.

Vi ligger ikke på den lade side. Vi vil få så meget ud af vor situation som muligt. Vi vil lære så meget som muligt af den. Vi betragter den som et led i vor uddannelse til samfundsborgere. Vi vil gernemeddele det, vi har lært, til den brededanske befolkning, som vi føler os solidariske med. Vi er selv den politik som vi tænker og udfører.

SOFIEGÅRDEN OVERGIR SIG ALDRIG!

Folkemøde i Sofiegårds telt, rejst bag barrikaderne

Kære Naboer!

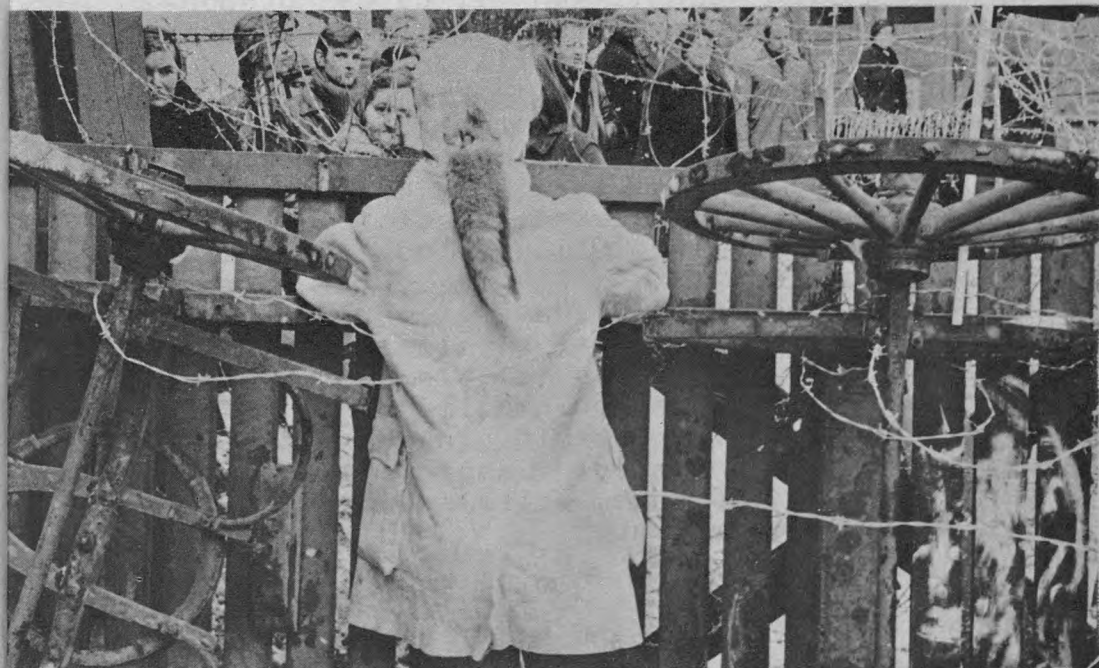
vi er meget kede af al den larm og forstyrrelse De har været udsat for fra vor side i forbindelse med vores kamp mod myndighederne. Situationen er usædvanlig både for os og for Jer, der følger med fra l.parket. Vi ved godt det er drønirriterende med larmende højtalere, og den uro der ellers følger med. - Vi er selv klar over problemerne og vil for fremtiden indskrænke brugen af vort højtaleranlæg til det mindst mulige.

Dog vil vi i morgen søndag (23/2) om eftermiddagen fra kl.16 til senest kl.21, spille levende musik i gården, og vise farvelysbilleder på vores husvægge.

Vi vil samtidig benytte lejligheden til at sige tak til alle vore naboer, der har støttet os gennem de første kritiske dage.

De er hjertelig velkommen til at besøge os, og skulle De mod al forventning føle Dem generet af støjen har vores telefon Nr: AStA 36 85.

Venlig hilsen
Republikken SOFIEGÅRDEN

Republikken blev rejst for en uge siden i protest mod fogeden, mod boligkorruptionen og bureaukratiet. Det vil sige at Republikken blev dannet for protestaktionens skyld og derved må protestaktionen blive det vigtigste overfor grænselandet Danmark. Boligaktionen har udviklet sig og må fortsat udvikle sig.

Da fogeden ikke kvalte republikken med magt, og vi fik lov til at stå, kom spørgsmålet om driften af Republikken, og det fik også en vældig udvikling. Som det sås i programerklæringen for 2 dage siden, vil vi gerne stille et alternativ til samfundet udenfor. Vi ønskede personligheden fri udfoldelse ikke en masse "det må du ikke". Således blev republikkens officielle grundlov ikke vedtaget, men alle vegne nævnt og gået ind for. Den grundlov som siger "forbudt, forbudt", vi skulle have dette til at køre, og nu har det allerede kørt en uge.

Republikken var til for aktionen skyld, men det vil ikke være nogen boligaktion medmindre Republikken lever. Således kan vi ikke underordne det ene i forhold til det andet. Vi kører to ræs, der har ens interesse. De revolutionære-politiske flygtninge og aktivister fra Danmark gjorde Republikken til deres hovedopgave med et centrum i radiohuset. Medens beboerne gjorde boligaktionen til deres med centrum i kontoret.

Der er for mig at se to store grupper nu : Republikanere og boligfolk. Det er to af (måske) mange blokke. Vi skal have en kulturrevolution, mener jeg, således at helt konkret kontoret får et par revolutionære og radiohuset et par beboere.

I det hele taget bør vi have et par cirkulationsgrupper i mellem, så vi alle kan få nye erfaringer. Jeg er af og til blevet forbavset over beboernes uvidenhed om almindelige socialistproblemer. Vi kan skole hinanden. Mange er sikkert blevet forbavset (sagt på en pæn måde) over ships, freaks, østerlændinge og anarkister og mange andre.

Andre vil tale om boligaktionen, så jeg vil kigge lidt på Republikken. Som jeg tidligere har haft erfaring for, foregår der i små samfund uden love et vist spild af personlig ejendom. F.eks. stearinlys, tændstikker, knive og gafler og sågar kopper og tallerkener. Det er uheldigt, men det bliver nødvendigt at acceptere det. For tingene er ikke stjålet, de er bare i brug et andet sted. Da der er så mange omvandrere, må man passe på større ting som båndoptagere, annanasdåser etc. Fyren der mistede 250 kr er et godt eksempel. Fed fristelse medførte tyveri for svage sjæle. Det kan også have været en udefra. Det må vi huske på. Det var det personlige ejendomsspild.

Personlig indsats:

Kigger man sig om, kan man sige, at det fungerer. Men hvordan fungerer det så? Det kan besvares med, at det fungerer for langsomt. Det frie samfund vi har nerinde, kræver hver dag slevstændig personlig indsats. Hvor vi ser fejl, må vi venligt kritisere, gennem kritik bliver vi stærke. Og ligeledes skal vi selv opfordre til kritik fra andre. Det giver skub i udviklingen. Vi skal protestere mod hvad vi ser er forkert eller sløvt, og klappe når vi ser noget godt.

Fællesmødet:

I en uge har grupperne (madgruppen, den praktiske gruppe, intern og ekstern) været direkte underordnet fællesmødet, den besluttende forsamling. Denne struktur er den bedste hindring for kontrarevolutioner, da mellemgrupper eller grupperåd fostrer herskere. Der vil ikke komme herskere så længe alle er på vagt. På vagt mod spind og intriger og gåen bag ryggen. Dette er nemlig begyndelsen til kontrarevolution (kontra = imod), og den ønsker vi vel ikke, for så har vi overgivet os.

Vi har været et frit samfund i en uge. En uge uden bussemænd og betonlove om fødderne, og det bliver selvfølgelig bedre og bedre dag for dag især hvis du giver den en skalle.

På fællesmødet natten
før -
Og vi ved det -

NU MÅ VI SE AT VÅGNE OP

Oplæg og arbejdsprogramforslag d.26/2-69

Hvis man prøver at se sig tilbage over skulderen i dag, på ugedagen for republikkens oprettelse, vil man kunne øjne mange skønne resultater, som vi ved fælles anstrengelser er nået frem til, men lad os ikke hvile på vore laurbær, for vi er først nu nået til den egentlige opgave.

Vi har nu fået lagt noget af det fundament, som vort lilleputsamfund skal hvile på, man kan måske sige, det har været et hårdt race for nogen men nu er tidspunktet kommet, hvor vi har brug for al den støtte I hver i sær kan give.

Efter min mening må vi se at manifestere os i en klar målsætning og et arbejdsprogram, der klart og utvetydigt kan fortælle alle de medborgere, der egentlig sympatiserer med os, men som stadig væk ikke ved om det bare er vores egen lille kage, som vi er ved at mele, at det her ikke er et spørgsmål om Sofiegården og de begivenheder der knytter sig til den, men et problem, der angår alle dem, der i kraft af de begrænsninger og restriktioner, som samfundssystemet pålægger os, ikke ser sig i stand til at købe og betale deres eget lille aflukke, og derfor bliver et offer for vort håbløse embedsmandstyrani.

Med hensyn til målsætningen, har jeg forsøgt at udtrykke min opfattelse af retningslinierne i mit "lykønskningstelegram" til republikken, der udkom i morges. Arbejdsprogrammet må hurtigst muligt tages op til drøftelse på et fællesmøde.

Forslag til et arbejdsprogram:

1. Der skabes en gruppe, der får til opgave at udforme en plakat med teksten: "HVORFOR BOR DER INGEN HER, SAUNTE" til opklæbning på tomme huse, og en med teksten: "FLYT IND I TOMME HUSE" til opklæbning på alle læreanstalter.
2. Der skabes en anden gruppe, der får indhentet alle oplysninger om alle saneringshuse i København, og man skaber et boligbureau, der tager sig af at rekrutere boligsøgende unge ud i de tomme saneringshuse.
3. Der etableres et samarbejde med nyt samfund og lign. aktivistgrupper. Man kunne tænke sig, at de kunne dække vore aktioner, ved barrikaderinger i lighed med Sofiegårdens.

OPRÅB FRA SOFIEGÅRDEN
OPRÅB FRA SOFIEGÅRDEN
OPRÅB FRA SOFIEGÅRDEN

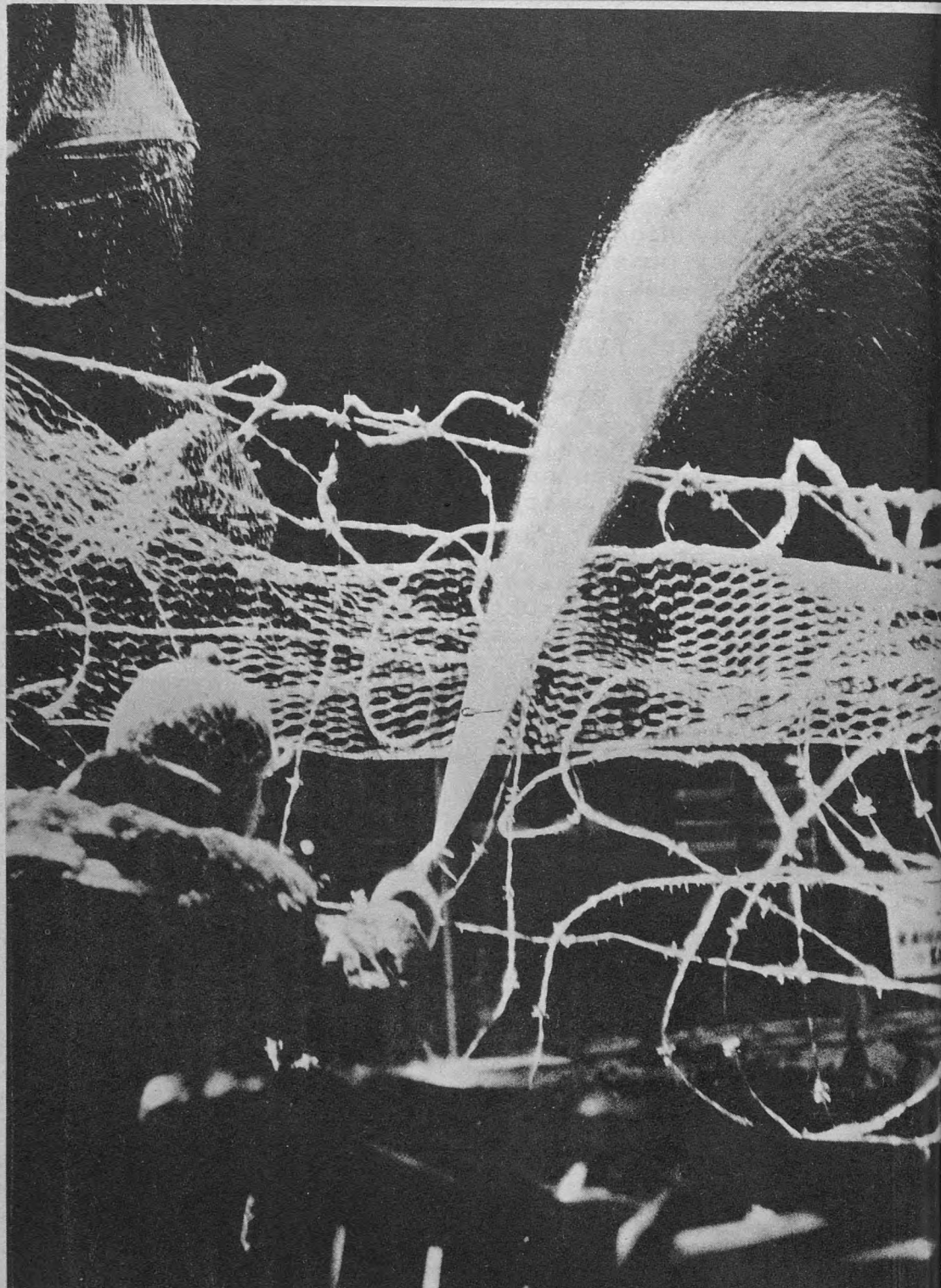
NU har Sofiegården eksisteret ulovligt i 3 1/2 år med myndighedernes viden. I den tid har vi forbedret husene for 100.000 kr ved hjælp af egen arbejdskraft, tømrer, blikkenslager m.v. Pludselig sidste efterår fandt Edel Saunte ud af, at et af husene var ved at styrte sammen. Kommunens eksperter har aldrig været inde i huset. Vi fik eksperter til at undersøge sagen grundigt, og de sagde at huset ville blive stående. Alligevel forlangte kommunen, at huset skulle rives ned. Det var for stift . vi bliver. Vi har barrikaderet os. Indtil nu har vi holdt fogeden og betjentene ude - dem må Heineke gerne gøre arbejdsløse.

Sofiegårdens problem er ikke kun et problem for 60 mennesker. Det er et udtryk for den danske boligsituation. Det er et fælles problem for de fleste mennesker, der røvrendes efter de kommunale myndigheders eller ejeres forgodtbefindende. Da arbejderklassen er den hårdest ramte gruppe (den mest udbyttede gruppe) henvender vi os til Jer, for at vi nu selv tager hånd i hanke med udviklingen, selv løser vore problemer, selv sørger for, at boligen indrettes og administreres, uafhængig af storfinansens og de kommunale myndigheders forgodtbefindende, selv går fra almindelig passivitet til aktiv handling.

SOFIEGÅRDEN HAR TAGET SAGEN I SIN EGNE HÅND
DET ER GÅET GODT I 3 1/2 år.

SKAB 1 , 2 , FLERE SOFIEGÅRDE

SKAB 1 , 2 , FLERE BOLIGAKTIONER

Barrikaden ises over !

POLITIET angriber SOFIEGÅRDEN++ KOM OG STØT OS
I DAG TORSDAG MORGEN KL.8!!!!!!

HVORFOR skal huse stå tomme i 2-5-10 år?
KAN VI gøre noget ved det?
HVAD MED, at lade være med at flytte ud, før
det er sikkert, at husene hurtigt bliver re-
vet ned og der hurtigst muligt bygges nye?
HVORFOR bygges der ikke nok?
KAN VI gøre noget ved det?
HVAD MED, at presse pamperne lidt?
HVORFOR er der bolighajer?

Er vi utilfredse med arbejdsforhold-ja-
så strejker vi.
Er vi utilfredse med boligen-ja-hvad så???

SKAL husejer fru Sonning stadig kunne gå til
"BAL I DEN BORGERLIGE" iklædt ublu husejer?
----- 220.000 kr. til årlige prisuddelinger.
HVORFOR ikke fortælle hende det ved prisud-
delingen den 4, marts i Tivoli og ca, den 15.
april på KBH' Universitet?
HVORFOR går huslejen ikke til forbedring
af vor bolig?
HVAD MED, at se på, hvad pengene går til?
ELLER ligger de måske bedst i ejernes lommer???
HVAD MED, AT GØRE NOGET VED DET????????????????

Dette var ment som et mødeoplæg, men vi har nu
fået at vide, at politiet vil storme vore barri-
kader i dag torsdag morgen kl.8.

KOM OG STØT OS-----KOM OG STØT OS

KOM FOR SATAN.

DET ER MORGENEN FØR

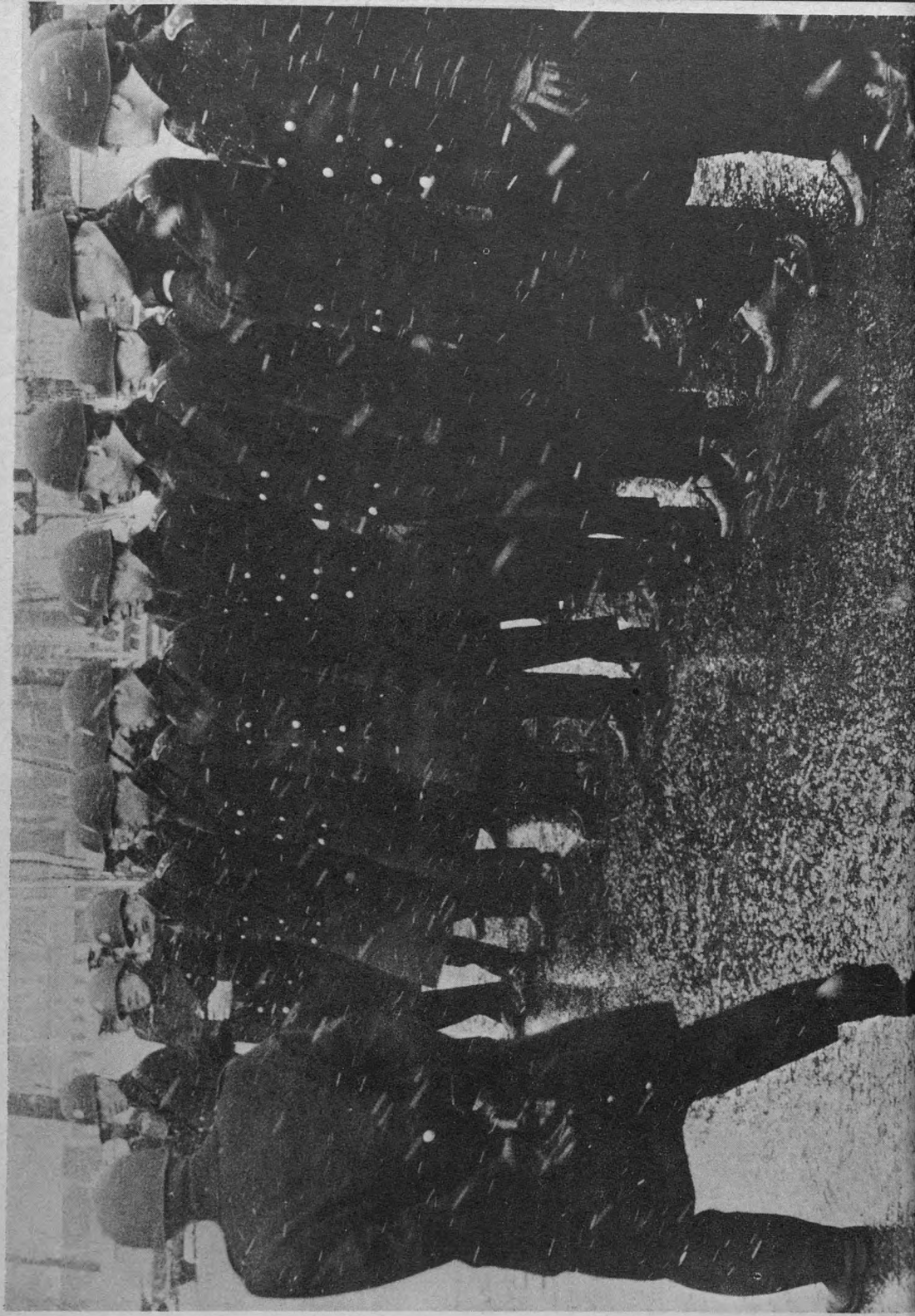

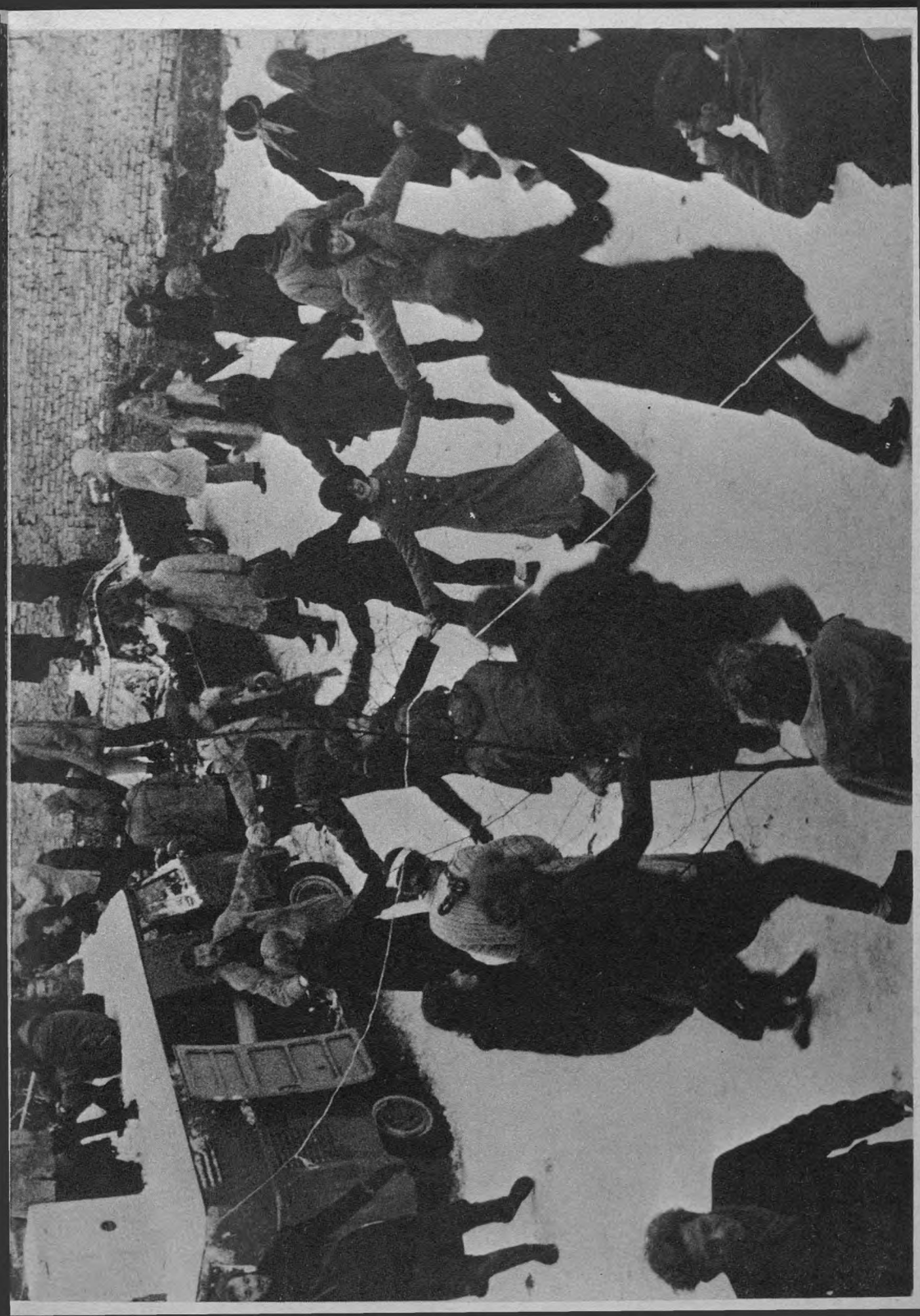

Sidste mand trækker reb=
stigen op - Alle venter - -

HUV! — min KONE!!

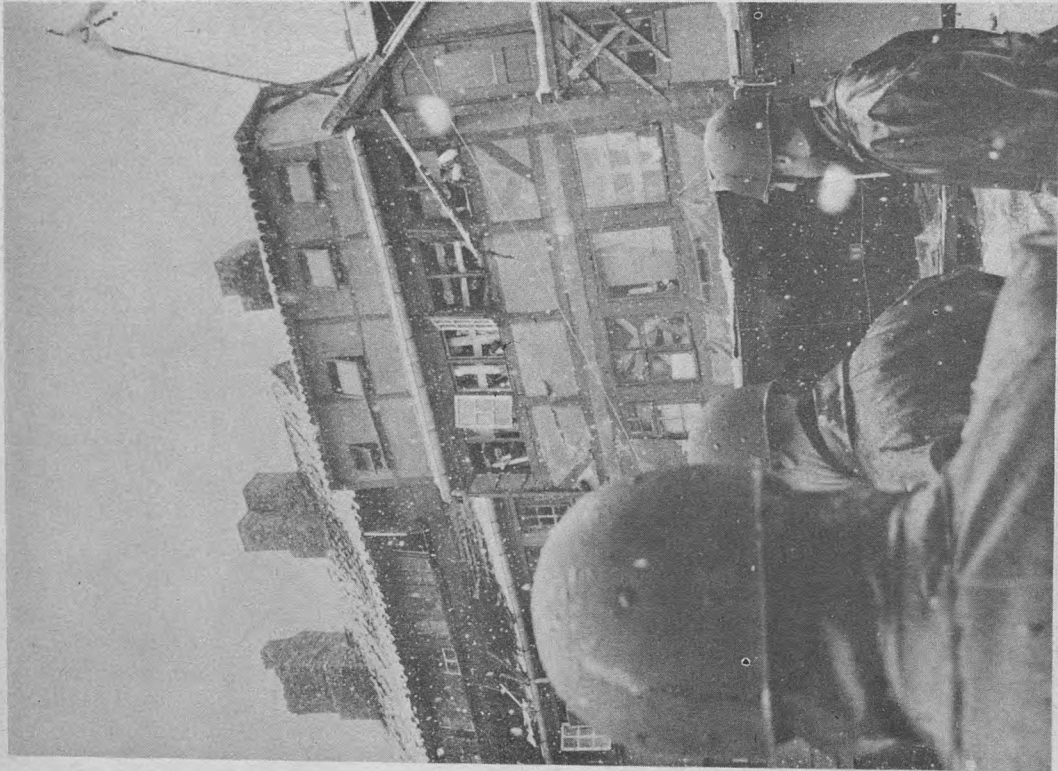

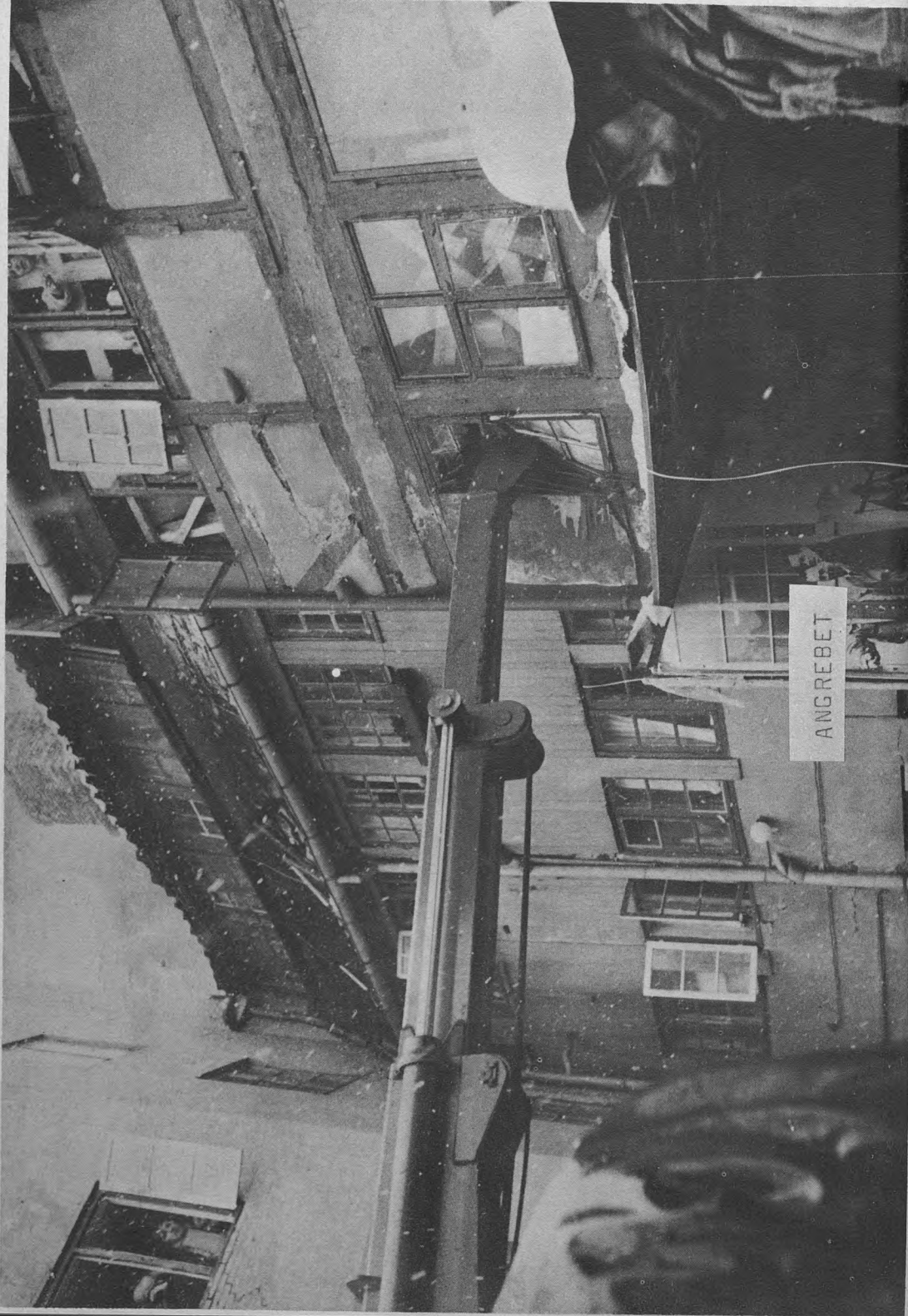
Dette er en RETSSAL! - Fotografering
FORBUDT!!

De kommunale toiletter bag Sofiegården er under al kritik - gæster må ofte vente i timevis på at komme til.

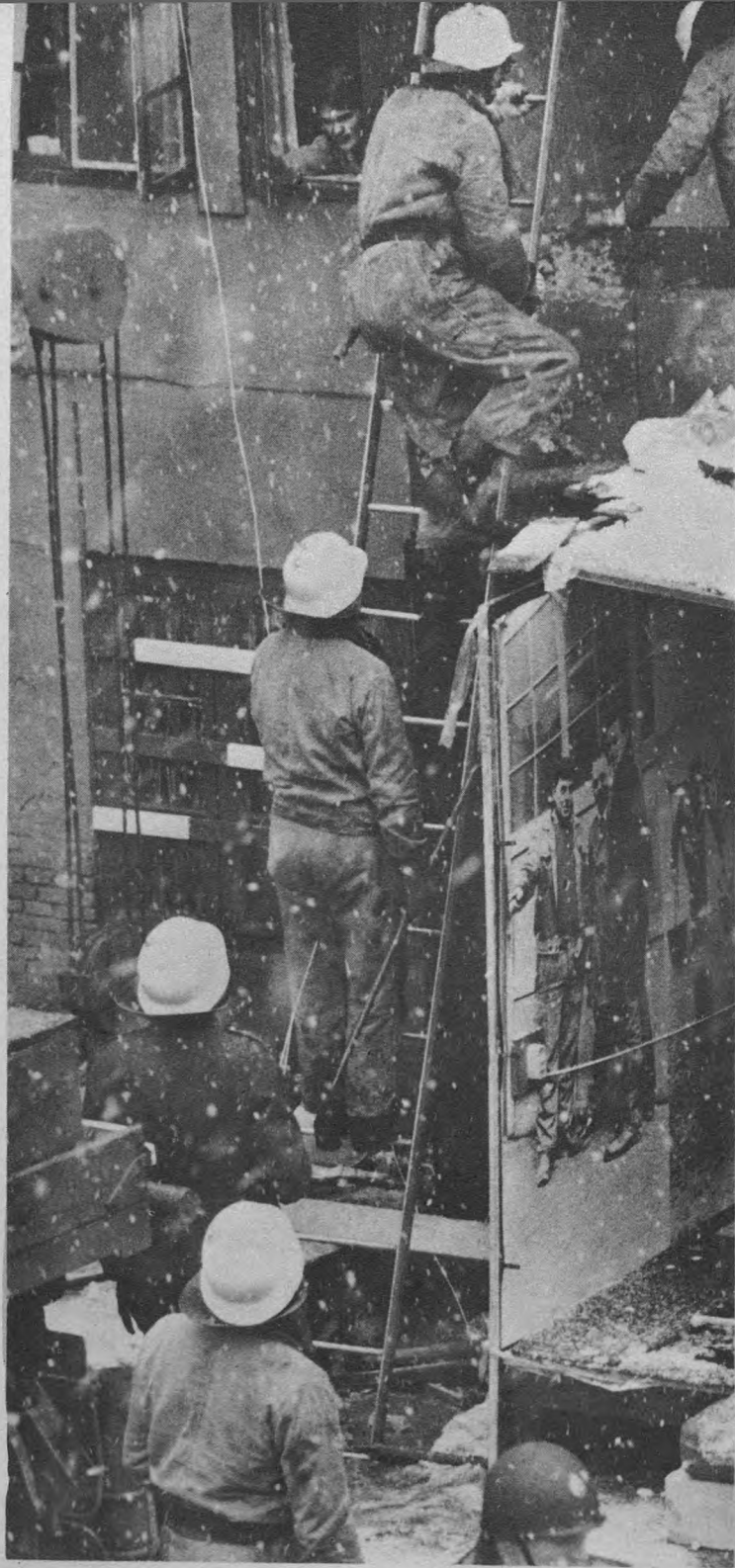

ANGREBET

MODSTANDEN

Fanen faldet -
borgen besejret -

HAR HAN SET FOR MANGE KRIGSFILM???

TIL ALLE RETTÆNKENDE BORGERE I KØBENHAVN.

DE FIK RAM PÅ OS I FØRSTE OMGANG, MEN-
I AFTEN FREDAG DEN 28= KLOKKEN 10 SAMLES
VI TIL ET ENORMT OFFENTLIGT MØDE FOR AT
DISKUTERE, HVAD VI NU KAN GØRE FOR AT STAND-
SE MYNDIGHEDERNES FORRYKTE OG VILKÅRLIGE
MANIPULEREN MED OS ALLE.

med venlig hilsen
SOFIEGÅRDEN

Vi, der er involveret i aktionen omkring SO-FOEGÅRDEN, ved, at den er et led i en stor politiseringsproces - en bevidstgørelsesproces på samfundsplan. Vi ved osse at befolkningen får kendskab til aktionen, som et helt isoleret og lokalt problem.

Dette skyldes blandt andet et tendiøst informationssystem, som vi har meget lidt indflydelse på.

Endnu mindre mulighed har vi for at stoppe den indoktrinering, som vi ved finder sted indenfor de uniformerede korps og væsener. Og det er specielt taktikken bag denne indoktrinering, som vi må underminere.

Gør vi dette bedre end ved at sætte en TÆNK-SELV kampagne i gang?

Vi må udnytte:

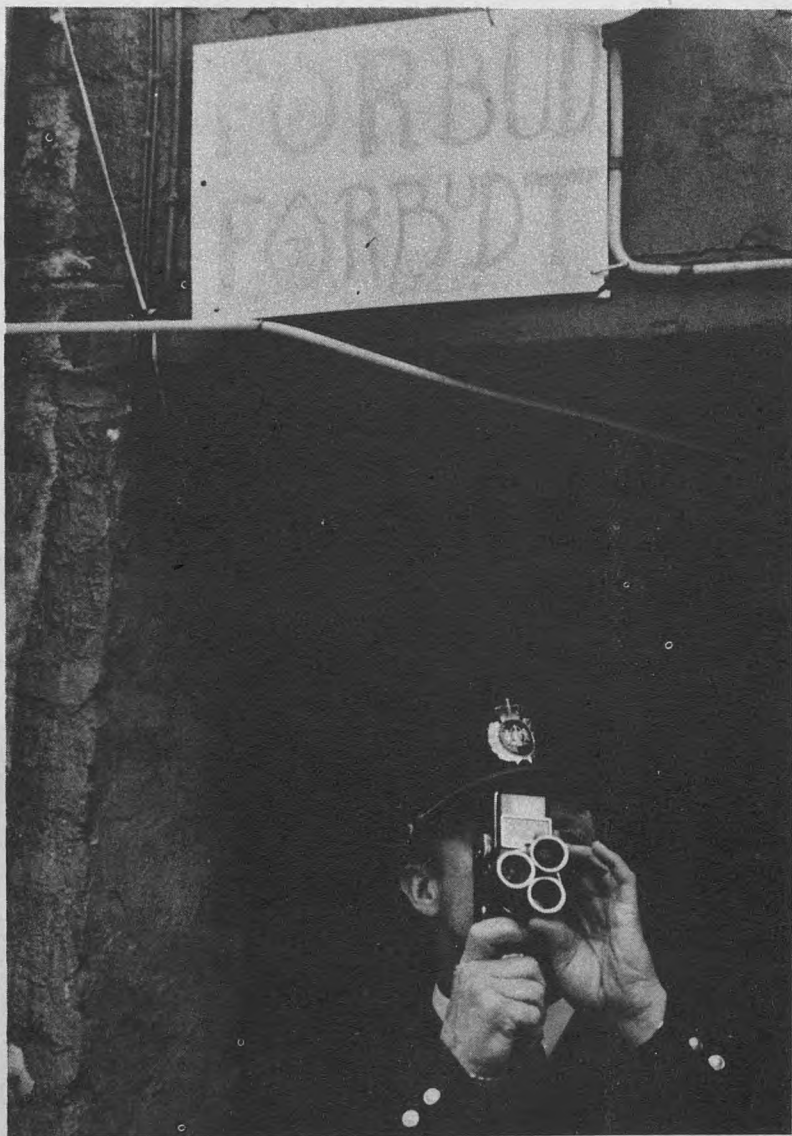
- at de ved for lidt
- at de er begyndt at tvivle
- at vi kan gi dem stof til en personlig motiveret handlingsændring
- at vores passive modstand i denne aktion har stillet voldsmaskineriet i fed relief
- at osse deres pyramide vil vakle, hvis basis begynder at tvivle

Forslag til en af de følgende aktioner:

Vi må informere dem om vores holdning og vores metoder, og med hvilken styrke vi agter at fort sætte kampen på alle planer - voldelig og ikke voldelig

VI TAR EN DISKUSSION PÅ POLITIGÅRDEN

??

— — —

KAMP MOD BOLIGNØDEN

vi vil
gennem direkte aktion påvise mangler ved den
førte boligpolitik

vi vill
opstille og afprøve alternative boligmiljøer,
hvori beboerne har størst mulig indflydelse
på dets udformning.

vi vil
opfordre alle til at tage sagen i deres egen
hånd.

Vi er trætte af at se banker, forsikringspa-
lær, pamperlejligheder, benzinstationer skyde
op som paddehatte, mens almindelige borgere må
vente i årevis på at få en betalelig lejlighed.
Vi er trætte af at se i tusindvis af lejlighede-
der stå tomme i årevis på grund af uduelig plan-
lægning.

Vi har opdaget, at hver gang låget løftes for
administrationen afsløres en kloak af halvkor-
ruption og elendig planlægning.

urbanplanen

Søringen

Kildeskattehuset

Artillerivejshotellet

Sofiegården

Behøver I flere eksempler?

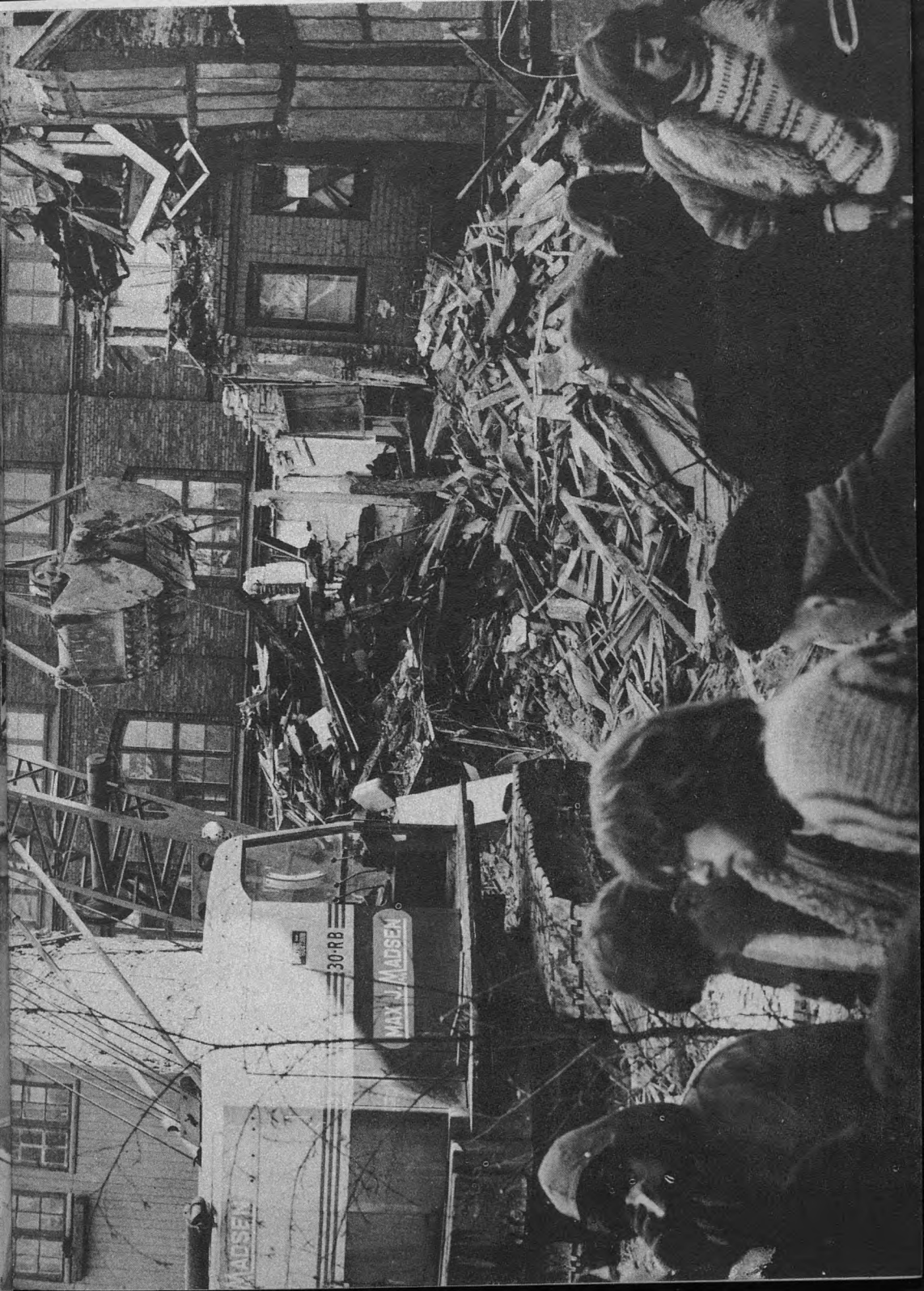
Hvem benytter samfundet sine knipler, fogeder,
jurister og dommere overfor???

I Sofiegården brugte man 300 betjente til at
sætte 7 unge på gaden.

Hvem beskytter samfundet med sine knipler, fo-
geder, jurister og dommere????

BASSAN BOLM SONNING m.fl.

M A N I F E S T

Vi beboere og venner af Sofiegården

FORAGTER det danske samfund for ikke at have løst sit boligproblem.

VI foragter Jer for Jeres elendige planlægning og magtskyge folkevalgte

VI foragter specielt Edel Saunte, der hysterisk over at se sin uduelighed afsløret, sendte os 300 betjente på halsen

VI vil foragte og håne Jer for ikke at kunne finde jeres rette fjender i bolignøden.

VI foragter Jeres arkitekter, der bygger betonklodser ingen kan holde ud at bo i.

VI i Sofiegården er blevet vræde på Jer fordi I med knipler og Falck ødelagde noget vi kunne li og troede på. - I udviste en brutalitet overfor os - en brutalitet vi kun havde troet fandtes lang længere vest på.

VI havde i Jeres elendig affaldsrønner op bygget et samfund, hvor vi talte sammen - Vi holdt sammen da det kneb. - MEN VI HAR DE FÅ - I, DE MANGE. Hvem kan forsvare sit hjem mod 300 knipler?

I maste 2 af vore huse. - Huse vi havde malet og pyntet. - Henrik der boede på toppen havde selv lagt nyt tag på det ene.

I pulveriserede vores fliser - knuste døre og plankeværk - ødelagde græsplænen. Mens I ødelagde satte I

46 af os bag tremmer og lukkede os først ud, da I var færdige.

VOR brøde bestod i, at vi sagde: SKRUP A' KOM IGEN NÅR I KAN BYGGE!

VI foragter det socialdemokrati, der glemte ordet solidaritet i 30'erne, og blev bange, da de hørte det i dag.

VI er skuffede over at se, at arbejdere fra Jord- og Betonarbejdernes Forbund og Chaufførernes Forbund i dagevis arbejdede under politiets beskyttelse i denne beskidte sag.

I tar fejl hvis I tror at I med Jeres knipler, socialdemokrater og Falck-mænd, kan slå det ned vi står for.

VI rejser os nu op - som Chaplin af ruinerne - vi rejser os i foragt for Jer og Jeres, - og i tiltro til, at det, vi har forstået, ikke kan slås ned!!

TAK til de 8 kommunalarbejdere, der nedlagde arbejdet i protest. Det var rart at se, at ikke alle i fagbevægelsen har glemt ordet solidaritet!

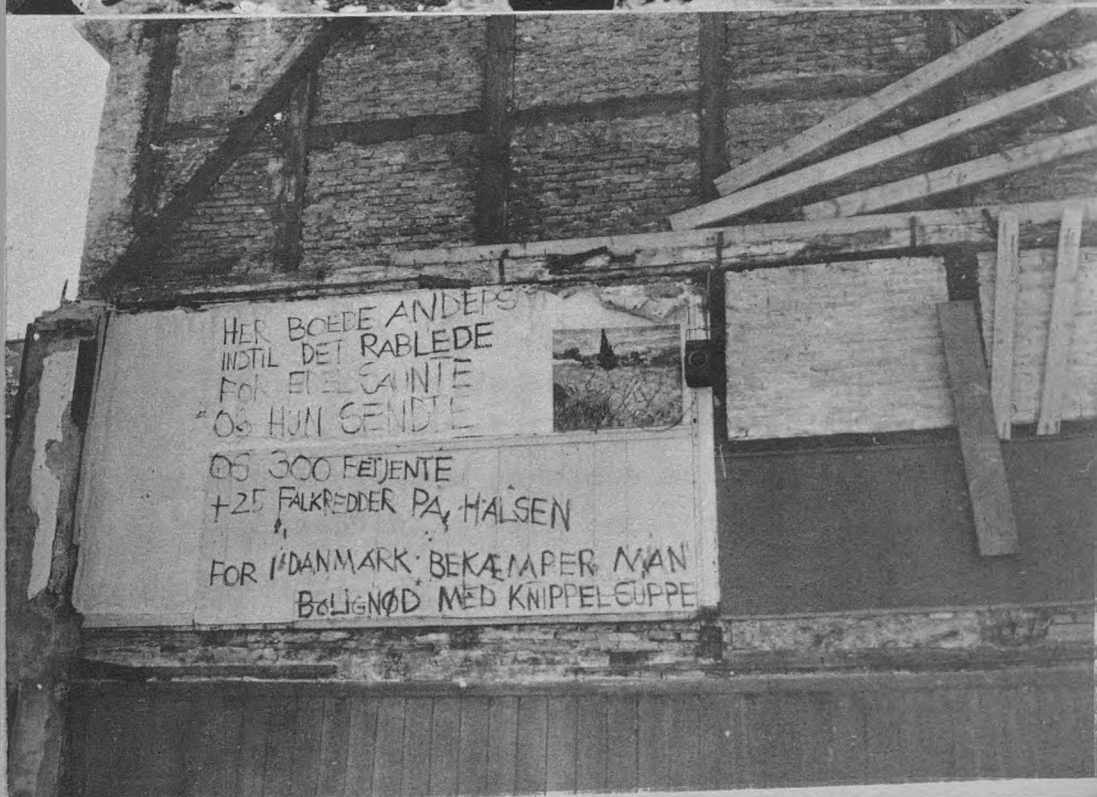
VI er glade for Jeres sympati.

TAK til Jeres aviser, radio og fjernsyn.

MEN husk - Sympatien kunne ikke standse folkevalgte Saunte og hendes betjente!

SOFIEGÅRDEN

SOFIEGÅRDEN

Jeg elsked og leved stilfærdigt i rønnen
men nu står Sophie igen uden gård
To hundrede betjente slog katten af tøndem
og jeg er bevis for hvor kraftigt de slår

Først kom de med Falck og så kom de med Zonen
aktionen var grundig germansk og intens.
Betjente trak lejerne med på stationen
og brændte så alt hvad de havde imens.

Og ruder blev smadret og Per fik en skalle
og Tine besvimed til samfundets gavn
Den store "Endløsning" var rettet mod alle
og målet et rensset og rent Christianshavn.

Der lærte min moder mig stedse at ære
den lovlige øvrighed samt politi.
Og retsind og milhed var barndommens lære
Men nu er min barndom jo osse forbi.

Til bøder går nu vores sidste kontanter
og hjælp kan vi slet ikke vente at få.
Man hjælper kun ejere og spekulanter
og det kan en lejer slet ikke forstå.

- Johannes Møllehave -

Direktionen

13. marts 1969

Ikke flere »Sofiegårde«
Folk-Zonen beslutter, at korpset for fremtiden ikke vil assistere myndighederne i »Sofiegård-sager«

KØBENHAVNS POLITI
POLITIDIREKTØREN
POLITIGÅRDEN
TELF. 111448

Sekr. J. nr. 14-1/1969

Bedes anført i svarskrivelser

1567 København V., den 11. marts 1969.
/IE

SÆTTER STOP FOR OPHOLD I UBEBOEDE HUSE:

Aldrig mere Sofiegården

Ministeriel udvidelse af købstædernes politivedtægter påtvinger adskillige kommuner forbud

En døv mand sad i et træ og huggede løs på en gren. Han så et par mænd komme, men ville ikke lade sig mærke med, at han var døv. Derfor overvejede han, hvad de nu først ville spørge om. Det måtte vel være, hvad den gren skulle bruges til. Så kom mændene og hilste "goddag", hvortil manden i træet svarede "til et økseskaft"!

Replikskiftet er så berømt, at det er blevet en glose. Goddag - mand økseskaft, er betegnelsen for "dårlig kommunikation". Men det kan også betegne en ganske dreven form og en fremragende kommunikation. De to mænd på vejen kunne jo have været ude på at få at vide, hvad der optog manden i træet mest. For at nå målet benytter de en viden om ham, nemlig at han er døv. Vi gør det, at vi siger noget, tænker de. Så reagerer han, men da han ikke forstår, hvad han reagerer på, skal reaktionen nok vise os, hvad han egentlig er optaget af.

Det ville være kommunikation, endda ret raffineret. En sådan kommunikation er demonstrationer, når de er bedst.

En sådan demonstration var den på Sofiegården. Demonstranterne gjorde ikke meget andet end at blive boende, hvor de boede. Men med dette fredlige "goddag" fik de myndighederne til at svinge økseskaftet og endda lokket det fredelige Falck-Zonen til at kompromittere sig ved at deltage i hærværket. De fik samfundet til at sige, at orden er vigtigere end boliger.

På den måde fik de fortalt os andre en masse.

9552

UDSKRIFT AF FOGEDBOGEN

FOR
KØBENHAVNS BYRET

250-172

KØBENHAVNS UNIVERSITET
DET RETSVIDENSKABELIGE INSTITUT
BYEN 3202

Ø. L. D. 18. februar 1969 i anke X 554/1968
(Kirchheiner, Tofthøj, Pia Stürup).

Den selvejende institution »Boliger for Unge«
(Irs. Carl Madsen ved adv. Søltoft Madsen)
mod

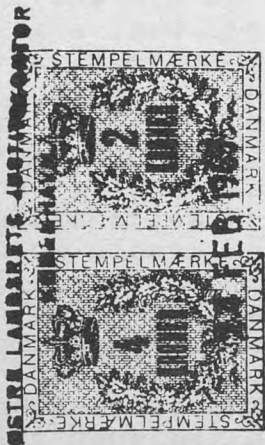
Danske Andelslejligheder A.M.B.A.
(forretningsfører Ole Mogensen)

og

*Direktoratet for Københavns kommunes beboelses-
ejendomme* (adv. Horten ved adv. Skjoldbye).

Ind- og udsættelsesforretninger – Leje I B.

Københavns boligkommission havde i medfør af boligtilsynslovens § 21 meddelt påbud om nedrivning af to beboelsesejendomme, der – uanset et tidligere efter samme lovs § 12 udstedt forbud mod benyttelse til ophold – var udlejet til institutionen »Boliger for Unge« L. Efter at ejerne U forgæves havde påklaget påbudet til boligtilsynsrådet, begærede U ved fogedretten L udsat af ejendommene. L, der påstod sagen afvist fra fogedretten, gjorde dels gældende, at der ikke var afgivet en efter lejelovens § 14, stk. 5, gyldig opsigelse, dels at nedrivningspåbudet måtte antages at være ulovligt, da betingelserne for dets udstedelse ikke var opfyldt, og da påbudet var båret af boligtilsynsloven uvedkommende hensyn. L, der ved lejemålenes indgåelse var bekendt med benyttelsesforbudet, og som i lejekontrakterne var indgået på at fraflytte ejendommene i tilfælde af et krav fra myndighederne om nedrivning, fandtes under disse omstændigheder ikke at kunne påberåbe sig mangler ved opsigelsen, ligesom L ikke fandtes under fogedsagen at kunne anfægte lovligheden af nedrivningspåbudet. Det tiltrådtes herefter, at begæringen om udsættelse af L var taget til følge.

Besk. i. 10. 1. 52 4 Kr.
 Skat 2 "
 Salt 6 "

År 1969 den 18. februar blev i sagen

Københavns byrets fogedafdeling I's kendelse 22. november 1968.

Under disse i forening behandlede to umiddelbare fogedforretninger har rekvirenterne Danske Andelslejligheder A.M.B.A. af 1954 og Det gamle Københavns Venners Boligaktieselskab nr. 3 begæret rekvisitus, den selvejende institution »Boliger for Unge« udsat af ejendommene, Dronningensgade henholdsvis nr. 33 og nr. 35.

Rekvisitus har principalt nedlagt påstand om, at sagen afvises fra fogedretten, subsidiært at sagen udsættes enten til nærmere bevisførelse eller til afventning af svar fra folketingets ombudsmand på en til denne af rekvisitus indgivet klage.

Af de for fogedretten forelagte oplysninger fremgår, at Københavns Boligkommission i skrivelser af 1. marts 1963 til rekvirenterne i henhold til § 12 i lov nr. 185 af 5. juni 1959 om boligtilsyn forbød, at de pågældende ejendomme blev benyttet til ophold med virkning fra den 1. april 1965. Det anførtes bl. a., at ejendommene ikke opfyldte kravene i boligtilsynslovens § 8, jfr. §§ 9 og 10, således at ejendommene ved deres indretning og tilstand frembød fare for sundhedstilstanden hos de personer, for hvem de tjente som opholdssted, ligesom de personer, der opholdt sig i ejendommene, udsattes for særlig fare i brandtilfælde. Det anførtes videre, at den i lovens § 13 nævnte adgang for ejerne til at fremsætte ombygningsforslag ikke kom til anvendelse, da ejendommene lå indenfor et område, for hvilket en saneringsplan var under udarbejdelse, jfr. lovens § 14.

Uanset forbudet blev ejendommene imidlertid efter den 1. april 1965 benyttet til ophold for studerende, og den 20. januar og 1. juni 1967 oprettedes lejekontrakter mellem på den ene side henholdsvis Danske Andelslejligheder og Det Gamle Københavns Venners Boligaktieselskab nr. 3 og på den anden side rekvisitus, hvorefter rekvisitus lejede alle lokaliteter i ejendommene, hvis lejligheder skulle benyttes til fremleje til beboelse for unge under uddannelse. I kontrakternes punkt 3 siges det, at lejemålet »vedvarer til 1. september 1971, til hvilket tidspunkt det ophører uden varsel. Lejeren skal dog være forberedt på at fraflytte tidligere end dette tidspunkt, dersom ejendommen skal nedrives eller ombygges efter krav fra myndighedernes side.«

I skrivelser af 7. februar 1968 til rekvirenterne påbød boligkommissionen i henhold til boligtilsynslovens § 21, at ejendommene blev nedrevet og grundene ryddeliggjort inden den 1. april 1968. Som begrundelse herfor anførtes, at det ved en foretaget undersøgelse af ejendommene var godtgjort, at de efterhånden var kommet i en sådan

forfatning, at nedstyrtning af dele af ejendomme-
ne kunne befrygtes.

Danske Andelslejligheder indankede den 3. marts 1968 for sit vedkommende påbudet for boligtilsynsrådet, der indhentede en udtalelse fra boligkommissionen af 22. april 1968. I denne udtalelse anførte boligkommissionen bl. a., »at der for det område, hvori ejendommen ligger, af Københavns borgerrepræsentation er vedtaget en saneringsplan, som er blevet godkendt af boligministeriet. Saneringsplanen går ud på, at de kondemnerede ejendomme i Dronningensgade skal nedrives og erstattes af ny bebyggelse. Under hensyn hertil og efter at det er konstateret, at denne ejendom er i en sådan forfatning, at nedstyrtning af dele af ejendommen kan befrygtes, og når hertil endvidere kommer, at det må forudses, at denne ejendom yderligere svækkes ved fjernelse af naboejendommen, matr. nr. 226 Christianshavns kvarter, Dronningensgade 35, som boligkommissionen samtidig med denne ejendom har påbudt nedrevet, synes påbudet endog særdeles velbegrunderet. Man vil derfor sætte pris på en hurtig afgørelse, således at nedrivningen kan effektueres.«

I boligtilsynsrådets svar af 7. maj 1968 hedder det herefter bl. a.:

»De har den 3. marts 1968 indanket påbudet for boligtilsynsrådet, idet De anfører, at det efter Deres opfattelse vil være uheldig at foretage en isoleret nedrivning i husrækken.

I denne anledning skal man meddele, at boligtilsynsrådet efter at have besigtiget ejendommen herved stadfæster boligkommissionens afgørelse, idet rådet kan tilslutte sig boligkommissionens bedømmelse af bygningen.

Ejendommens nedrivning og grundens ryddelig-gørelse må være tilendebragt inden den 1. august 1968.

Fotokopi af boligkommissionens skrivelse af 22. april 1968 til rådet vedlægges.«

I skrivelse af 28. maj 1968 anmodede Danske Andelslejligheder under henvisning til et af universitetslektor cand. jur. Ole Krarup udarbejdet res-ponsum boligtilsynsrådet om at optage sagen til fornyet behandling. I det pågældende responsum rejses alvorlig tvivl om nedrivningspåbudets lovlig-hed ud fra betragtninger, hvis hovedpunkter i det væsentlige er gengivet i rekvisiti nedenfor refere-rede procedure.

Boligtilsynsrådet svarede efter brevveksling med boligkommissionen i en skrivelse af 3. juli 1968, hvori det bl. a. hedder:

»— — — at det fremførte ikke giver rådet anled-ning til at ændre den ved skrivelse herfra af 7. maj 1968 trufne afgørelse.

Det bemærkes, at rådet ved sin besigtigelse af

Advokaterne

A. RICHARD MØLLER
LANDSRETSSAGFØRER

HARALD MØLLER
LANDSRETSSAGFØRER

MØDEBERETTIGET FOR HØJESTRET

FLEMMING TVERMOES
ADVOKAT

1553 KØBENHAVN V. · H. C. ANDERSENS BOULEVARD 40 · GIRO 289 · TLF. (01) 11 46 00 KL. 10-16

122

ADVOKAT

HANS R. HORTEN
MØDERET FOR HØJESTERET

TELEFON (01) 14 32 36

NYGADE 1 · 1164 KØBENHAVN K

POSTGIRO NR. 31936

RDS/JP

31. marts 1969.

J. 1596.

ejendommen har fundet, at der foreligger fare for nedstyrtning, og at dette skyldes mangelfuld vedligeholdelse, der må antages at have en nøje sammenhæng med, at ejendommens benyttelse til ophold i medfør af boligtilsynslovens § 12 har været forbudt siden 1. april 1965. Det er rådets opfattelse, at den omstændighed, at ejendommen desuagtet, uden at forbudet er ophævet eller ændret, beboes af unge mennesker under uddannelse, ikke kan bringe forholdet uden for reglen i lovens § 21.

Også Det Gamle Københavns Venners Boligaktieselskab nr. 3 påklagede for sit vedkommende boligkommissionens afgørelse til boligtilsynsrådet, der efter det oplyste i skrivelse af 7. maj 1968 efter besigtigelse stadfæstede afgørelsen og i anledning af en senere henvendelse fra ejeren i skrivelse af 6. august 1968 meddelte, at det ikke fandt anledning til at ændre sin afgørelse af 7. maj 1968.

Rekvirenterne har til støtte for deres påstand gjort gældende, at rekvisitus efter lejelovens § 14, stk. 1, nr. 1, og lejekontrakternes punkt 3, 2. punktum er pligtig at fraflytte ejendommene, idet der foreligger et krav fra myndighedernes side om nedrivning. Rekvirenterne har overfor boligtilsynsrådet bestridt lovligheden af rådets afgørelse, hvorved boligkommissionens påbud stadfæstedes, men rådet har fastholdt afgørelsen. Under de forhandlinger, der derefter er ført med kommunen, er det blevet tilkendegivet, at der ville blive indledt politisag mod rekvirenterne, hvis nedrivningen ikke var tilendebragt inden 1. november 1968, og rekvirenterne har herefter accepteret afgørelsen. Selvom man i lejekontrakterne måtte kunne indfortolke et forbehold om, at kravet fra myndighederne skal være lovligt, er også denne betingelse opfyldt, idet der foreligger et i formen lovligt krav. Om kravet også iøvrigt er lovligt, bør ikke prøves af fogedretten, der bør lægge til grund, at kravet er lovligt, medmindre det må anses som en nullitet, hvilket ikke er tilfældet. Rekvirenterne har modsat sig, at sagen udsættes, og påstået den afgjort på det foreliggende grundlag.

Rekvisitus har til støtte for sine påstande gjort gældende, at lejekontrakternes punkt 3, 2. pkt., må fortolkes således, at lejeren kun er pligtig at flytte, såfremt myndighedernes krav om nedrivning er lovligt – ikke alene formelt, men også iøvrigt – hvilket ikke er tilfældet i denne sag. Rekvisitus har herved anført, dels at boligtilsynsrådet ved sin afgørelse har overskredet de i boligtilsynslovens § 21 fastsatte grænser for dets skøn, dels at der foreligger magtfordrejning. I førstnævnte henseende har rekvisitus nærmere anført, at lovens betingelse om, at ejendommen skal henstå helt eller

delvis ubenyttet ikke er opfyldt, idet ejendomme-
ne med myndighedernes stiltiende godkendelse fak-
tisk har været benyttet siden 1965. Rekvisitus be-
strider endvidere, at ejendommene er til ulempe
for de omboende, herunder at der foreligger fare
for nedstyrtning, og har til støtte herfor henvist til
fremlagte erklæringer fra 3 arkitekter og en akade-
miingeniør, hvorefter der ikke er nedstyrtningsfare.
Rekvisitus, der forgæves har forsøgt at få oplyst
grundlaget for boligtilsynsrådets konklusion om
nedstyrtningsfaren, gør i denne forbindelse gæl-
dende, at konklusionen er truffet på urigtigt grund-
lag. Der er dernæst ikke udvist forsømmelighed
fra ejernes side, idet ejendommene er passet og
vedligeholdt på forsvarlig måde. Synspunktet magt-
fordrejning har rekvisitus uddybet dermed, at bo-
ligtilsynsrådet – hvilket også fremgår af rådets og
boligkommissionens erklæringer – har benyttet bo-
ligtilsynslovens § 21 til at fremme saneringshensyn,
som er boligtilsynsloven ivedkommende, og som
må varetages gennem saneringslovgivningen, hvis
betingelser imidlertid ikke er opfyldt. Uanset at
boligtilsynsrådets afgørelser efter boligtilsynslo-
vens § 25, stk. 5, er endelige, er domstolene kom-
petente til at afgøre, om de foreliggende afgørelser
er ulovlige af de foran anførte grunde. Såfremt
fogedretten ikke på det foreliggende grundlag finder
at kunne prøve afgørelsernes lovlighed, må
sagen enten afvises på grund af manglende klarhed
i overensstemmelse med rekvisiti principale på-
stand, eller udsættes til nærmere bevisførelse eller
afventning af ombudsmandens afgørelse af den
indgivne klage, således som af rekvisitus subsi-
diært påstået.

Efter det foreliggende har ejerne søgt boligkom-
missionens krav om nedrivning ændret ved at på-
klage afgørelsen til boligtilsynsrådet i overensstem-
melse med de i boligtilsynslovens anviste anke-
regler. Efter at boligtilsynsrådet havde tiltrådt
kommissionens afgørelse, har Danske Andelslejligh-
heder derudover forgæves søgt at formå rådet til
at ændre afgørelsen under henvisning til et ind-
hentet responsum, hvori afgørelsens lovlighed an-
gribes ud fra tilsvarende synspunkter, som de af
rekvisitus anførte. Fogedretten finder, at bestem-
melsen i lejekontrakternes punkt 3, 2. pkt., må for-
tolkes således, at ejerne ikke i forhold til rekvisitus
er pligtige at foretage yderligere skridt end de alle-
rede trufne for at anfægte nedrivningspåbudets
lovlighed, herunder ved at lade lovligheden prøve
under en politisag mod dem, men at ejerne må
være berettiget til nu at acceptere det i formen lov-
lige påbud og kræve, at rekvisitus herefter flytter
fra ejendommene uden yderligere prøvelse af de
omhandlede indsigelser. Idet fogedretten herefter

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Christianborg Ridebane 10

Tlf. (01) 11 06 00

m l en

København K., den 25. september 1968

Journal nr. 687/68

(Bedes anført ved henvendelser)

139

ADELGADE 7

TELEFON (01) 15 04 65

1304 KØBENHAVN K, den

"Boliger for unge"
Sofiegade 7
K.

11. NOV. 1968

må give ejerne medhold i deres påstand, vil de begærede fogedforretninger være at fremme i medfør af den pågældende bestemmelse i lejekontrakterne, jfr. lejelovens § 14, stk. 1, nr. 1. ---

Østre Landsrets dom.

Den indankede kendelse er --- påanket af Den selvejende institution »Boliger for Unge«, med påstand om, at sagen afvises fra fogedretten, subsidiært at den hjemvises til fornyet behandling ved fogedretten, således at der her tilstedes bevisførelse efter retsplejelovens § 609, jfr. § 524, stk. 4.

De indstævnte Danske Andelslejligheder A.M. B.A. og Direktoratet for Københavns kommunes beboelsesejendomme har påstået stadfæstelse.

Det er oplyst, at Københavns kommune pr. 1. januar 1969 har erhvervet ejendommen Dronningensgade 35 og herefter er indtrådt i sagen i stedet for Det gamle Københavns Venners Boligaktieselskab nr. 3.

Til fremstillingen i kendelsen føjes, at § 2 i appellanternes lejekontrakt vedrørende Dronningensgade 35 indeholder sålydende bestemmelse:

»Det lejede overtages, således som det er og forefindes og som beset af lejerer, som udtrykkelig er gjort bekendt med, at ejendommen ifølge kondemneringskendelser, afsagt af Københavns Boligkommission, ikke må benyttes til ophold for mennesker. Lejerer afstår fra ethvert krav overfor udlejerer i tilfælde af, at lejemålet som følge af denne kondemneringskendelse må bringes til ophør. ---«

En lignende bestemmelse findes i § 2 i lejekontrakten vedrørende Dronningensgade 33.

Appellanterne har for landsretten udover deres i kendelsen gengivne procedure anført, at opsigelsen af lejemålene alene er sket ved en skrivelse af 14. oktober 1968 fra universitetslektor Ole Krarup, der på ejernes vegne meddelte, at kommunen fastholdt kravet om nedrivning, og at lejemålene herefter måtte betragtes som ophørt pr. 1. november 1968. Denne opsigelse er ugyldig, idet den ikke indeholder de i lejelovens § 14, stk. 5, omhandlede oplysninger, og sagen burde derfor allerede af den grund være afvist fra fogedretten.

De indstævnte har heroverfor anført, at de pågældende lejemål i sig selv er ulovlige, jfr. boligtilsynslovens § 20, idet de er indgået i strid med de i medfør af samme lovs § 12 meddelte forbud og derfor ikke er godkendt eller har kunnet godkendes af myndighederne. Appellanterne, der har været klar over dette forhold, og som på baggrund heraf er indgået på de i lejekontrakternes punkt 2 og 3 indeholdte bestemmelser, kan under disse omstændigheder ikke påberåbe sig, at der ikke foreligger en efter lejelovens § 14, stk. 5, gyldig

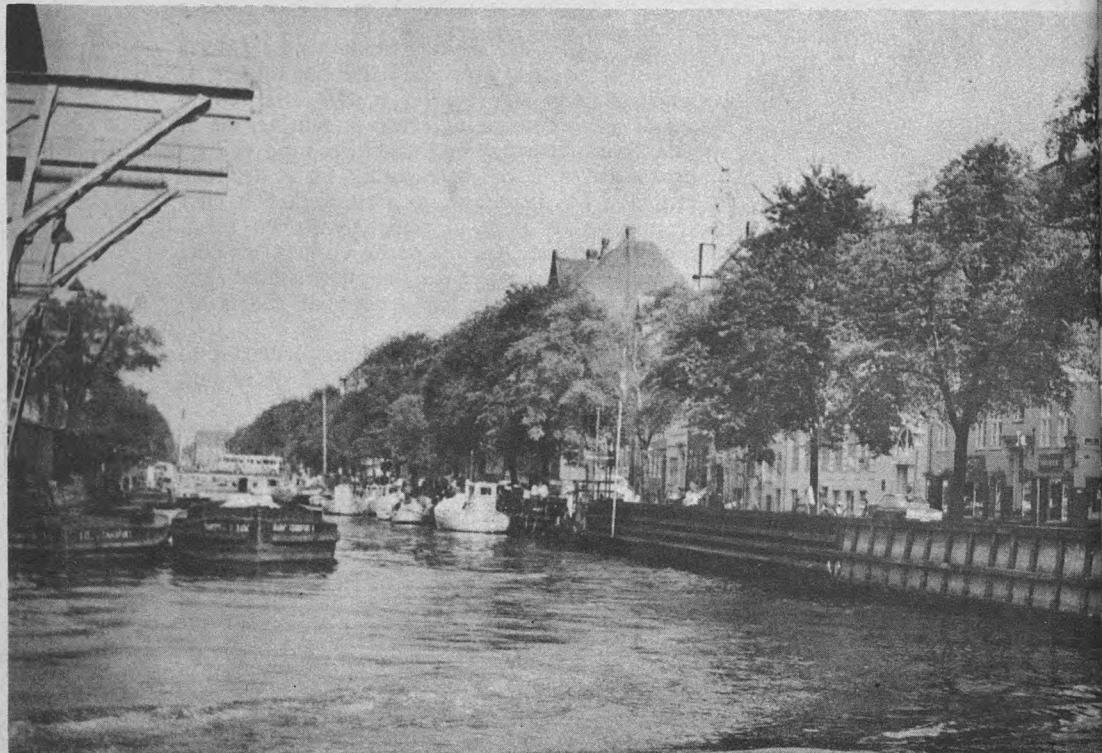
opsigelse. I øvrigt har de indstævnte gentaget deres i kendelsen gengivne procedure. De har tilføjet, at boligtilsynsrådets afgørelse er truffet efter besigtigelse af ejendommene og efter, at samtlige de af appellanterne fremførte indvendinger mod nedrivningspåbudet er taget i betragtning, og at der ikke er grundlag for at antage, at afgørelsen helt eller delvis har været båret af boligtilsynsloven uvedkommende hensyn. Appellanterne vil herefter ikke under nærværende sag, hvor boligtilsynsrådet ikke er part, kunne anfægte lovligheden af rådets afgørelse.

For landsretten er der afgivet vidneforklaring af de indstævntes advokat B. D. Skjoldbye og af universitetslektor Ole Krarup.

Lektor Krarup, der er medlem af appellanternes bestyrelse, har bl. a. forklaret, at de i sagen omhandlede ejendomme kort efter, at de oprindelige lejere var flyttet som følge af kondemneringen, blev taget i brug af unge mennesker. Da der under denne ukontrollerede benyttelse fandt forskellige misligheder sted, blev vidnet i efteråret 1966 af Danske Andelslejligheder bedt om at medvirke til en organisering af forholdene, hvilket førte til oprettelsen af lejekontrakterne med appellanterne. Vidnet, der som en vennetjeneste gav møde for Danske Andelslejligheder i fogedretten, havde forinden drøftet sagen med appellanternes advokat Søltoft Madsen og advokat Skjoldbye, der repræsenterede Københavns kommune. Under disse drøftelser gik man ud fra, at opsigelsen var støttet på lejekontrakternes punkt 3, medens lejelovens § 14 ikke blev nævnt.

Landsretten skal udtale:

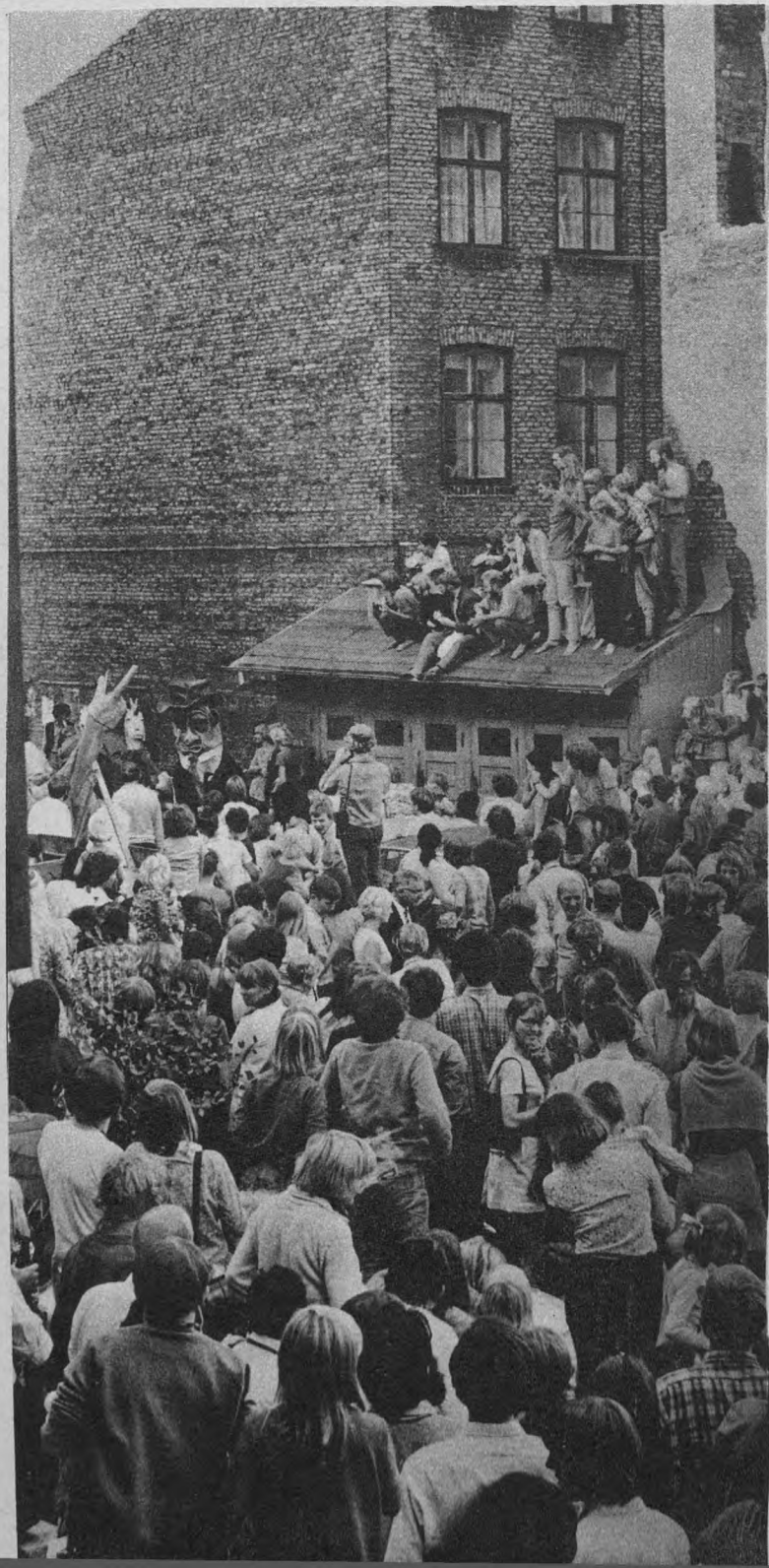
Som anført af de indstævnte har appellanterne ved indgåelsen af de i sagen omhandlede lejemål været bekendt med, at disse var stridende mod de i 1963 afsagte kendelser om forbud mod ejendommenes benyttelse til ophold, og appellanterne har ved lejekontrakterne indvilget i at fraflytte ejendommene bl. a. i tilfælde af et krav fra myndighederne om nedrivning. Under disse omstændigheder findes appellanterne ikke at kunne påberåbe sig, at der ikke er meddelt dem en efter lejelovens § 14, stk. 5, gyldig opsigelse. Under hensyn til de anførte særlige omstændigheder tiltrædes det dernæst af de i kendelsen anførte grunde, at de indstævnte på grundlag af det udstedte nedrivningspåbud, hvis lovlighed ikke findes at kunne anfægtes af appellanterne under denne sag, har kunnet kræve de pågældende lejemål bragt til ophør. Kendelsen vil herefter være at stadfæste.

Plancheudstillingen om Sofiegården, der ses herover, har været vist på "Strøget" i København, på "Stadsmuseet" i Stockholm, i Studenterhuset i Helsinki og på Askov Højskole.

Der er holdt foredrag om Sofiegården på Båring og Askov Højskole, hvor Sofiegården har været repræsenteret ved et hold.

BADERUMMET

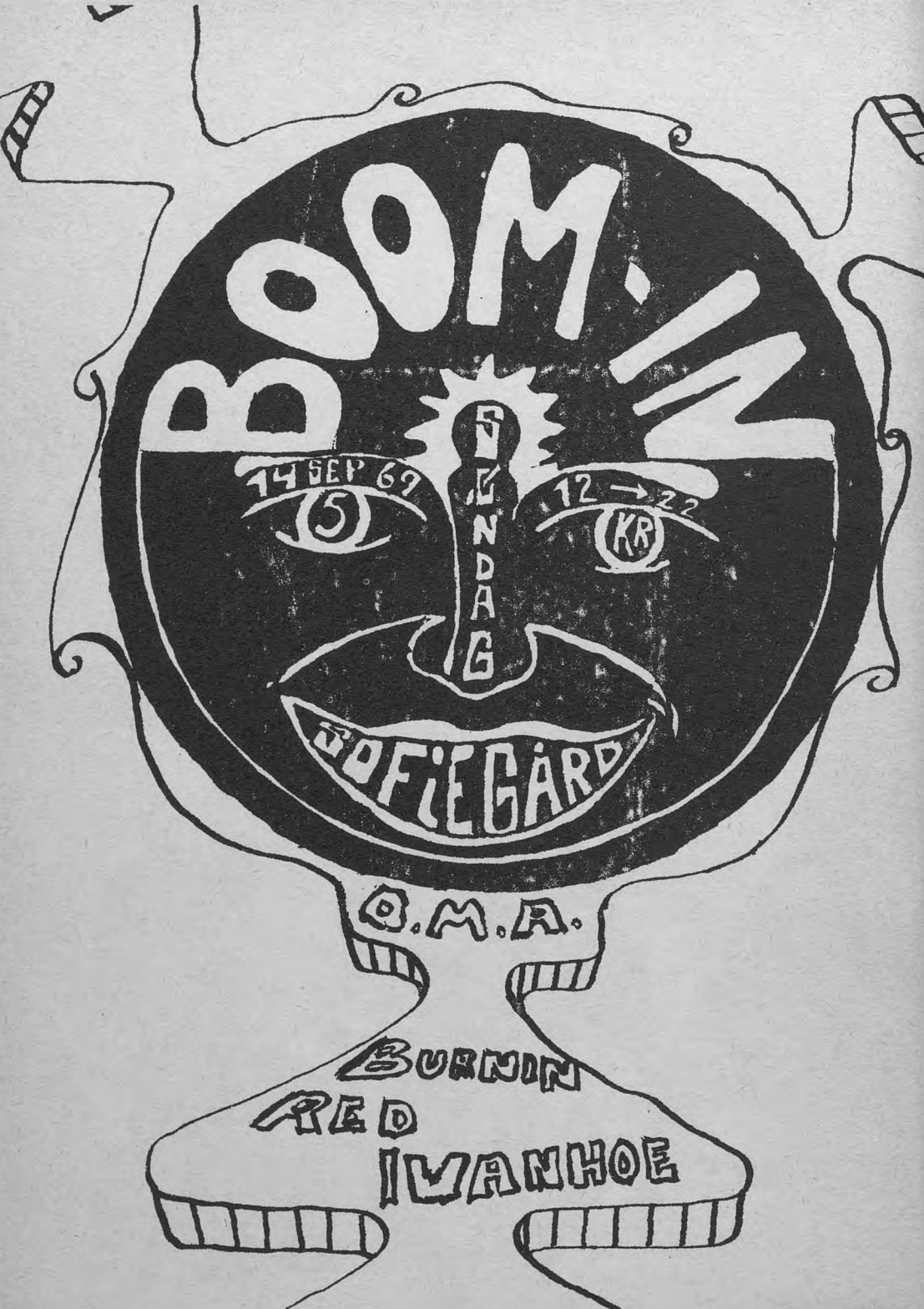

CUBA

SOFIEGÅRDEN NOV. -69.

SOL PÅ TOMTEN

BOOM!

14 SEP 69
(5)

12 -> 22
(KR)

F
I
N
D
A
G

OFFEGÅRD

O.M.A.

BURNIN
RED
IVANHOE

Denne bog er ikke skrevet af en enkelt. -
De handlinger denne bog beskriver har in-
gen enkeltpersoner ansvar for.

Denne bog er skrevet af os alle. - Vi er
alle medansvarlige - osse du!

Dette er vort politiske udgangspunkt: "At
vi er den politik vi tænker og udfører"

- ingen løfter om handling
- ingen handling før formålet
er klart
- ingen formålsdiskussion før
situationen er analyseret
- ingen formålsløse analyser

MEN fantasi, ide, beslutning og handling
Fantasi hos alle
ideen hos den enkelte
beslutning af alle
og handling af enhver
i følge beslutningen

Således er de situationer og ideer blevet til
der her beskrives.

Historien har ingen morale - læg i den hvad
du vil! - Men lad eksemplet inspirere.

SOFIEGÅRDEN ER ET POPULÆRT MÅL FOR SØNDAGS-
TUREN.

Det er ikke få spørgsmål Sofiegårdens beboere
i den anledning er blevet stillet overfor:

"Er Sofiegården ikke revet ned endnu"?

"Og her har jeg gået og troet at I ikke be-
talte husleje"

"Hvor ville jeg gerne bo her"

"Jamen, er det ikke usundt?"

"Eⁿ det ikke nogen dødspændende mennesker,
der bor her?"

"Var det ikke her, der var al den ballade?"

"Er det virkelig rigtig, at der bliver byg-
get kollegie her, bagefter?"

"Orv, hvor bor her mange dejlige skår her"!

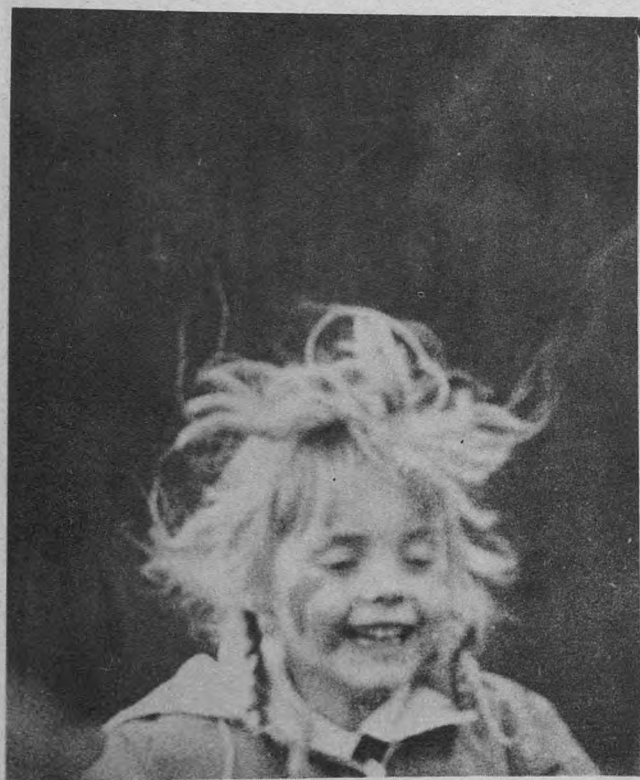
"Det er en skandale, at rive de kønne gamle
huse ned"

"Orla, det er deroppe, jeg er født, og derovre
boede Marie med sine syv børn, og når hun kog-
te kål, ku det lugtes helt oppe på fjerde."

"Hvordan gik det overhovedet til, at I kom
til at bo her?"

"LÆS BOGEN! - og la vær med at stå og fedte
bogen her i boghandelen!"

19.1000

15

+